

El prelat va presidir a Cabra del Camp el centenari de la processó per demanar pluja

L'arquebisbe Joan Martí critica el malbaratament d'aigua

En una època de sequera com l'actual però d'ara fa cent anys la població de Cabra del Camp, encapçalada pel Sant Crist, va sortir al carrer en rogativa per demanar la pluja. Per commemorar que d'aleshores ençà ja ha passat un segle, el 30 d'abril passat, aquest municipi de l'Alt Camp va seguir les mateixes passes que els seus avantpassats i, també com aleshores, la pluja, tot i que en poca quantitat, va acabar caient. L'arquebisbe Joan Martí Alanís, bisbe emèrit d'Urgell, va presidir l'Eucaristia del centenari i no va tenir pèls a la llengua a l'hora de criticar el malbaratament de l'aigua: «És que hem de continuar construint més camps de golf?, cal que els rics reguin grans jardins o que ens duteu dos cops cada dia? No es lògic, i és just portar l'aigua allà on en falta.» El prelat es va referir al fet que paradoxalment «ara els camps pateixen la mateixa sequera, però l'home té al seu abast recursos per redreçar mancances i aprendre de les causes naturals».

Pàg. 17

L'homília de l'arquebisbe no va deixar indiferent ningú.

El P. Enric Puig, nou secretari de l'Escola Cristiana

Després de trenta anys de treball incansable a favor de les escoles cristianes, el P. Francesc Riu és a punt de passar la torxa al capdavant de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya a mans del jesuïta

Enric Puig, actual director general de l'Escola Tècnico-Professional del Clot. En el moment de fer-se públic el relleu, que podria efectuar-se d'aquí a un parell de mesos, el P. Francesc Riu ha reconegut a Catalunya Cristiana que feia temps que demanava la seva substitució: «El fet d'haver impulsat la creació del Secretariat de l'Escola Cristiana de Catalunya i d'haver-ne estat des de sempre al capdavant feia que la institució tingués un grau excessiu de dependència de la meua persona.»

Pàg. 23

El nou Alberg Pere Tarrés, el més gran de Barcelona

Els turistes que arriben a Barcelona, sobretot joves, compten des de fa uns mesos amb una nova possibilitat d'allotjament a un preu a l'abast de la majoria de les butxaques. Es tracta de l'Alberg Pere Tarrés, que amb 240 places distribuïdes en 47 habitacions és el més gran de la ciutat. Situat al carrer Numància, 149-151, les noves instal·lacions van ser inaugurades el 26 d'abril per Mons. Lluís Martínez Sistach.

Pàg. 32

Primer aniversari de la mort del Dr. Torrella

El 22 d'abril es va complir un any del traspàs del qui durant catorze anys va ser el pastor de l'Església metropolitana i primada de Tarragona, l'arquebisbe Ramon Torrella i Cascante. Per aquest motiu, la catedral va acollir l'Eucaristia presidida per Mons. Jaume Pujol, que va recordar que la preocupació del Dr. Torrella per portar el missatge de Jesucrist a tot el món el va impulsar a convocar el Concili Provincial Tarraconense.

Pàg. 18

Aniversari de l'entronització de la imatge de Grenyana

Pàg. 20

Sumari

- Pàg. 9 Entrevista a Silvia Rozas, directora de MCS de Santiago
- Pàg. 28 Front Comú de Manresa col·labora amb Nuestros Pequeños Hermanos
- Pàg. 29 Barcelona: el Dr. Pere Tarrés, en clau poètica
- Pàg. 30 Mons. Martínez Sistach disserta sobre l'apostolat seglar avui
- Pàg. 31 El Museu de Montserrat aposta per l'art contemporani

Editorial

Objecció de consciència

Durant uns quants anys, parlar d'objectors de consciència era parlar pràcticament en exclusiva d'aquelles persones que per motivacions ideològiques, polítiques o religioses havien optat per negar-se a fer el servei militar obligatori. En molts països aquesta postura està fortament castigada; al nostre país, per exemple, hi va haver un temps en què molts objectors a la mili van ser empresonats per haver-se negat a complir la llei. Posteriorment, l'opció de l'objecció de consciència va ser reconeguda per la legislació i es va donar lliure opció per triar entre anar a l'exèrcit o fer un servei social per a aquells que es declarassin objectors. Finalment, la llei va tornar a canviar i es va suprimir el servei militar i, conseqüentment, també els serveis socials substituïts.

Sense els objectors de consciència i sense els defensors d'un exèrcit professional, lliure i voluntari, probablement avui continuariem tenint un servei militar obligatori com en tants països del nostre món. Això demostra que les lleis poden canviar, si existeix una pressió popular i un descontentament d'una part important de la ciutadania i que, encara que les lleis es vulguin imposar per la força, no sempre aconsegueixen l'obediència total, sobretot si provoquen seriosos problemes de consciència.

Evidentment que l'objecció de consciència no només és una postura davant del servei militar. Hi ha moltes situacions en què la consciència dels ciutadans provoca un rebuig al compliment de la llei. Cristians de totes les èpoques han practicat diverses objeccions de consciència davant les lleis injustes dels poderosos del nostre món i, en molts casos, n'han sortit ben mal parats. De fet, hi ha un bon nombre de màrtirs al santoral i fora que van ser assassinats per no complir la llei. De forma especial, en els temps de l'imperi romà, però també sota tants altres governs i imperis injustos i inhumans. Avui dia, només cal que anem a la Xina o a altres països

similars per veure com el govern, per llei, ha decidit una cosa tan curiosa com que els catòlics del seu país poden ser-ho sense problemes, però no poden ser obedients al Papa de Roma. Els qui contradiuen aquesta llei pateixen persecució, presó i, fins i tot, martiri.

La història ens demostra que l'objecció de consciència ha evitat grans matances i desgràcies a la humanitat: quan tot un exèrcit s'ha negat a obeir les ordres criminals d'un general embogit i sense escrúpols, s'ha evitat la mort de milers i milers d'éssers innocents. Si tots els metges d'un lloc determinat es posessin d'acord per no practicar l'avortament, s'evitaria la mort de milers d'infants innocents. Si els polítics catòlics, que en alguns parlaments són majoria, votessin a consciència en comptes de seguir la disciplina del seu grup polític, s'haurien evitat moltes lleis negatives per a la família o per a la vida. No oblidem en aquest sentit el gran gest del qui va ser rei Balduí de Bèlgica que va abdicar del seu càrrec de monarca el dia que havia de signar la llei de l'avortament.

Ningú no pot manipular o voler controlar la consciència de cadascú. Hi ha decisions que són absolutament personals i que no es poden generalitzar, però els ciutadans tenen dret a negar-se a complir la llei si aquesta els sembla injusta, acceptant, lògicament, les conseqüències d'aquesta decisió. En el polèmic tema que aquests dies està d'actualitat, com és l'obligació legal de casar o no parelles homosexuals, hi haurà de tot, perquè no totes les consciències són iguals. Uns optaran per complir la llei perquè creuen que és la seva obligació, altres perquè no volen perdre el càrrec per al qual han estat triats, uns altres faran l'orni i delegaran en altres persones per no presidir ells directament aquest tipus de cerimònies, i també n'hi haurà que es negaran clarament a celebrar bodes homosexuals assumint totes les conseqüències d'aquesta decisió. I és que es tracta d'una qüestió de consciència.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Consuelo Chaves, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Mèrche Ginés i Marta Rosado, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Conchi García, MADRID; Cristina Sánchez, MALLORCA; Guillem Ferrer, MENORCA; Miriam Díez, ROMA; Antoni Mirabet i Cristina Orduña, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc i Víctor M. Cardona, TORTOSA.

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiterras, Joan Manuel Gutiérrez, Dani Majà, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

a/e: catcris@ibernet.com

catalunyacristiana@catcrist.com

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Eduard Masllorenç

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt

a/e: administracio@catcrist.com

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,

Gibraltar i Portugal: 94,32 €

Resta d'Europa: 157,24 €

Amèrica i Àfrica: 188,80 €

Àsia i Oceania: 254,32 €

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«Són pocs els qui es troben en bona companyia amb ells mateixos»

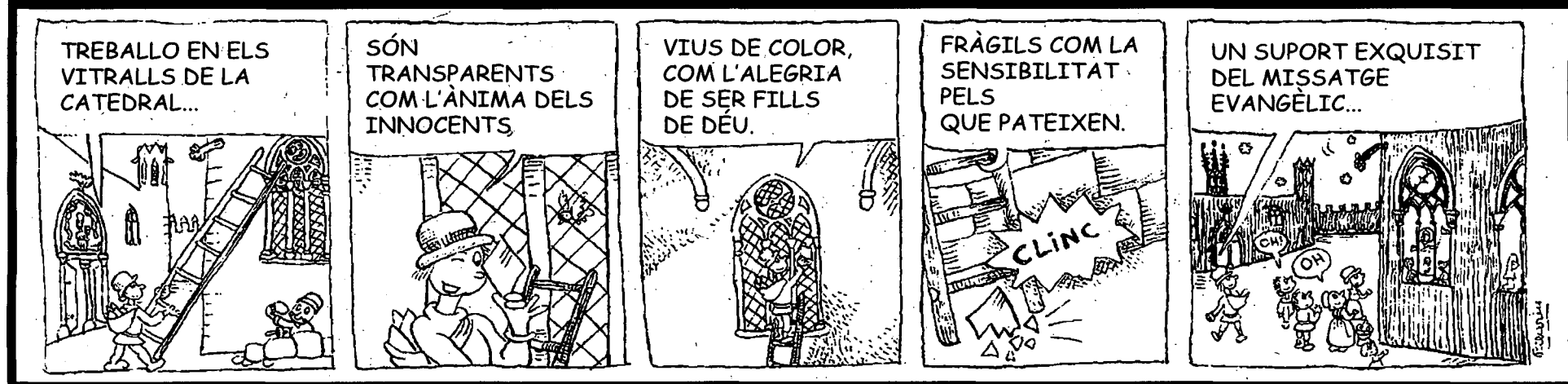
(Alberto Pisani-Dossi, pseudònim de Carlo Dossi. Literat italià. 1849-1910)

A la nostra època, en la qual hi ha tantes ciutats cosmopolites, predominen les aglomeracions i estan en auge les discoteques, les fires, els congressos, els viatges i el turisme, ve bé el toc d'atenció de Dossi —qui a més de literat va ser un diplomàtic exemplar— perquè no es desvirtui la nostra missió de persones íntegres i responsables. Cerquem ansiosament temps per a tot menys «per aterrar en nosaltres mateixos, per visitar les diferents estades del nostre esperit i esmenar afers o petits afers amb la nostra consciència». Deia Lacordaire que «la soledat és una gran força que preserva de perills nombrosos». La companyia, alternar amb els altres i prendre part activa en les seves inquietuds, desitjos, necessitats,

feina i negocis «és saludable per forjar el nostre caràcter», com deia l'escriptor nord-americà James Russell Lowell; però també deia que «la soledat és necessària per a la imaginació». Però ni els autors esmentats ni jo ens referim a la soledat imposada i no desitjada, ni a una soledat patològica, sinó a la que, després del tràfec material, necessitem «perquè el nostre cap no es desorienti i el nostre cor no s'espanti». Perquè la reflexió i la pau interior no ens abandonin, hem de cercar el centre just entre allò de fora (que de vegades fins i tot ens assetja) i el nostre interior. Jesucrist, envoltat de multituds, de tant en tant es retirava «per pregar». Norma excel·lent i pràctica!

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

L'espiritualitat a través dels vitralls

■ Als vidres multicolors d'esglésies i catedrals es plasmen passatges de les Sagrades Escripures i de la vida de la Mare de Déu i dels sants

El vidre ha estat emprat sovint com a metàfora per establir un antagonisme entre l'esperit i la matèria, la fugacitat i l'estabilitat, la llum i l'opacitat. Els grans finestrals de les catedrals es van cobrir amb extraordinaris vitralls policroms per cercar un nou sentit a la il·luminació i, alhora, per

crear un espai simbòlic amb profundes connotacions de caràcter religiós. La llum s'ha identificat sempre amb allò sagrat. «Jo sóc la llum del món» (Jn 9,5), assegurava Jesús. Una afirmació que troba la seva plasmació plàstica a través de l'art dels vitralls.

els orígens del vitrall, entès com un conjunt de panells formats per vidres, generalment pintants, i units entre ells mitjançant varetes de plom, es remunten als segles centrals de l'edat mitjana, durant els períodes carolingi i otonià. El seu desenvolupament, associat al cristianisme, es va produir de forma gradual a diversos països de l'Europa occidental. Així com en l'escultura o pintura mural, també en els vitralls es van desenvolupar extensos cicles iconogràfics sobre l'Antic i el Nou Testament. Sovint aquestes representacions bíbliques s'agrupaven en un mateix vitrall format per múltiples escenes.

Els diferents textos conservats del període romànic —*De diversis artibus*, del monjo benedictí alemany Theophilus o *Libellus alter de consecratione ecclesiae Sancti Dionysii*, de l'abat Suger de l'abadia de Saint Denis, entre d'altres— coincideixen a destacar l'abundància de llum, la translucidesa, els canvis cromàtics al llarg del dia, la bellesa del vidre, la similitud amb les pedres precioses, l'excel·lència del treball de l'artista i el

valor educatiu i moral de les imatges com els principals elements que definien l'estètica del vitrall.

Pel que fa als vitralls dels segles XII, XIII i XIV destaquen els anomenats vitralls «grisalla», mancats de decoració figurativa i de color, que van ser desenvolupats per l'orde del Cister com a reacció davant dels excessos decoratius als temples cristians de l'època. En la seva *Apologia* (1124), sant Bernat de Claravall criticava amb duresa l'ús de materials luxosos i d'imatges figuratives en l'art i l'arquitectura monàstica. Com a conseqüència, es va desenvolupar un tipus de vitrall molt sobri i de gran bellesa, en què es buscava una llum clara i diàfana que no distraigués la pregària i el recolliment dels monjos. Un exemple significatiu es troba al monestir de Santes Creus (Tarragona).

Simbolisme del cristianisme

L'èxit principal del vitrall gòtic, a diferència del romànic —que va haver

d'adaptar-se als estrets finestrals imposats per l'arquitectura—, va consistir a haver transformat les formes constructives del moment (el desenvolupament del sistema de contraforts, pinacles, voltes nervades) i el concepte lumínic a l'interior dels edificis religiosos. Va esdevenir el vehicle idoni per plasmar temes de contingut cristià.

La importància del tractat de Theophilus com a font principal per a l'estudi del vitrall va continuar sent vàlida per al gòtic. Això no obstant, altres tractats escrits d'aquesta època, com *Il libro dell'arte*, de Cennino d'Andrea Cennini; l'*Arte delle vetrate*, d'Antonio da Pisa, o l'anònim *Manuscrít de Bolonya* són també referència essencial per a l'estudi

d'aquest període.

A Espanya destaquen els vitralls gòtics de les catedrals de Barcelona, de Tarragona, de Girona, de Lleó, de Burgos, de Toledo i d'Àvila, del monestir de Pedralbes (Barcelona) i de les esglésies de Santa Maria (Cervera) i de Santa Maria del Mar (Barcelona). (M.A.C.)

Vitrall de l'Epifania (segle XIV) de la catedral de Girona.

Obra mestra de l'art policrom

L'interior de la catedral de Lleó, l'exponent més bell de l'art gòtic a la Península Ibèrica, destaca principalment per l'atmosfera de llum i de color que emana dels seus vitralls. Una superfície de mil vuit-cents metres quadrats de vidre es reparteixen en 737 vitralls, amb tres rosasses de vuit metres de diàmetre i 31 finestrals de dotze metres d'altura. Totes elles tenen una relació entre el lloc que ocupen i la seva iconografia. El conjunt de vitralls que ofereix la catedral de Lleó pot comparar-se amb el de catedrals franceses com Chartres, Reims o Amiens. S'hi pot trobar una confluència d'estils i de llenguatges de totes les èpoques de l'art del vitrall: des del segle XIII fins al XX.

Els primers raigs del matí toquen el finestral central de l'absis en què es representa l'arbre de Jessè, pare de David del qual després descendiria Jesús. Per damunt se situa la rosassa central amb el Pantocràtor. D'est a sud, el sol va recorrent durant el dia tota la història del cristianisme en travessar els vitralls de la nau sud. Apòstols, màrtirs o fundadors d'ordes religiosos són

alguns dels personatges que troba la llum en el seu recorregut.

A l'ala nord, el sol mai no hi incideix de forma directa. Als vitralls d'aquest lateral es representen personatges de l'Antic Testament, que desfilen a través de la penombra cap a l'Orient de l'esperança on neix la llum. Al contrari, al costat sud el sol penetra amb gran força cap a l'interior del temple i les figures que es representen als vitralls són els personatges del Nou Testament. A la zona del presbiteri, es fonen tots dos testaments i apareix el grup apostòlic al voltant de l'esmentat arbre de Jessè, així com profetes, monarques i pontífexs intercalats.

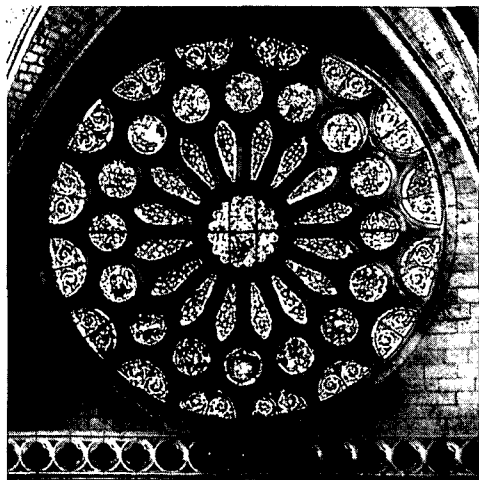
Els vitralls de les naus baixes al·ludeixen al món terrenal i hi apareixen motius vegetals. Les roses d'aquests mateixos finestrals representen els vicis i les virtuts de l'ésser humà (l'enveja, la ira, la prudència, la fortaleza...), així com el trivi (arts liberals de l'eloqüència: la gramàtica, la retòrica i la dialèctica) i el quadrivi (arts matemàtiques medievals: l'aritmètica, la geometria, la música i l'astrologia).

ca i l'astrologia).

A les capelles (de la Mare de Déu del Carme, de la Verge Blanca, de la Mare de Déu de l'Esperança, de sant Climent...) hi ha vitralls amb escenes de la vida de Crist, de Maria i dels sants als quals corresponen les advocacions. A la rosassa de l'oest es fa una clara referència al Judici final. L'escena principal és la Mare de Déu entronitzada amb l'Infant rodejat de dotze àngels músics. La rosassa del frontispici nord és la més antiga, ja que conserva panells del segle XIII. S'hi representa Crist entronitzat rodejat de personatges de l'Antic Testament tocant instruments de corda.

Per la documentació guardada a l'arxiu de la catedral se sap el nom d'alguns mestres vidriers que hi van treballar: el 1263, els mestres Adam i Fernan Arnold; del 1246 al 1269, Pedro Guillermo; el 1424, Juan de Arquer; el 1454, Anequin i Alfonso Díez, i el 1464, Gonzalo de Escalante. També se sap que Nicolás Francés, al segle XV, va contribuir al disseny de la Mare de Déu del Dau, situada sobre la porta d'accés al claustre.

Segons els experts, l'estudi dels vitralls de Lleó és complicat, en gran part a causa de les restauracions que s'hi van fer durant el segle XIX, en les quals es van fer servir arbitràriament parts dels uns per completar-ne uns altres, alguns es van canviar de lloc sense tenir-ne en compte la correcta lectura iconogràfica i es van refer amb excés d'imaginació els que faltaven.

Rosassa septentrional del creuer de la catedral de Lleó.

L'elaboració dels vitralls, un treball artesanal de primer ordre

■ Dins de les esglésies, tenen una funció bàsicament evangelitzadora

Els vitralls són un element constitutiu de primer ordre a les esglésies. Els orígens del vitrall són confusos i els primers indicis es redueixen a troballes arqueològiques de vidres pintats, de les quals se'n pot conèixer poca cosa. Prèviament a l'ús dels vidres, era freqüent l'ús de làmines primes d'alabastre, com la que es troba a l'església de Sant Miquel de Montblanc, o de pergamí.

Els primers vidres pintats es daten cap al segle VI, si bé el coneixement que en tenim és escàs, i es redueixen a fragments. És durant el segle X i XI que l'art del vitrall s'estén per Europa alhora que ho fa el cristianisme. Els vitralls més antics que es conserven són els de la catedral d'Augsburg (Alemanya), on es conserva el finestral dels quatre profetes, del segle XII. Per la seva banda, els de les catedrals de York i Lancaster (Anglaterra), Saint Denis i Chartres (França) i Erfurt i Friburg (Alemanya) són del segle XII i principis del XIII.

No cal dir que el patrimoni dels vitralls que coneixem actualment és una mínima part dels que es van construir i que han estat sotmesos a multitud de restauracions, a vegades molt desafortunades, o adoptant criteris que avui no compartiríem. Algunes d'aquestes restauracions han adquirit valor històric i donen fruit a acalorades discussions i polèmiques, en els

congressos de conservació de patrimoni.

Tot i així, el llegat que es conserva a Catalunya és notable. Es conserva un vitrall medieval de la catedral de la Seu d'Urgell, del segle XIV, i al monestir de Santes Creus conviuen finestrals del segle XII i alguns del segle XIV. També hi ha vitralls medievals a Santa Maria de Cervera, al monestir de Pedralbes de Barcelona, a l'església de Santa Maria a Castelló d'Empúries i en alguns finestrals de les catedrals de Tarragona, Girona i Barcelona.

Gràcies a la compilació dels mètodes i tècniques per a realització de vitralls del monjo benedictí alemany Theophilus, que va escriure *De diversis artibus* a començaments del segle XII, i del *De coloribus et artibus romanorum*, també del segle XII, escrit per Heraclius, coneixem com construïen els vitralls, les composicions de les grisalles i fins i tot alguns vidres. Cal dir que la majoria de mètodes no han canvi-

at gaire, encara que no va ser fins al segle XIX que es va començar a anar més enllà amb la introducció de noves idees en la formulació de vidres i en la recerca de llenguatges i aplicacions.

Complex procés de realització

Els vidres medievals eren bufats, conformats en calent en forma plana i circular i tallats amb una barra de ferro roent. Un cop refredats, es tallaven rosegant-ne les parts sobrants amb unes alicates especials fins a obtenir-ne la forma desitjada. El vidre medieval és un material únic, de gruix irregular i amb nombroses aigües. Els eficaços forns industrials d'avui dia no han estat capaços de fer-ne reproduccions fidels. Els vidres es formaven barrejant al forn fusta, sorra, calç i una part petita de certs òxids metàl·lics com el coure, el ferro, l'or... que en determinaven la coloració. Per tal d'obtenir vidres de coloració més clara, es doblegava en calent una làmina de vidre transparent amb una altra de vidre de color; els resultats són els vidres plaqués.

Els vidres tallats es col·locaven sobre una taula de fusta, recoberta per una fina capa de guix, on hi havia dibuixada amb una punta de plom l'esquema del vitrall.

Cal dir que es conserva una única taula de muntar, de mitjans del segle XIV, trobada per Joan Vila-Grau durant la restauració del vitrall barroc de les Sibil·les pel taller J. M. Bonet. Sobre aquesta fusta s'emplomava, fent servir un perfil en H que s'obtenia amb motlles de pedra, fusta o ferro.

La funció dels vitralls a les esglésies era bàsicament pedagògica i evangelitzadora. Hi ha vitralls on es descriuen fragments de l'Antic i Nou Testament, que estan estratègicament distribuïts dins del temple. La intangibilitat dels vitralls i la seva naturalesa afegeix un component místic a les esglésies que ha fascinat tot hom alguna vegada. Conservem el que l'abat Suger va sentir el 1144 en entrar a l'església de l'abadia de Saint Denis, construïda segons els seus criteris. S'hi descriu la capacitat dels vitralls de transformar «allò que és material en allò que és immaterial... Aleshores em sembla veure'm habitant alguna regió de l'univers que no pertany ni al fang de la terra ni a la puresa del cel, i d'allà, per la gràcia de Déu, puc ser transportat d'aquest baix món a un món més elevat».

Jordi Bonet

Restaurador de vitralls del taller J. M. Bonet

La tasca apassionant de la restauració

La restauració de la rosassa gòtica de l'arc de l'absis de la catedral de la Seu d'Urgell, a càrrec del taller J. M. Bonet, va ser una tasca apassionant tant per la bellesa de l'obra i de l'emplaçament com per l'afegit emocional de ser fills i nés de la ciutat i de tenir arrels a l'Alt Urgell.

La conservació i restauració dels vitralls és un qüestió complexa, regida per criteris deontològics anàlegs als empleats en la conservació de patrimoni d'altres camps artístics, que sempre són desafians per la realitat i l'especificitat de cada cas en el dia a dia del restaurador. Les intervencions de la restauració es regeixen per uns principis bàsics que es poden desglossar en els següents punts:

• **El respecte pels valors històrics de l'obra.** Cal respectar els «afegits» històrics (la patina que deixa el temps sobre els vidres), sempre que no de-

gradin estèticament o físicament l'obra.

• **La mínima intervenció.** Cal fer prevaldre la conservació de l'obra sobre la restauració de l'obra, de manera que es conservin al màxim els elements del vitrall original. S'ha d'aturar, neutralitzar i prevenir les causes del deteriorament en la mesura que sigui possible.

• **La reversibilitat i l'estabilitat.** Qualsevol intervenció sobre el vitrall ha de poder ser desfeta i els materials usats han de ser estables, amb un període de manteniment més gran que el del vitrall. Així, si en el futur algun avenç tècnic permet una solució millor, es pot ser a temps de desfer el camí realitzat per aplicar la solució nova.

• **Elements reconeixadors.** Els elements introduïts han de ser discretament identificables per tal de poder discernir fàcilment entre els elements originals i els nous.

Quan es va decidir la intervenció sobre l'esmentat rosetó, el seu estat era deplorable. El vitrall havia estat sotmès a multitud de nyaps, la majoria d'ells duts a terme per manobres amb l'únic fi de tapar els forats que s'havien produït. El vitrall està format per vuit lòbuls i un plafó central. Abundaven els vidres aprofitats d'altres restauracions i mancava part del vidre original. Els vitralls es trobaven subjectats al mainell amb un cadell (encaix a la pedra) omplert amb morter de calç. No hi havia ploms originals i els que es van trobar estaven abundantment fracturats.

Els treballs de restauració es van centrar a recuperar l'aparença original del vitrall i restituir-ne les propietats mecàniques. Els forats tapats amb mor-

Sant Pau a la rosassa de la catedral de la Seu d'Urgell.

Vitrall amb la imatge de sant Pere.

ter es van canviar per vidre bufat de color (es van gravar amb una punta de diamant les inicials del taller i l'any de la restauració per identificar el vidre nou). En el moment de retirar els plafons, el risc de despeniment era elevat. Per tant, els plafons es van embalar independentment i es van dur al taller per prosseguir els treballs de restauració.

Després de retirar els residus de morter i guix que s'havien utilitzat per tapar els forats, es va comprovar que els vidres no presentaven corrosions de cap tipus i que les grisalles, pintures cuites al foc, estaven magníficament ben fixades. Els plafons van ser emplomats amb plom nou. Es va construir un marc perimetral d'acer i es van subjectar al vitrall varetes de suport d'acer galvanitzat. La restauració va acabar amb la instal·lació dels vitralls al seu emplaçament original. (J.B.)

L'ENTREVISTA

Mn. Josep Maria Martí Bonet, director del Museu Diocesà de Barcelona

«El vitrall és un element cabdal per a la pedagogia de la fe»

La immensa majoria dels vitralls religiosos que hi ha a les nostres esglésies i catedrals tenen el seu origen a l'època medieval. El vitrall, que va néixer arran de diverses transformacions arquitectòniques, es va convertir en el vehicle adient per donar a conèixer al poble conceptes místics i simbolismes de la doctrina cristiana. Mn. Josep Maria Martí Bonet, director del Museu Diocesà de Barcelona i delegat episcopal del Patrimoni Cultural de l'arquebisbat de Barcelona, afirma que «els vitralls tenen una gran semblança amb els retaules, ja que tots dos ajuden els fidels a la pregària i a la devoció».

—Quin és el període històric en què el vitrall assoleix tota la seva esplendor?

—La magnificència de l'art del vitrall es produeix durant l'època gòtica. En aquests moments es comencen a substituir les pintures murals de les esglésies —com a expressió plàstica del cristianisme— pels grans finestrals policromats. Aquest fet ve reforçat per les innovacions arquitectòniques que comporten les edificacions gòtiques, com és la volta de creueria, que permet obrir les parets amb grans finestrals, o els contraforts, que fan que el mur que hi ha entre arcs i arcs, arcuacions i arcuacions, quedi pràcticament lliure. Les parets són més lleugeres i alliberades de forces que recauen sobre jocs d'arcs i voltes; en el romànic, en canvi, les parets havien de ser més fortes i amples, sense obertures, per tal d'aguantar el pes de la construcció. El vitrall del gòtic suposa la definitiva consolidació, desenvolupament i expansió d'aquest art arreu d'Europa, fruit d'uns quants segles d'experimentació i recerca. És, sense dubte, el període que defineix més bé l'essència de l'art del vitrall.

—Quin és el tret que caracteritza els vitralls que veiem a les esglésies i catedrals?

—Un vitrall és una composició de fragments de vidre que s'uneixen entre ells mitjançant tires de plom a mode de mosaic, formant part d'una finestra. L'encant del vitrall rau en la relació que s'estableix entre la llum i el color, que li ofereix un lloc únic en el món de les belles arts. L'element protagonista dels vitralls és, per damunt de tot, la llum. Durant l'edat mitjana, sota la influència del pensament neoplatònic i de les idees de sant Agustí, la llum va esdevenir el factor principal de bellesa i, per tant, la manifestació més evident de la presència divina a la Terra. La llum estava simbòlicament associada a Déu. Tot i que hi ha qui pot pensar que la superfície on s'ubiquen els vitralls és un «espai inútil», això no és cert. Són molt útils pel que fa a la il·luminació. A l'art romànic, la llum entrava a les esglésies per la part lateral i anava a parar sempre al centre de l'altar. A l'època gòtica, en canvi, gairebé tots els espais que hi ha al temple participaven de la llum.

—El vitrall és un component fonamental a les esglésies i catedrals. Ofereix tot un espectacle de llum i color, però també és —sovint desconegut— un focus d'espiritualitat.

—Evidentment. Recordo que Antoni Gaudí estava en contra de la il·luminació elèctrica a les esglésies, ja que la considerava simplement «ridícula». Segons deia l'il·lustre arquitecte, no calia posar llum elèctrica als temples, ja que n'hi havia prou amb la que provenia dels vitralls. Avui dia, encara ens costa bastant d'entendre que l'autèntica llum —que simbolitza el mateix Jesús— és la que ve del sol. De fet, totes les esglésies estan orientades cap a orient, el punt de l'horitzó per on surt el sol. La llum, que representa Jesús, es filtra a través dels tints multicolors dels vitralls, les imatges dels quals representen els sants, i arriba d'aquesta manera a tots els fidels. És la unió visible entre l'Església del cel i l'Església de la terra. La llum salvífica de la mirada de Jesús il·lumina els ulls del nostre cor; ens ensenya així a veure tot a la llum de la seva veritat i de la seva compassió per

totes les persones.

—Quina és la funció essencial dels vitralls?

—A més de la seva funció arquitectònica, artística o fins i tot litúrgica, cal dir que els vitralls tenen una importantíssima missió pedagògica. El vitrall il·lustra temes de contingut religiós com ara la vida de Crist, de la Mare de Déu o dels sants; també mostra diversos passatges de les Sagrades Escriptures. A l'edat mitjana, període en què hi havia un elevat índex d'analfabetisme i on els llibres manuscrits estaven tan sols a l'abast d'una minoria, els vitralls tenien un intens caràcter didàctic. Per aquest motiu, hi ha qui els ha arribat a definir com la «Bíblia dels pobres». En un moment de clara expansió del cristianisme, un dels objectius d'aquest art era

l'educació del poble. La simbologia tenia un paper essencial en el contingut temàtic dels vitralls, atès que de manera senzilla i entenedora s'hi explicaven les bases de la doctrina cristiana, utilitzant símbols i al·legories que feien referència a la natura i a la vida quotidiana, com el raïm, el colom, el pa, etc. El vitrall és, per tant, un element cabdal per a la pedagogia de la fe.

—Es pot considerar l'art un instrument d'evangelització?

—Sí. L'art és el llenguatge més sublim de la transmissió de la fe. L'art, sobretot dins dels nostres temples, és una presentació i una veneració dels grans misteris del cristianisme. Plasma estèticament la fe que tenim nosaltres i la que han tingut els nostres avantpassats, per-

«L'Església té les portes obertes a qualsevol tipus d'art, però, pel que fa als vitralls, la qüestió és molt més delicada»

què tots formem un mateix cos: un cos místic. La sublimitat de l'art és que és interactiu. L'artista fa una obra i aquesta es transmet posteriorment amb una missatge a un receptor potencial. Cal deixar-se amarrar per tot el que constitueixi una expressió artística cristiana. I el vitrall n'és un bon exemple. La fe ens ve, com ens diu sant Pau, a través dels sentits. Per exemple, a través de l'oïda, sentim la Paraula de Déu. Ara bé, la vista és potser el sentit per excel·lència; el més complet. Mitjançant les imatges, la fe arriba d'una manera més directa i eficaç que no pas a través dels altres sentits.

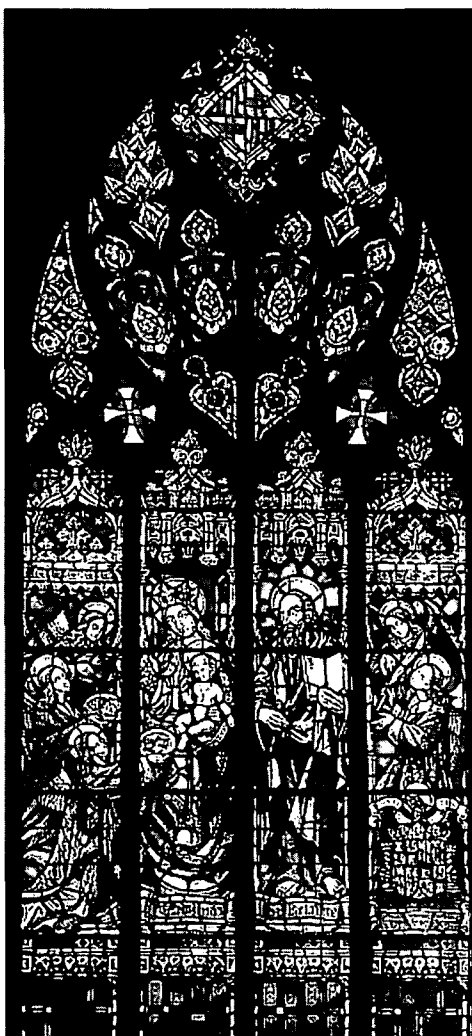
—Què opina de l'art vitraller contemporani?

—Ens trobem immersos en l'art contemporani abstracte, no figuratiu, on hi ha un trencament radical amb tots els estils anteriors i que prescindeix de l'expressió artística anomenada realista. Personalment, penso que els vitralls han de ser mínimament figuratius perquè, en cas contrari, no compleixen la seva comesa. Actualment hi ha mestres vitrallers excel·lents, però solen elaborar vitralls abstractes. No es poden fer unes quantes línies trencades per representar sant Jordi. Cal posar-hi una cara, uns ulls, una figura... L'Església té les portes obertes a qualsevol tipus d'art, però, pel que fa als vitralls, la qüestió és molt més delicada. Els vitralls han de ser entesos per tothom, no poden desconnectar del poble. Qui aixe- ca la vista per contemplar un bon vitrall, s'ha de quedar bocabadat per la seva llum, pel seu color, per les seves imatges, etc. Aquí resideix la grandesa i alhora la dificultat dels vitralls.

«Què fa un vitrall ha de tenir uns sentiments religiosos molt arrelats, perquè a través de la seva creació artística ha d'expressar la fe del Poble de Déu», explica Mn. Josep Maria Martí Bonet. I comenta que «és una meravella quan entres a les catedrals de Barcelona, Girona o Tarragona i el reflex de la llum del sol sobre la superfície pintada del vidre il·lumina de manera especial el temple».

Els vitralls medievals de la catedral de Barcelona es troben majoritàriament al presbiteri. Els més antics van ser realitzats per un mestre anònim entre els anys 1334 i 1350. També n'hi ha que van ser elaborats per Nicolau de Maraya cap al 1405. Pel que fa als vitralls modernistes, es localitzen sobretot al cimbori. «Són un conjunt d'una categoria extraordinària», afirma Mn. Martí Bonet.

Vitrall de la catedral de Barcelona, del 1946, amb les imatges de la Mare de Déu dels Àngels i sant Bartomeu.

Reportatge:
Miquel Àngel Codina

Pelegrinatges a TERRA SANTA

Especials solidaritat amb els nostres germans

«*Pelegrins de la Paraula*» al país de Jesús

- Del 13 al 20 de febrer
- Del 2 al 8 de maig
- Del 14 al 21 de novembre
- Del 27 de desembre al 3 de gener del 2006

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

De l'1 al 8 d'agost

ATENES
i creuer
per les
illes
gregues

Una incursió al
món clàssic,
bressol del saber
humanístic.

Del 17 al 28 d'agost

Viatge
al
CANADÀ
(costa oest)

Vancouver i
les muntanyes
Rocalloses.

Del 9 al 20 d'octubre

Pels
camins de
la terra
promesa

Del Nil a les
fonts del Jordà

El Caire / Sinaí
/ Jordània /
Jerusalem.

Del 26 de novembre al 13 de desembre

ARGENTINA
XILE

Amb creuer per
l'estret de Magallanes
i travessa pels Andes.

Tot l'encant dels
Andes i el majestuós
Con Sud d'Amèrica.

Amics de Catalunya Cristiana
Per a més informació:
(per telèfon, per correu o bé personalment):

Vaticà

església en el món

Benet XVI reprèn les catequesis preparades per Joan Pau II

■ En l'audiència general del 4 de maig reflexiona sobre el Salm 120

CIUTAT DEL VATICÀ.— En l'audiència general del dimecres 4 de maig, celebrada a la plaça de Sant Pere, en la qual van participar 13.000 persones, Benet XVI va reprendre les catequesis sobre el comentari als salms i càntics que havia deixat preparades el difunt Joan Pau II. Parlant del Salm 120, *El guardià d'Israel*, el Papa va explicar que forma part dels «càntics de les ascensions», és a dir, «de les peregrinacions a la trobada amb el Senyor al temple de Sió».

El nom de Déu és invocat com «el guardià, sempre despert, atent i amable, el "sentinella" que vetlla sobre el seu poble per defensar-lo de tot risc i perill». Sobre això, Benet XVI, improvisant unes paraules, va manifestar que «les temptacions, la vida còmoda, el poder i el prestigi són vistos per l'ésser humà com les fites que ha d'assolir, quan en realitat no ho són, perquè la veritable vida ve del Senyor». L'orant, va continuar, «dirigeix la seva mirada "cap a les muntanyes", és a dir, els turons sobre els quals s'aixeca Jerusalem. D'aquí ve l'ajuda, perquè aquí resideix el Senyor en el seu temple sant».

El Papa va assenyalar que en aquest salm es posa en relleu «la confiança, il·lustrada a través de la imatge del guardià i del sentinella, que vigilèn i protegeixen». Un altre símbol, el de l'«ombra», evoca «la columna de núvols que va guiar el poble d'Israel al desert del Sinaí per guiar-lo pel camí que havia de recórrer». «Després de la vetlla i l'ombra hi ha un tercer símbol, el del Senyor que és "al teu costat mateix". (...) És la certesa de no sentir-se abandonats en temps de la prova, per l'assalt del mal, en la persecució.» El Bisbe de Roma va afirmar que el salm acaba «amb una declaració sintètica de confiança: Déu ens guardarà amb amor en tot instant, guardant la nostra vida de tot mal. Tota la nostra activitat, que es resumeix en els dos verbs de "sortir" i "entrar", està sempre sota la mirada atenta del Senyor. Ho és tot el

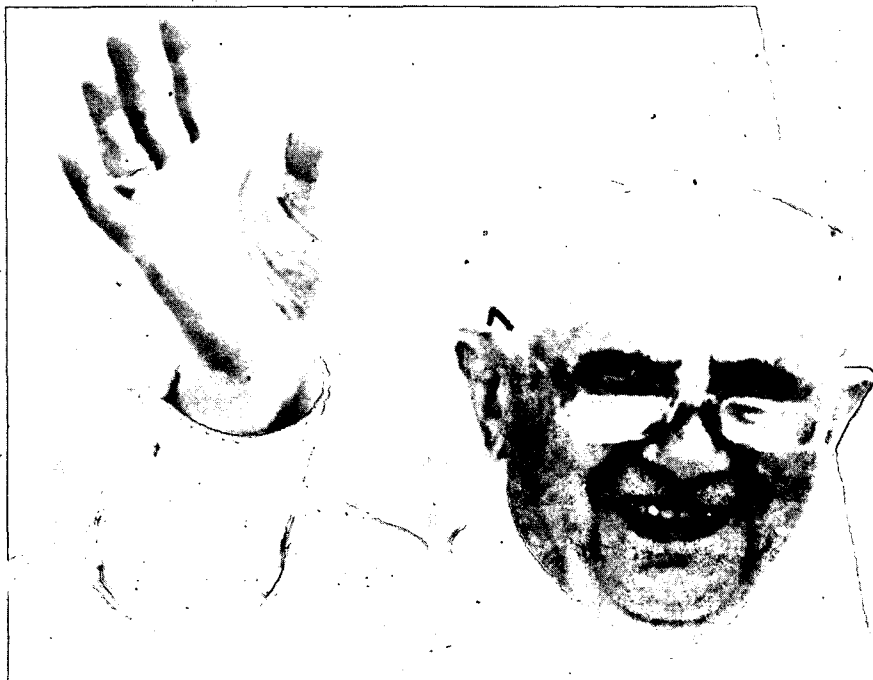
nostre acte i tot el nostre temps, "des d'ara fins sempre"».

D'altra banda, el 2 de maig Benet XVI va recordar Joan Pau II en complir-se un mes de la seva mort. Benet XVI va celebrar una missa a la seva capella privada pel seu predecessor i va visitar les grutes vaticanes per resar davant la tomba del Papa polonès.

Treball digne

Benet XVI va demanar el diumenge 1 de maig condicions dignes de treball, en particular per als joves, en la primera salutació dominical que va dirigir des de la seva nova residència amb motiu de la pregària mariana del *Regina caeli*. El Pontífex va saludar «amb afecte» tots els treballadors i els va desitjar que «continuïn vivint l'opció de la "fraternitat cristiana"».

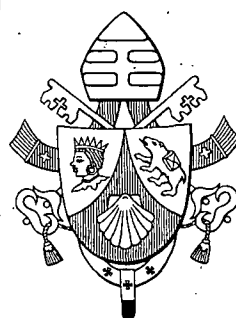
El Papa no va amagar l'emoció que li va suposar saludar «per primer cop des d'aquesta finestra, que va fer familiar a innumbrables persones d'arreu del món l'estimada figura del meu predecessor». «El meu primer sentiment —va confessar— torna a ser de gratitud als que m'han donat suport aquests dies amb la pregària i als que de tot arreu del món m'han enviat missatges i felicitacions.» Prèviament al res del *Regina caeli*, Benet XVI va felicitar les Esglésies orientals, en particular les ortodoxes, que l'1 de maig van celebrar la Pasqua. (VIS)

Nou escut papal

CIUTAT DEL VATICÀ.— L'*Osservatore Romano* ha publicat el nou escut del Papa, que conserva alguns elements originals de l'escut episcopal del cardenal Joseph Ratzinger i que descarta la triple tiara pontificia, que és reemplaçada per una mitra. Benet XVI hi ha afegit el pal·li, l'estola de llana que simbolitza l'autoritat episcopal. El Papa hi manté la petxina que representa el pelegrí i que al·ludeix a una història de sant Agustí sobre un nen que, amb una petxina, pretenia abocar el mar en un forat.

L'escut manté elements que evocuen els orígens bavaresos del nou Pontífex. A la cantonada superior esquerra hi ha el moro de Freising, el cap coronat d'un etiop que des de fa mil anys apareix a l'escut dels bisbes de Freising. A la part superior dreta figura l'ós de Corbinià, que fa referència a la llegenda del bisbe Corbinià, que va predicar l'Evangeli a l'antiga Baviera i està considerat el pare espiritual de l'arxidiòcesi de Munic-Freising. Segons la tradició, quan el bisbe viatjava a Roma, un ós va devorar l'animal de càrrega que duia. Corbinià va obligar l'ós a portar a l'esquena l'equipatge fins a la Ciutat Eterna. Una vegada a Roma, el va deixar lliure. L'escut es completa amb les dues claus creuades, símbol del ministeri de Pere. (ACI)

El Papa no presidirà les properes beatificacions

CIUTAT DEL VATICÀ.— El 14 de maig es reprendrà a l'Església una «pràctica plurisecular» quan un purpurat, el cardenal Jose Saraiva Martins, presideixi, per delegació del Papa, la beatificació de dues serventes de Déu. Per decisió de Benet XVI, seran proclamades beates les serventes de Déu Maria Anna Barbara Cope (religiosa de les Germanes del Tercer Orde Franciscà de Siracusa, EUA, coneguda com la Mare Marianne de Molokai) i Ascensión del Corazón de Jesús, cofundadora de les Germanes Missioneres Dominiques del Rosari, de la diòcesi espanyola de Pamplona. Tant Pau VI com Joan Pau II presidien les cerimònies de beatificació, a més de les de canonització.

La propera vegada serà el prefecte de la Congregació per a les Causes dels Sants, el cardenal Saraiva, qui

presidirà les beatificacions, però ell no constitueix «una novetat absoluta, sinó la represa d'una pràctica plurisecular que va estar en ús a l'Església fins al 1971», va aclarir el mateix purpurat als micròfons de Ràdio Vaticana. El purpurat va recordar que va ser Pau VI, precisament, qui el 1971 va procedir en persona a presidir la cerimònia de beatificació, a la basílica vaticana, de Maximilià Maria Kolbe. Llavors «la pràctica introduïda per Pau VI va ser constantment seguida per Joan Pau II. Encara més, amb ocasió dels nombrosos i freqüents viatges apostòlics i pastorals en els diferents continents i països (inclosa Itàlia), Joan Pau II va començar a dur a terme en aquestes Esglésies, a més de les solemnes concelebracions eucarístiques, també el ritu de la beatificació», va puntualitzar. (Zenit)

Audiència de l'episcopat llatinoamericà

CIUTAT DEL VATICÀ.— La presidència del Consell Episcopal Llatinoamericà (CELAM) va presentar a Benet XVI la proposta de celebrar una assemblea general dels bisbes llatinoamericans i caribenys. Segons ha revelat Mons. Andrés Stanovnik, secretari general del CELAM, els cardenals i bisbes llatinoamericans van exposar al Papa l'estat de preparació de la trobada, que ja va ser aprovat per Joan Pau II. El bisbe explica que en l'audiència els cardenals i bisbes van percebre el mateix esperit amb què el Papa difunt va aprovar aquesta iniciativa: «Benet XVI ha vist de bon ull el que ja va encarrilar Joan Pau II.» La presidència del CELAM va presentar al Papa la proposta de tema per a la trobada, que com s'havia comunicat en mesos passats podria ser: *Deixebles de Jesucrist en l'Església catòlica, missioners d'esperança per a la nova evangelització de Llatinoamèrica i el Carib a l'inici del tercer mil·lenni.* (Zenit)

Vaticà

Propera publicació de la declaració catòlico-anglicana sobre Maria

■ Es presentarà a Seattle, el 16 de maig, i a Londres, el 19 de maig

CIUTAT DEL VATICÀ.— Representants del Vaticà i de la Comunió Anglicana presentaran el 16 de maig a Seattle (EUA) *Maria: gràcia i esperança en Crist*, una declaració conjunta sobre el paper de la Mare de Déu en la doctrina i la vida de l'Església fruit de la feina de la Comissió Internacional Anglicano-Catòlica (ARCIC).

La notícia, anunciada per la Comunió Anglicana, ha estat confirmada pel bisbe Brian Farrell, *I.c.*, secretari del Consell Pontifici per a la Promoció de la Unitat dels Cristians. En comentar el document, Mons. Farrell reconeix: «Tenim molta esperança, ja que permet descobrir totes les coses que tenim en comú sobre Maria, fins i tot amb els reformadors anglicans dels segles XVI i XVII, que eren vistos com a "antimarians", però que no ho eren.» «Creiem que el document serà interessant no només per al diàleg catòlico-anglicà sinó també per al diàleg amb totes les comunitats sorgides de la Reforma.»

Al febrer va concloure a Seattle la redacció de l'esmentat document, que re-

cull cinc anys de diàleg teològic entre catòlics i anglicans que impulsa en el si de l'ARCIC el Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat dels Cristians i el Consell Consultiu Anglicà. Segons la Comunió Anglicana, *Maria: gràcia i esperança en Crist* «representa la primera declaració important acordada per un diàleg internacional formal entre dues comunions cristianes mundials pel que fa a aquest aspecte crucial de la fe i devoció cristiana».

El text no és una declaració d'autoritat de l'Església catòlica o de la Comunió Anglicana, sinó que la seva publicació s'oferirà a l'estudi i avaluació de les Es-

Mons. Alexander J. Brunett.

Peter Carnley.

glésies. Serà l'arquebisbe catòlic de Seattle, Mons. Alexander J. Brunett, copresident d'ARCIC, l'amfitrió de la presentació del 16 de maig. S'hi afegirà el seu homòleg anglicà a la Comissió, l'arquebisbe Peter Carnley, primat de l'Església anglicana a Austràlia. Per la seva part, una trobada a l'abadia de Westminster serà el context de publicació de la presentació conjunta el 19 de maig a Londres (Angla-

terra), informa també la Comunió Anglicana.

En els darrers vint anys, la Comissió ha publicat quatre declaracions més: *Salvació i l'Església* (1987), *L'Església com a comunió* (1991), *Vida en Crist* (1994) i *El do de l'autoritat* (1999). Va ser el 1999 quan la Comissió va començar la seva consideració sobre el paper de la Mare de Déu en la vida i doctrina de l'Església. ARCIC (instituida el 1970) i IARCCUM (Comissió Internacional Anglicano-Catòlica per a la

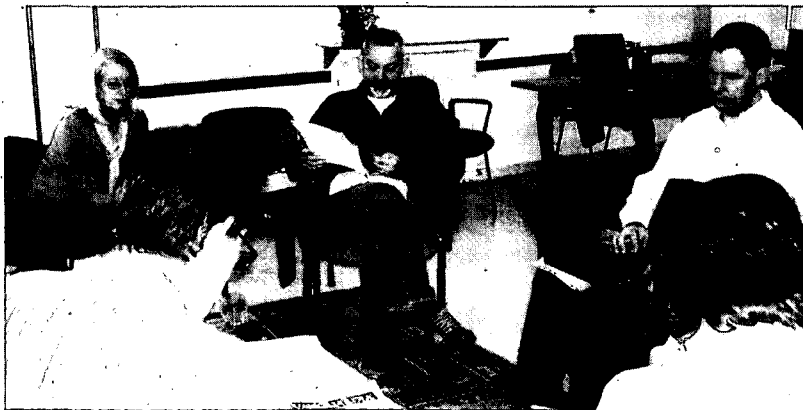
Unitat i la Missió), des de l'any 2000, són les dues estructures a través de les quals es du a terme el diàleg teològic entre catòlics i anglicans. ARCIC concentra la seva tasca en els temes de controvèrsia teològica entre catòlics i anglicans. IARCCUM té com a finalitat reforçar els objectius d'ARCIC, a més de trobar estratègies per traduir en fets concrets el grau de comunió espiritual assolit. (Zenit)

ESPANYA

Reunió d'assessors i col·laboradors del Curs Alpha

BARCELONA.— Recentment va tenir lloc a la casa d'Espiritualitat de la Sagrada Família de Vallvidrera, una reunió d'assessors i col·laboradors del Curs Alpha. En aquesta primera ocasió, es van trobar la Sra. Mary Fortier Klein, coordinadora del Curs Alpha a Espanya, de l'Església anglicana d'Eivissa; el Rvd. Robert Reed, assessor d'Alpha per a joves, de l'Església luterana reformada de la Corunya; el

Rvd. Arnaldo Fernández-Arias i la seva esposa, la Sra. Shona Fernández-Arias, de l'Església pentecostal de Girona; la Srta. Catherine Anwar, el Rvd. Josep Enric Garrigó, assessor d'Alpha per a joves i d'Alpha en les presons, i la seva esposa, la Sra. Lúcia Pradales, de l'Església evangèlica baptista unida de Terrassa, i Mn. Joaquim Meseguer, assessor d'Alpha per a catòlics, de la parròquia catòlica de Sant Quirze i Santa Julita de Sant Quirze del Vallès, del bisbat

Un moment de la reunió.

de Terrassa.

Tots plegats eren una petita representació del desplegament que el Curs Alpha està començant a fer a tot Espanya, on el Curs Alpha fa progressos notables i està aconseguint per a moltes persones i grups una vida cristiana florent.

El pastor Robert Reed va informar de la conferència que es va celebrar a Portugal. Aquest esdeveniment va posar de manifest la força que en el país germà està

adquirint el Curs Alpha al si de l'Església catòlica, avenç recolzat per l'episcopat portuguès. A Espanya comença també un procés prometedor en l'Església catòlica, ja que, a més de l'experiència de Sant Quirze i Santa Julita, han començat grups a Madrid i a Valladolid. La diòcesi de Valladolid va enviar dos representants a la Conferència de Portugal, vinculats tots dos al prestigiós centre d'espiritualitat del santuari de la Gran Promesa, on aviat començaran a preparar-se nous cursos, amb l'aprovació de l'arquebisbe de Valladolid, Mons. Braulio Rodríguez.

Mn. Joaquim Meseguer i el Rvd. Josep Enric Garrigó han treballat en la correcció de la versió espanyola de la revista *Alpha en contexto catòlico*, que aviat serà presentada, al mateix temps que, juntament amb

el Rvd. Arnaldo Fernández han visitat el bisbe de Girona, Mons. Carles Soler, així com l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol. Anteriorment, Mn. Joaquim havia visitat el bisbe de Terrassa, Mons. Josep Àngel Sáiz, i el bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Mons. Agustí Cortès. En dates properes, hi ha projectada la visita a l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Lluís Martínez Sistach. La idea és tenir contacte amb els bisbes de Catalunya, per donar-los a conèixer el Curs Alpha i trobar en ells la seva aprovació i el seu recolzament com a pastors de les comunitats diocesanes, element aquest que és essencial en el progrés evangelitzador i ecumènic d'Alpha, ja que l'Església catòlica té un pes social i religiós majoritari al nostre país i, per altra banda, es desitja evitar qualsevol mena de suspicàcia de caire confessional. En aquesta mateixa línia, Mn. Joaquim, amb el seu equip de Sant Quirze i Santa Julita, ha visitat algunes parròquies que volien conèixer aquest nou mètode d'evangelització. Per a més informació: www.alphaespana.org i www.cursoalpha.org. (J.M.)

Bon dia!

Compren materials d'enderroc (teules, radiadors, fàbriques en desús, reixes, portals, etc.) i material antic (llibres, biblioteques, botigues velles, etc.).

Truqueu a en Raimon o en Pau al
972 645 262

Cursos d'estiu sobre periodisme

MADRID.— La Universitat Pontifícia de Salamanca, la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social de la Conferència Episcopal Espanyola i la Conferència Espanyola de Religiosos organitzen cursos d'estiu sobre comunicació social: del 4 al 8 de juliol, *Comunicación institucional: técnicas y habilidades* i *Taller de radio*, i del 11 al 15 de juliol, *Comunicación y educación: hacia un uso crítico y responsable de los medios*. Per a més

informació: Secretariat de la Comissió Episcopal de MCS, tel. 913 439 739 o Universitat Pontifícia de Salamanca, tel. 923 282 748. D'altra banda, la Comissió Episcopal de MCS també organitza, juntament amb la càtedra Pare Manjón de l'Abadia de Sacromonte/arquebisbat de Granada, un curs bàsic de periodisme de l'11 al 16 de juliol sobre *Anunciar el Evangelio en la cultura de la comunicación*. Més informació: Secretariat de la Comissió Episcopal de MCS. (C.C.)

SILVIA ROZAS, DIRECTORA DEL SECRETARIAT DE MITJANS DE COMUNICACIÓ DE L'ARXIDIÒCESI DE SANTIAGO

«El primer comunicador de la història és Déu, que es comunica des de la mateixa eternitat»

El 8 de maig es va celebrar la XXXIX Jornada Mundial de les Comunicacions Socials sota el lema «Els mitjans de comunicació al servei de l'entesa entre els pobles». Per ajudar-nos a reflexionar sobre aquest tema i sobre els professionals de la comunicació, conversem amb Silvia Rozas, una jove gallega

de 30 anys, laica, que pertany a la Comunitat de Vida Cristiana. Silvia és directora del Secretariat de Mitjans de Comunicació Social de l'arxidiòcesi de Santiago i cap de premsa de FERE-CECA Galícia, tot i que a ella li agrada més presentar-se com a «pelegrina i criatura entre les criatures».

—El missatge d'enguany, que va deixar escrit Joan Pau II, es titula *Els mitjans de comunicació al servei de l'entesa entre els pobles*. Actualment hi ha exemples que els mitjans de comunicació contribueixen a aquesta entesa, a construir la pau, la justícia?

—Jo crec que sí. Avui els mitjans de comunicació tenen una tasca fascinant, per exemple, de mobilitzar la societat davant de les catàstrofes de la natura, les tragèdies humanes. Joan Pau II esmenta en el seu missatge la influència dels mitjans per impulsar les mobilitzacions d'ajuda com la resposta al tsunami. Tot i això, si bé existeix aquesta cara positiva de la moneda, la cara de l'entesa, de la pau i de la justícia, allò que més abunda és la cara negativa de crítica destructiva que ens allunya d'aquesta entesa que perseguim. Avui els mitjans generalistes cerquen l'enfrontament entre Govern i Església, entre els diferents partits polítics, cerquen mantenir una notícia durant diversos dies a través de diverses declaracions dels protagonistes. De vegades, sembla que només sigui notícia allò que ens enfronta els uns amb els altres, de manera que els mitjans de comunicació fan judicis tremends amb allò que els sembla noticable.

—Els periodistes són conscients de la responsabilitat que tenen?

—Com a bona gallega, contesto que depèn, de vegades sí i de vegades, no. A les facultats de periodisme cal una bona dosi d'ètica per fer reflexionar els alumnes sobre la importància de la seva vocació, que per a mi és comunicar, formar i educar els homes i dones d'avui que vivim en una societat plural. Els periodistes, com en qualsevol altra professió, comencen la carrera laboral amb la il·lusió que caracteritza els començaments, potser alguns amb aquesta consciència que comunicar és alguna cosa més que informar i també amb la necessitat de cercar l'objectivitat. Però les rutines periodístiques, la situació laboral nefasta, l'estrès professional i l'autocensura que s'arriba a tenir provoquen que

el jove periodista entri en una xarxa teixida per la desil·lusió i la manca de responsabilitat en el treball. Gràcies a Déu no tot és negatiu. Indubtablement, hi ha professionals que mantenen una ètica admirable i que s'aferren a la responsabilitat que darrere d'una notícia hi ha una o diverses persones que en surten perjudicades.

—Quina reflexió ha de fer un periodista cristià?

—Què més dir després del gran impuls que Joan Pau II ha donat als periodistes cristians! En el seu darrer missatge destaca obertament que la necessitat és promoure la unitat de la família humana a través de l'ús dels mitjans. Crec que les seves paraules i la seva mateixa relació amb els mitjans ens poden ajudar als periodistes cristians a mantenir la fe en la nostra vocació. Però cadascú ha de concretar-ho en la seva situació, no és el mateix treballar en un mitjà especialitzat en informació religiosa que en un mitjà generalista, nacional o local.

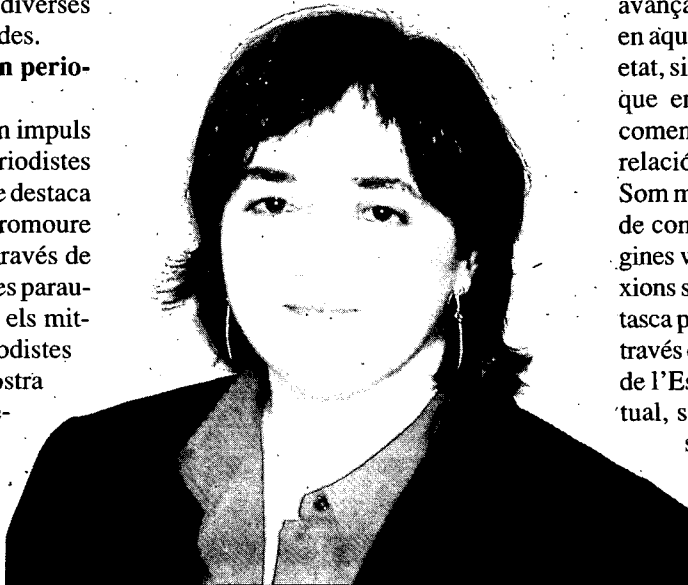
De totes maneres, jo crec que la reflexió d'un periodista cristià ha de centrar-se en la certesa que el seu treball és molt més que una manera de guanyar diners per viure, el seu treball és un bé a la societat, un servei a l'Església, transmetre als homes i les dones que la societat avança perquè Déu ha creat l'ésser humà des de la

bondat, la tendresa, la pau i la justícia. Els mitjans de comunicació hi són per servir la societat, formada per éssers humans que intentem entendre i conviure en la fraternitat. La meua reflexió personal m'ajuda a adonar-me que el primer

comunicador de la història és Déu, que s'ha comunicat amb l'home des de la mateixa eternitat; descobrir que podem aprendre de Jesús, que es comunicava amb la societat, de vegades, des de la denúncia, i d'altres des de la valoració positiva de l'home. I davant dels problemes dels periodistes cristians a les redaccions de treball... molta pau, molta força, molta pregària i molt servei a l'Església.

—A l'hora d'elaborar les informacions es perd de vista la persona humana?

—Sincerament, i em sap greu dir-ho, sí, de vegades oblidem que darrere d'una notícia hi ha una persona que pateix. Sobretot, quan hi ha manipulació. He vist

Silvia Rozas.

persones amb uns valors admirables que s'han sentit utilitzades pels mitjans de comunicació i que han estat prejudicades simplement per una frase extreta de context. Cal especialització dels periodistes i cal formació per al qui es posa davant d'un micròfon. És cert que els mitjans han d'explicar el que ens passa, però, com ho expliquen? Crec que no es té en compte la persona, l'home i la dona que creen societat.

—En el missatge d'enguany Joan Pau II anima a promoure la cultura de la vida. No és una tasca molt complicada en aquesta societat en què vivim?

—No pot ser tan complicat, potser és que ho compliquem i les coses són més senzilles i més fàcils del que pensem. Però potser per als mitjans de comunicació és més econòmic, més ràpid i més fàcil oferir notícies destructives, programes estridents i imatges nefastes sobre la societat. Ens cal imaginació per crear mitjans de comunicació de qualitat. La nostra societat és complexa, diria jo, molt complexa, però jo no perdo l'esperança, gràcies a Déu, perquè sempre trobem persones que dialoguen, que et confronten amb pau, perso-

nes, cristianes i no cristianes, que desitgen aquest desenvolupament integral dels homes i de les dones.

—També se'ns anima a emprar les noves tecnologies. Continuen sent una assignatura pendent per a l'Església?

—Les noves tecnologies són tremendament beneficioses si les convertim en mitjans per comunicar-nos, per crear unió entre els homes. Per això, l'Església no pot perdre aquest tren, l'Església ha de saber emprar-les, oferir la seva reflexió sobre les seves virtuts i els seus mals usos també. Però en aquest punt, crec que l'Església avança considerablement, no únicament en aquesta reflexió important per a la societat, sinó en l'ús mateix. M'atreveixo a dir que en un any l'Església espanyola ha començat a concretar, per exemple, la seva relació amb els mitjans de comunicació. Som molts els que ja treballem en gabinets de comunicació diocesans, moltes les pàgines web que ofereixen informació i reflexions sobre el missatge eclesial. Crec que la tasca pendent és el llenguatge, transmetre, a través de les noves tecnologies, el ser i estar de l'Església traduint-ho al llenguatge actual, sense perdre l'arrel del mateix missatge.

—Sabem comunicar la Bona Nova?

—Crec que cal continuar fent passos. Comunicar és molt més que informar, comuniquem amb

els gestos, amb la proximitat, amb l'amabilitat, comuniquem fins i tot quan no volem comunicar. I la Bona Nova és molt més que un missatge que transmetre, la Bona Nova és una vida que qüestiona, una vida que denuncia i que anima a continuar donant vida; Jesús va portar un missatge que el va fer Vida. No voldria ser radicalment negativa, però cal aprendre i ser conscients del que comuniquem. No podem tancar-nos davant dels mitjans de comunicació per les males experiències que n'haguem tingut. Si volem transmetre la cultura de la vida, fem-ho donant vida i alè, per exemple, als periodistes, perquè la Bona Nova és per a tothom. Crec que l'Església avança en la comunicació, però també és cert que després els mitjans escolten el que volen i el que crea conflicte.

La nostra tasca està molt marcada pel realisme i la utopia, pel compromís i la feblesa, per la sinceritat i la claredat. I com diu sant Ignasi: «Fes-ho tot com si dependgués de tu, i sàpigues, pregant, que tot depèn de Déu.»

Rosa María Jané Chueca

«La Bona Nova és una vida que qüestiona, una vida que denuncia i que anima a continuar donant vida»

«Estimats fills! Avui també us convido a renovar la pregària a les vostres famílies. Que l'Esperit Sant, que us renovarà, entri a les vostres famílies a través de la pregària i la lectura de la Sagrada Escriptura. Així, vosaltres arribareu a ser educadors de la fe a la vostra família. Amb la pregària i amb el vostre amor el món marxarà per un camí millor i l'amor el començarà a governar. Gràcies per haver respost a la meua crida!»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 d'abril del 2005

Subscripció bimestral gratuïta *Eco Mª Reina de la Pau*: «Amics de Medjugorje» C/ Carme, 11 - 08700 IGUALADA (Barcelona)
Pelegrinatges Medjugorje: Sandra Barisic Tel. i Fax 936 650 653

<http://www.medjugorje.hr>

<http://www.ecodimaria.net>

Espanya

Suport a les concepcionistes de Cadis

■ Les religioses viuen en condicions molt precàries

CADIS.— Al centre de Cadis hi ha el monestir de Santa Maria, de l'orde de la Immaculada Concepció, fundat l'any 1527. És el primer monestir contemplatiu de la ciutat i hi

resideix una comunitat de deu germanes. Aquestes religioses viuen la seva vocació enmig de moltes privacions. L'edifici pateix un estat de deteriorament molt considerable i els

mitjans per resoldre aquesta situació són molt escassos. Per això la comunitat apel·la a la generositat de les persones de bona voluntat per superar aquesta crisi.

La mare abadessa, M. Luz Suárez, ha explicat a *Catalunya Cristiana* que al monestir «hi havia tres germanes grans. Cadis té poc terreny per edificar. L'Ajuntament volia tancar el monestir i quedar-se el terreny». El bisbe de Cadis, Mons. Antonio Ceballos, no estava disposat a tancar un monestir d'oració i va posar tot l'interès per salvar-lo. Així, va arribar una germana procedent d'un altre monestir de Cadis i «després van arribar les vocacions. Actualment som quatre germanes de vots solemnes, cinc novícies i una postulant», comenta la mare abadessa.

El bisbe va recórrer al Camí Neocatecumenal, que és d'on procedeixen les vocacions que han donat nova vida al monestir de les concepcionistes. «Elles tenen molt clara la idea de salvar el monestir i estan molt contentes i il·lusionades, encara que aquesta vida és molt dura», fa notar la mare M. Luz. I afegeix: «Són fidels i això la gent ho valora i ho agraeix molt.»

Aquest hivern ha estat especialment

Les germanes viuen amb alegria la seva vocació.

Les dependències estan apuntalades.

dur per a la comunitat. L'edifici no reuneix les condicions mínimes: bigues apuntalades, goteres, perill de curtcircuits... fins al punt que ni tan sols han pogut

endollar una estufa perquè la instal·lació elèctrica no ho aguanta. El monestir, a més, té un currículum força extens pel que fa a vicissituds, comenta la mare abadessa: «El monestir ha patit vuit exclaustacions forçoses, un terratrèmol, l'explosió d'un polvorí proper... està molt deteriorat i volem fer-lo més funcional.»

La situació és urgent perquè l'edifici està molt castigat. «L'administració s'ofereix per ajudar-nos, a canvi de quedar-se amb part del terreny, però per a nosaltres l'espai és vital perquè som un monestir contemplatiu», constata la mare M. Luz. Ara com ara, només compten amb les pensions de les tres germanes grans. La falta d'un treball rendible impedeix superar les despeses diàries i la situació és delicada.

La mare abadessa deixa molt clar que

«no volem luxes. El més urgent és la rehabilitació de les cel·les, canviar la instal·lació de l'aigua, la instal·lació elèctrica... volem rehabilitar unes sales i comprar màquines per fer dolços i vendre'ls... però és una inversió molt forta». Per això, fan una crida a qui vulgui col·laborar-hi per mantenir viva aquesta comunitat, i destaquen el suport del bisbe: «Gràcies a ell, seguim aquí. Ens està donant molt de suport i ens ha donat permís per demanar ajuda.»

Qui desitgi col·laborar amb les germanes de la Immaculada Concepció pot fer la seva aportació al Banco Sabadell Atlántico al compte «Monestir de Santa Maria de Cadis»: 00810340550006772486.

Rosa María Jané Chueca

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 188,80 €** ☐
Àsia i Oceania: 254,32 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
 Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Trobada de delegats de Justícia i Pau

MADRID.— «Justícia, Pau i Integritat de la Creació (JPIC) és primer de tot una espiritualitat, una manera de situar-nos davant la realitat, un nou paradigma de vida religiosa», assenyalen en un comunicat els 65 delegats i delegades de Justícia i Pau de congregacions i d'instituts religiosos que es van reunir a Madrid, en la seva trobada anual, per tractar el tema del comerç just i el consum responsable. «Aquest estil de vida suposa una implicació personal i comunitària en la transformació social, i ha de traduir-se en hàbits de vida i accions puntuals que facin visible el Regne de Déu», afegeixen.

Els participants en l'assemblea reconeixen que «el fet del consum estructura avui la nostra societat», però confessen, alhora, que «és possible construir un altre món just i solidari». Per això cal aprendre

a «conèixer més a fons el problema del consum i l'alternativa del comerç just» i integrar-lo «dins del marc d'una mentalitat espiritual de la justícia i de la cura per la natura». Així mateix, cal «prestar més atenció als objectius i trampes de la publicitat» i «viure una solidaritat coherent».

Entre els reptes que el comerç just i el consum responsable exigeix a la vida religiosa, els delegats i delegades convocats pel departament de Justícia i Pau de la Conferència Espanyola de Religiosos (Confer) assenyalen els de la «conversió contínua», la «informació i la formació crítica», la relectura dels vots i especialment «recrear la nostra opció de pobresa». Els participants indiquen també que «la reflexió sobre el consum interpel·la el nostre estil de vida personal i comunitari i ens obre a noves dimensions de la missió». (Ivicon)

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Barcelona

El papa Benet XVI

Vivim moments històrics per a l'Església i per al món, donada la importància del ministeri del successor de Pere. Tots en tenim més consciència per l'experiència d'aquest últim llarg pontificat de Joan Pau II que hem viscut. Ell ha aportat a l'exercici del seu ministeri la riquesa de la seva gegantina personalitat religiosa, cultural i social, i això ha incidit molt positivament en el si de l'Església i de la humanitat sencera.

Els cardenals, amb l'ajut de l'Esperit Sant, han escollit el millor candidat que han cregut perquè guii l'Església en l'inici d'aquest tercer mil·lenni. Ha estat el cardenal Joseph Ratzinger. La seva rica personalitat espiritual, humana, intel·lectual i pastoral, comptant sempre amb els dons del Senyor i la col·laboració de tot l'episcopat i de tota l'Església, faran del papa Benet XVI el bon pastor que Jesús dóna a l'Església i aquesta l'acull amb paraules bíbliques: «Beneït el qui ve en el nom del Senyor.» Sant Agustí va dir que, en certa manera, Pere «personifica tota l'Església». I sant Am-

brós afirmà que «on hi ha Pere, allí hi ha l'Església».

El Papa successor de Pere confirma els germans en la fe per encàrrec de Jesús quan, en el diàleg que va mantenir amb l'apòstol Pere després que aquest confessés per tres vegades que l'estimava, li digué: «Pastura les meves ovelles, pastura els meus anyells.» Viure en comunió de fe i d'amor amb el successor de Pere enriqueix l'experiència creient dels cristians i estreny els llaços entre ells com a membres vius de l'Església.

El nou papa Benet XVI és pastor de tota l'Església i haurà de portar tots els membres del poble de Déu cap a Jesús. Aquesta és la funció principal del successor de Pere i podem confiar plenament que el Sant Pare serà capaç de conduir l'Església amb saviesa, fidelitat i fecunditat en l'inici d'aquest tercer mil·lenni. El fins ara cardenal Joseph Ratzinger està molt preparat, coneix amb profunditat i amplitud la teologia i posseeix un esperit pastoral que li ve fonamentalment del seu ministeri d'arquebisbe de Munic de Baviera, i està engalanat

de qualitats humanes i de virtuts cristianes.

El papa Benet XVI coneix la vida i el pensament de l'Església estesa d'orient a occident. Ell ha participat en tots els sínodes episcopals que s'han anat celebrant durant aquests anys i ha conegut molt bé l'episcopat del món per les diverses visites *ad limina* que els bisbes de tots els continents hem fet visitant el seu dicasteri romà. Recordo d'una manera molt entranyable la reunió de llarga durada que tinguérem els bisbes de Catalunya el proppassat febrer, en la qual impactà el meu esperit la senzillesa, serenor, atenció a les persones, comprensió i lucidesa en les respostes de qui presidia la Congregació, el cardenal Joseph Ratzinger, avui papa Benet XVI.

El nou Sant Pare, des de la basílica vaticana, *urbi et orbi* —a la ciutat i al món— es presentà com un «humil treballador de la vinya del Senyor». I va fer aquesta afirmació, tan fina i plena de modèstia, molt pròpia del cardenal Ratzinger: «Em consola el fet que el Senyor sap treballar i actuar fins i tot amb instruments insuficients.» I acabà dient: «En la joia del Senyor ressuscitat, i confiant en la seva ajuda permanent, anirem endavant. El Senyor ens ajudarà i Maria, la seva santa Mare, estarà al costat nostre.»

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primat

L'apostolat dels laics

Després de l'Ascensió del Senyor els deixebles van restar a Jerusalem, a l'espera de la vinguda de l'Esperit Sant, que Jesús els havia promès. El matí de la festa jueva de la Pentecosta, «de sobte, com si es girés una ventada impetuosa, se sentí del cel una remor que omplí tota la casa on es trobaven asseguts. Llavors se'ls van aparèixer unes llengües com de foc, que es distribuïen i es posaven sobre cada un d'ells. Tots van quedar plens de l'Esperit Sant i començaren a parlar en diverses llengües, tal com l'Esperit els concedia d'expressar-se» (Ac 2,2-4). I aquells que fins aquell moment se sentien insegurs i atemorits van anunciar Jesús a la gentada que s'hi havia reunit, encuriosida pel soroll. Aquell dia es van batejar tres mil persones.

Els primers fidels cristians eren molt conscients de la seva vocació evangelitzadora. Eren dones i homes, iguals als seus contemporanis, que se sabien transformats interiorment per la vida nova de Jesús ressuscitat. Es movien en un ambient social difícil, però l'efusió de l'Esperit Sant en les seves ànimes els va conferir la fortalesa que

necessitaven per portar al món pagà el missatge alegre de la salvació.

Avui s'escau el Dia de l'Acció Catòlica i l'Apostolat Seglar, una jornada molt oportuna per recordar-nos que tots els fidels cristians som apòstols de Jesucrist. Aquest va ser un dels ensenyaments importants del Concili Vaticà II, i més concretament la missió evangelitzadora dels fidels laics. «Tots els fidels» —recorda el Catecisme de l'Església catòlica— «han rebut de Déu l'encàrrec de l'apostolat en virtut del baptisme i de la confirmació. Per això els laics, individualment o formant associacions, tenen l'obligació i el dret de treballar perquè el missatge diví de salvació sigui conegut i rebut per tots els homes i per tota la terra».

Els laics són testimonis de l'Evangeli, primer de tot, per l'exemple d'una vida coherent amb la fe que professen. «El testimoniatge de la vida cristiana i les obres bones fetes amb esperit sobrenatural tenen força per atreure els homes a la fe i a Déu», diu el decret conciliar

sobre l'apostolat dels laics. Com ja va passar als primers segles de l'Església, molta gent se sentirà captivada per l'atractiu d'una vida alegre i neta, guiada per la caritat, quan vegi la doctrina de Jesucrist encarnada en persones concretes.

Amb tot, només amb l'exemple no n'hi ha prou. Cal que, a semblança del Senyor que va buscar un a un els seus deixebles, acompanyem el testimoniatge de la nostra vida amb explicacions que facin entenedor i amable el missatge de Jesús. «El veritable apòstol» —continuem llegint en el decret del Vaticà II— «cerca ocasions per anunciar el Crist amb les paraules tant als no creients, a fi de portar-los a la fe, com als fidels, per instruir-los, confirmar-los i estimular-los a una vida més fervorosa».

Com el sant pare Benet XVI va dir en l'homilia d'inici del seu pontificat: «No hi ha res de més bonic que haver estat assolits, sorpresos, per l'Evangeli, per Crist. No hi ha res de més bell que conèixer-lo i comunicar als altres l'amistat amb ell.»

Missatgers de la Bona Notícia

www.catalunyacristiana.com

Més de 25 anys al teu costat

opinió

Punt de vista

Begoña Román

Secretària executiva d'ETHOS Ramon Llull

Ecologia, ètica i religió

Sovint descobrim el valor d'una cosa quan l'hem perduda; i quan perdem el planeta ens perdem nosaltres mateixos. Avui som davant la necessitat imperiosa de plantejar un nou concepte de *desenvolupament sostenible*. Aquest concepte preveu tres grans eixos: el bé comú, l'economia i el medi ambient. Sobre el bé comú tenen molt a dir les religions, com a ètiques de màxims que proposen una manera determinada de vida feliç. També les religions tenen alguna cosa a dir sobre l'economia, perquè en sigui possible una altra que la del capitalisme salvatge. I el cristianisme, més enllà d'una comprensió reduccionista i controvertida del mandat del Gènesi de «domineu la terra» (Gn 1,28), també juga un paper en la fonamentació del respecte al medi ambient.

Un desenvolupament equilibrat no serà possible sense austeritat i sense les corresponsabilitats dels implicats. Avui saber no és poder; molts experts comproven que el seu saber és arraconat per motius econòmics. Avui el saber no és un poder al servei de tots els homes de la terra, sinó al servei d'uns quants contra la terra i contra l'esdevenidor. Tal com anem, tindrà raó el poeta asturià Ángel González: «*Le llaman por venir porque nunca viene.*»

El poder tampoc no sorgeix del voler de l'ecologista. I també, per justícia, cal concedir poder —responsabilitat— als que no en tenen o no en tenen tant. En aquests combats

mundials ecològics no n'hi ha prou amb les bones voluntats, calen coneixements, experts, política professional y política de l'altra, ja que el medi ambient pertany a l'espai públic i requereix de la participació organitzada de tothom. I en aquestes lluites mundials ecològiques també necessitem fe.

Polítics, experts, ONG i tradicions religioses sovint lluiten en paral·lel, s'ignoren, i cauen així en una ineficiència desmoralitzant. Allà

queden els esforços múltiples de milers de persones que compleixen un deure, la majoria de vegades, infructuós. I també hi ha els experts sense associacions responsables d'informar els ciutadans sobre què és el «millor» que podem fer. I sense contestar queden les preguntes sobre el que és millor, quan aquesta és una qüestió que pertoca directament les religions.

També les religions poden i han de coadjuvar en aquest discurs i pràctiques multidisciplinàries sobre el desenvolupament sostenible. Si aprenem a base d'assaigs i d'errors i en això ens hi va la vida, la vida en majúscula, atre-

vim-nos a treballar conjuntament acotant les zones de poder i responsabilitat, i superem les desconfiances mútues: perquè no hi ha ecologia sense ètica i aquesta sempre és un esforç dialògic de tots els implicats-afectats. Què fem realment perquè el *nunca mais* del Prestige només sigui un bonic eslògan retòric? Sense fe, impossible; només amb fe, infructuós.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Iguals..., però amb dignitat

Els nostres temps duen la música i la lletra de la igualtat. Són conductors, doncs, d'un valor notable. La mirada a la història de la salvació ens descobreix com, al llarg de les Escripures, hi és presentada la igualtat. En efecte, ja a l'albada de la humanitat, la criatura humana és feta a imatge i semblança de Déu, raó per la qual la persona serà inviolable. Jesús, a l'Evangeli, afirma que el que fem als altres ho fem a Ell. És clar, en l'antropologia teològica, que els humans són tots iguals davant Déu. Tots som estimats pel Senyor!

La igualtat és important. Tots som subjectes de drets i de deures. Nosaltres no som pas illes. La dimensió social de la persona és intrínseca al seu mateix ésser. El fet de ser persona és sagrat. Cada persona gaudeix de la prerrogativa de la igualtat amb les altres. Els principis —les afirmacions bàsiques— són clares. Tanmateix, l'existència quotidiana es resisteix a la igualtat. Tant, que sembla que alguns són

més iguals que els altres. No es tracta pas d'un joc de paraules més o menys enginyós. El camí de la igualtat no resulta fàcil. Parlar-ne no és difícil. El problema d'ideals nobles és que quallin en la vida social, que siguin vius i eficaços en el cor de cada persona. Aquesta és la dificultat. Els fets poden desmentir les paraules. A fi de comptes, en la cursa de la vida, tothom voldria obtenir el primer lloc. La igualtat condueix aquest anhel i fa que cadascú, d'alguna manera, se senti valorat i respectat.

La igualtat, si no vol ofendre, ha de tenir en compte la dignitat personal. Una igualtat a la baixa seria barroera. I, la impressió de certes maneres d'aplicar la igualtat pot ser similar a una ofensa. Tots som iguals. Iguals en dignitat. Una igualtat que rebaixés la persona no respondria a la pluralitat natural dels humans. La igualtat reclama una delicada i gran estimació de la dignitat humana. Només amb respecte podem ser tots iguals.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Les figues

El fruit de la figuera, tot ell, és saborós i comestible. Potser és l'única fruita de la qual s'aprofita tot, per això és la imatge, en la tradició jueva, de la Bíblia. Diu el bon israelià que, així com la mossegada a una figa sempre és gustosa, de la mateixa manera un fragment del llibre resulta útil. Entre nosaltres, avui dia, la riquesa d'un país suposa l'existència de petroli o de mineria. Per al jueu antic, l'abundància de les «set espècies» al país que Déu els prepara, evidencia la predilecció que Ell sent pel seu poble (es tracta del blat, l'ordi, la vinya, la figa, la magrana, l'oliva i els dàtils). Té gràcia recordar que a la bonica descripció del paradís, i després del pecat, a la parella original no se li acut cap altra cosa que protegir la seva nuesa amb fulles de figuera. Una altra dada anecdòtica és que, en un text del profeta Amós s'amenaça Israel amb el fet que les figueres s'assecaran i que els camps s'infectaran de neula i de rovell. Crec que és l'única vegada que a la Bíblia s'anomenen els fongs. I si al Gènesi es parla d'aquest arbre, a l'Apocalipsi es diu que, després d'obrir el sisè segell, les estrelles cauran sobre la Terra, de la mateixa manera com cauen les figues quan el vent assota l'arbre. Jeremies parla de figues bones, primerenques i dolentes. Segurament es refereix a les que queden a la figuera resseques i arrugades pel fred de l'hivern. Pel que podem deduir quan llegim la Bíblia, menjaven els fruits de la figuera recent tallats de la branca, o els deixaven assecar com encara es continua fent, o en feien una pasta o melmelada, com he tingut l'ocasió de provar alguna vegada a l'Israel actual. En algun cas a aquesta elaboració se li atribueix, pel favor diví, poders curatius, com quan al rei Ezequies se li aplica sobre el cos i li prolongarà la vida uns quants anys. Les figues, en alguns casos, són aptes per regalar, o imatge alegre en el Càntic dels Càntics.

Per als cristians aquest arbre és un símbol d'esperança perquè ens recorda la mirada complaent de Jesús que, en una paràbola, ens parla de l'hortolà a qui li fa llàstima tallar-ne un exemplar i li diu al propietari que esperi un altre any, ell picarà i abonarà el terreny per veure si dona fruits una altra vegada. O en un altre cas, al contrari, que decebut perquè una figuera frondosa no té cap figa un dia la maleeix i, quan hi torna a passar, els deixebles comproven amb sorpresa, que s'ha assecat totalment. Recordo que en el meu primer viatge a Israel vam trobar, al mateix terreny on passa el relat, un arbre esquelètic. Estava mort des de feia molt de temps, i no vam poder comprovar si era una figuera però vam suposar que sí, perquè ens quedés ben gravada l'exigència de Déu que espera que la nostra vida sempre doni bons fruits.

Per acabar us vull dir que he decidit, a partir d'ara, no posar les cites dels passatges dels quals parlo, crec que en unes narracions senzilles com aquestes, aquest detall li dona una distinció que no ha de tenir. D'altra banda, s'han multiplicat les edicions electròniques de la Bíblia que en faciliten la recerca. Vull recordar que quan un creient tot passejant trobi una figuera no hi passi pel costat indiferent; que s'aturi, la miri, recordi el Llibre sagrat, reflexioni i n'aprengui tots els ensenyaments que conté, i que no s'oblidi d'assaborir-ne els fruits. També, a través del gust, entren coneixements que n'alimenten l'esperit.

Notes insignificants

Germà Adrià

Estimat Papa...

Fa poc m'acomiadava del nostre estimat Joan Pau II amb aquestes mateixes paraules, «Estimat Papa...».

Avui, des de la meua insignificança; et saludo a tu, Benet XVI, el nostre estimat cardenal Ratzinger, amb les mateixes paraules per donar-te la benvinguda.

Beneït sigui Déu que, a través dels cardenals, t'ha elegit per dirigir la seva Església.

Beneït sigui Déu i que sempre estigui amb tu en la difícil missió que t'ha encomanat.

M'alegra la teua elecció, estimat Papa. Tots coneixem la teua saviesa inabastable; el teu lliurament generós a l'Església en tot el que et van confiar; la teua serenitat i aplom davant les adversitats; la teua senzillesa com a conseller, sempre en segon terme. Tots coneixem que, com a home, ets dels més capaços per ser Papa i tots sabem que el teu lliurament a Déu et farà un Papa incommensurable.

Disposa sempre de les meves pobres pregàries. Cada matí, en la soledat de la meua pregària individual, resaré un Pare nostre per tu.

T'esperen moltes dificultats, incomprendiments, travetes, desafeccions, interpretacions falses i, potser, acusacions. Però com tu mateix vas dir, ets un servent i un treballador de Déu. I Déu no t'abandonarà mai. I els cristians sempre estarem amb tu.

Però, des de la meua insignificança i ridícula, només sóc un vell ignorant i una mica, o molt, maniàtic, m'atreveixo a dir-te unes quantes coses per si puc encendre alguna brasa d'inquietud al teu papat, ja flama ardent d'inquietuds.

He quedat una mica sorprès de tanta «parafernàlia» per tot el que heu fet al Vaticà, tant per la mort de Joan Pau II com per la teua elecció.

Ostentació, luxe, pompa... no sé com dir-t'ho, però, l'Església és un Estat que necessita congregar tots els caps d'Estat? És una «empresa» milionària per malbaratar tant? Encara és necessari en ple segle XXI lluir l'avior pròpia de fa sis-cents anys?

Perdona, Papa estimat, la meua gosadia.

Però jo, un pobre home de carrer, acostumat a carrers poc luxosos, davant de la televisió em sentia d'un altre món... Aquella era l'Església que puc oferir als meus amics del carrer o de les presons?

Amb tot, estimat Papa, t'he de dir que a tots els bars s'ha parlat de tu amb respecte i admiració. Fins i tot per part de persones que jo considerava completament alienes a l'Església.

I et vull demanar, estimat Papa, que, quan puguis, t'apropis més, de veritat als pobres; encara més, fins i tot als marginats... Hauria escandalitzat molt que, davant de les cadires dels caps d'Estat, hi haguessin hagut unes quantes cadires per a uns quants captaires d'aquells que dormen al carrer de la ciutat de Roma?

Estimat Papa, també són de la teua Església molts dels que no tenen lloc on dormir, ni on menjar, ni tenen cap consideració social.

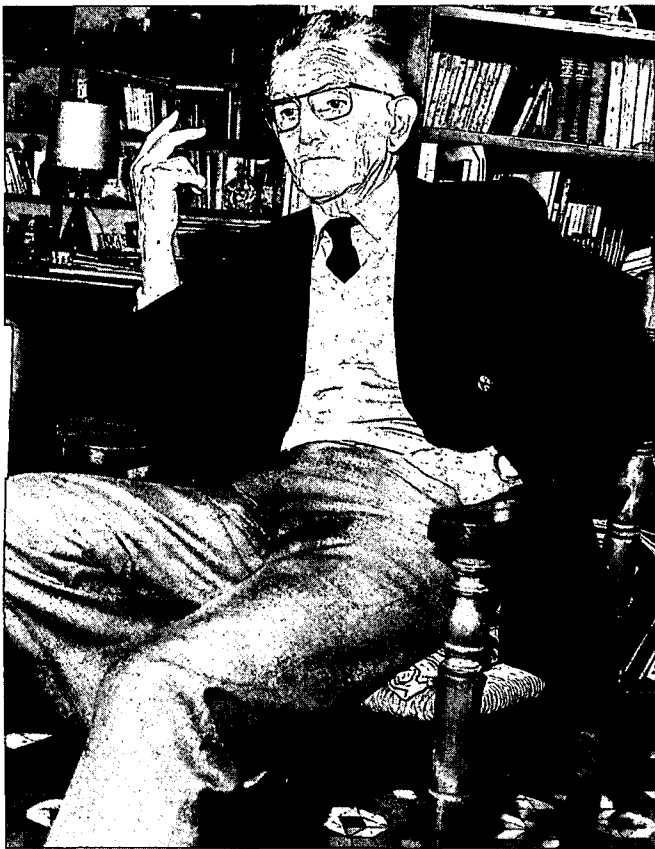
No sé com podria ser però t'aniria molt bé conèixer el món de la marginació.

Prego i pregaré per tu sempre, estimat Papa.

Zoom

Eduard Brufau

El dijous 28 d'abril moria a Barcelona a l'edat de 88 anys Raimon Galí. Tot i que era antropòleg i escriptor, Galí serà sobretot recordat per la seva tasca en defensa del catalanisme i del cristianisme. Durant la difícil postguerra va participar en la fundació del grup CC (Catòlics Catalans) i va col·laborar amb Mn. Batlle per promoure l'escultisme. També està considerat el gran mestre de la classe política catalana actual. A la fotografia, Raimon Galí a casa seva a l'edat de 70 anys.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluís.serra@fms.it)

Imperatiu econòmic

La llei de Prevenció del Tabaquisme, coneguda com la llei Antitabac, entrarà en vigor l'1 de gener proper. Aprovat l'avantprojecte pel Consell de Ministres, haurà de superar el tràmit parlamentari. Les reaccions no s'han fet esperar. Vegem-ne unes dades (*La Vanguardia*, 23 d'abril del 2005). Les vendes de tabac generen un total de 9.526 milions d'euros, dels quals l'Estat n'ingressa, a través dels impostos, 6.992 milions, segons xifres de l'any 2003. Les morts atribuïdes al tabaquisme a Espanya són 56.000 (155 morts al dia), de les quals 9.000 són a Catalunya. En aquesta xifra de 155 morts diàries no hi apareix el tant per cent corresponent als fumadors passius. Es considera que les despeses dels tractaments i les seves repercussions socials pugen a Espanya a 3.920 milions d'euros i a Catalunya a 457 milions. L'addicció i la gradualitat de l'impacte nociu sobre la salut dels consumidors (sense oblidar el perjudici directe sobre els anomenats fumadors passius) explica que molts optin per no deixar de fumar. Estan enganxats. Els fumadors volen defensar la seva llibertat i suggereixen donar més importància a l'educació que a la prohibició. Els no fumadors consideren que no se'ls protegeix prou. Uns i altres es creuen discriminats. La patronal del tabac i els sindicats, amb arguments no sempre idèntics, coincideixen a apuntar-se a la banda dels fumadors. S'espanta el personal amb xifres com ara que els bars i els restaurants perdran 1.500 milions d'euros i 20.000 llocs de treball.

La complexitat de la societat actual i l'ordidura de relacions que es troben a les xarxes econòmiques que la sustenten provoca que el moviment d'una peça petita tingui efectes secundaris a zones imprevistes. El problema consisteix a definir la dada crucial. A quin valor cal supeditar les mesures: l'economia, la salut, la convivència entre fumadors i no fumadors...? Les mesures han de ser educatives-preventives o coercitives? Em decanto per la convivència (davant d'un conflicte: prioritat de la salut del no fumador sobre l'hàbit del fumador) i la salut per sobre de l'economia, tot i que n'hi ha que per raons econòmiques defensen la salut, a causa de la despesa del tractament. Em preocupa observar que el criteri econòmic és el valor últim que justifica qualsevol actuació. Es tracta d'una dada important a considerar, però no pot ser la definitiva, almenys en aquest cas. Pèrdues de llocs de treball? L'any 2004, a la Unió Europea es van tancar 11.500 fàbriques tèxtils amb 165.000 llocs de treball perduts. Catalunya sap molt bé què significa tancar fàbriques. Acostuma a ser dur i traumàtic. Però, podem justificar la feina que es basa en la pèrdua de vides humanes? Defensar la prioritat del mercat laboral sense excepcions podria conduir, d'una manera perversa, a veure amb bons ulls els actes terroristes, perquè la seva prevenció genera milers de llocs de treball. La mort instantània provoca un impacte més gran que la que passa a llarg termini. Aquí podríem entrar en temes afins com les fàbriques d'armament, etc. El problema és que si produeixes armes o cigarretes... les has de vendre. Si no hi ha víctimes, no hi ha negoci. Actualment, s'incrementa la publicitat als països pobres, perquè s'han tancat mercats als països rics a causa de les legislacions restrictives.

Cal educar, cal prevenir... però no n'hi ha prou. Si les conseqüències d'incomplir les lleis no se sancionen d'alguna manera, no serveix de res. Tan pedagògic és assessorar, informar, educar... com fer entendre a través de sancions que violar una llei té els seus efectes. El cas del trànsit a Catalunya, n'és un exemple. Llei, les mínimes, però que es facin complir.

GESMOR
DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truquen al 902 11 65 93

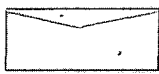
Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

**Esqueles a
Catalunya Cristiana**

Tel. 934 092 810

CARTES SOBRE BENET XVI

La Barca de Pere, reforçada

Quan semblava que la Barca no tenia futur, que la gent no va a missa, que no hi ha vocacions, que no interessa el missatge cristià, llavors passa el que no ens podem imaginar. No hi ha dubte que és la mà de Déu qui mou els fils. Jesús dona a Pere les claus. Ara les ha donat a Mons. Joseph Ratzinger, perquè porti la nau de l'Església a bon port. Un Papa que ve d'un país dividit, que ha sofert drames terribles i que s'han hagut de perdonar i reconciliar mútuament per anar endavant i viure dignament. A ell, que és mestre de la doctrina de la fe, Déu l'ajudarà perquè aquesta fe creixi en el cor d'homes i dones que estan lluny dels valors morals que ajuden a ser prudents, educats, acollidors, portadors de la pau que tanta falta fa als nostres àmbits, a famílies, governs, empreses, treballadors que busquin i visquin en pau amb el seu pròxim, veí o company.

Sa Santetat Benet XVI ha estat escollit el segon dia. És sorprenent que es posin d'acord 115 persones de diferents països o cultures diferents per elegir i donar un alt càrrec a un company al qual després voldran obeir sense fissures.

És la mà de Déu que Ell ha cridat perquè porti el dret a les nacions. I sabem que no és fàcil, no podrà dir sí a tot per tenir un poble content. Però el Sant Pare Benet XVI serà fidel a la pregària i confia que la pregària dels fidels serà activa per ell cada dia a totes les misses del món, i això li donarà coratge.

Donem gràcies a Déu per l'elecció i per tot el que hem viscut aquests dies. Un món, que és una vall de llàgrimes, s'ha convertit per uns dies en expectació, admiració i alegria. És com una llum que ha de guiar els qui viuen sense esperança.

Una vegada més hem comprès el missatge que Jesús va dir als seus: «No tingueu por», «Aneu per tot el món», «Jo estaré en vosaltres sempre, fins a la fi dels segles». I aquesta Església, com diu Jesús, arribarà fins al final dels segles.

MARIA VALLDOSERA DE
MONTCUSÍ
Tarragona

Seguretat intel·lectual per a afirmació de la fe

Molts han especulat amb els motius que han portat a l'elecció del papa Benet XVI. Penso que la clau de l'elecció es troba, probablement i després de tenir en compte l'assistència de l'Esperit Sant, en l'actitud inequívoca de Ratzinger en el sentit de mantenir i de promoure un pensament «fort» en aquesta època que es diu dominada per l'imperi d'allò efímer, la banalitat de molts plantejaments i un relativisme moral capaç de destruir qualsevol principi.

A més de la seva capacitat excepcional per fer-se present en la societat mediàtica, la raó principal de la repercussió assolida per Joan Pau II és la solidesa d'un missatge que va saber transmetre sense desmai fins al darrer instant. Amb la nova elecció, l'Església assegura la pervivència d'una doctrina que apel·la a principis de validesa universal, sense adaptacions tàctiques a aquesta modernitat que no sempre ha sabut integrar l'herència religiosa entre els seus elements definitoris.

La defensa ferma del valor de la família i del matrimoni, de la caritat i la rectitud de l'esperit o de la justícia que té com a fonament el Dret Natural són les claus doctrinals en l'obra teològica i moral del nou Papa. Apel·len a veritats eternes i no a la suposada expressió de posicions antiquades o reaccionàries. L'Església reitera així que el missatge cristià no ha de quedar diluït en el màgim indefinit de les ideologies contemporànies.

No els sembla que amb l'elecció de Benet XVI es reafirma que la veritat última no està en funció de conjuntures o postures circumstancials que poden tenir el seu lloc propi en altres àmbits de la vida social? Qui pretengui mantenir l'objectivitat no hauria de desqualificar aquests plantejaments. No podem oblidar que el Papa no és un líder polític ni la religió és una opció partidista: els judicis precipitats i els estereotips que alguns han utilitzat a priori porten al fracàs en l'anàlisi perquè no entenen o

no volen entendre la dimensió profunda que inspira el sentiment religiós.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

Un humil treballador

Davant de tanta xerrameca i opinions, moltes d'elles emetent judicis desencertats, sobre el nou Sant Pare, mereixen ser destacades les paraules senzilles i sinceres, pronunciades en la seva primera intervenció, per un Papa que es va definir ell mateix com «un simple i humil treballador de la vinya del Senyor». Ningú no en posa en dubte l'excelsa cultura humanística i la condició de teòleg eminent, i la seva influència en els documents aprovats en els darrers anys és ben coneguda.

No cal simplificar la imatge d'un personatge que ha assumit ja elevades responsabilitats, de profunda formació intel·lectual, àmplia experiència en la relació amb els mitjans de comunicació i reconeguda capacitat per fer servir les noves tecnologies. Per raons evidents, coneix a la perfecció la Cúria vaticana i tot el que hi passa. Com a garant oficial de l'ortodòxia catòlica es va veure obligat, al capdavant de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, a adoptar certes decisions polèmiques en la seva relació amb els teòlegs més crítics. Destaca en la seva biografia la participació rellevant en el Concili Vaticà II, que constitueix la veritable obertura i actualització de l'Església vers el món del segle XXI.

En definitiva, ni la simplificació ni per descomptat el prejudici són actituds raonables per emetre un judici sobre una personalitat forta i complexa; malgrat tot aquest bagatge, són molts els qui han jutjat i han donat el seu veredict negatiu a Benet XVI. En la meua opinió, és just i necessari conèixer abans de jutjar.

JAUME CATALÁN DÍAZ
Girona

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Jo ho he vist així

Després d'uns dies d'haver vist i sentit tantes imatges, reportatges, entrevistes, opinions sobre la malaltia i la mort del Sant Pare, amb calma faig balanç i vaig arribant a les meves conclusions.

El Sant Pare era una persona estimada arreu del món: per als creients era un bon Pare i Pastor; per als no creients era una persona excepcional que buscava la pau i l'entesa en els àmbits més diversos.

Milers de persones han passat moltes hores a la plaça del Vaticà (sense que ningú no les convoqués) resant i algunes plorant, sense histerismes estèrils. Jo diria que han intentat convertir les llàgrimes en oració.

Què feia tanta gent, durant tantes hores, a la plaça de Sant Pere? Doncs esperar veure el Sant Pare; els últims

dies, tenir notícies de la seva malaltia i agonia. És el que es fa quan s'estima. Per això, no és estrany que el Sant Pare, tot i estar greument malalt, volgués apropar-se a la finestra de la seva habitació per agrair les hores de vetlla de tantes persones. No crec que cap altra persona, en aquestes circumstàncies, hagi de fer-ho (acostar-se a la finestra perquè el vegin), perquè ja són vora seu els familiars que l'estimen.

He arribat també a una altra conclusió: hi ha força gent que resa el Rosari; en les imatges de la televisió es veien moltes persones que tenien el rosari a les mans, potser el portaven a la butxaca, potser a la bossa, a la motxilla. Les persones que no el solen resar no el porten.

Vull també des d'aquí donar la benvinguda i la meua adhesió al nou papa Benet XVI.

M. DOLORS PUIG i USTRELL
Terrassa

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Capellans i laics

—Dr. Mateo, li escric per consultar-li un tema que em té una mica confosa. Em sembla que últimament es parla molt de la vocació i de la missió dels laics i ben poc de la vocació sacerdotal, com si ja no fos important i els laics poguessin fer el que fan els capellans... Li vaig preguntar fa poc a un net confirmat de fa poc si li agradaria ser capellà. Em va dir que mai no els havien parlat del tema a la catequesi. Jo crec que, amb el panorama que tenim d'escassetat de capellans, caldria valorar més la vocació sacerdotal i proposar-la als joves...

—La vocació i missió dels laics és fonamental en la vida de l'Església. Necessitem cristians madurs en la fe i si en tenim no mancaran les vocacions. Contraposar preveres i laics em sembla molt perillós. Pensar que pel simple fet de ser laic o preverer un cristià ja és millor i més competent em sembla una autèntica bestiesa. Hi ha una única vocació cristiana que es concreta en diversos serveis i estats de vida en l'Església. No fa gaire, en un dels seus escrits, l'arquebisbe de Barcelona s'expressava amb les següents i molt encertades paraules: «L'experiència mostra que les vocacions sacerdotals i les vocacions de laics cristians continuen el mateix camí ascendent o descendent, com un líquid en vasos comunicants: com més es desenvolupa l'apòstolat dels laics, més fortament es nota la necessitat de tenir capellans ben formats; com més s'aprofundeix en el sentit de la vocació pròpia dels laics, resulta més evident allò que és propi dels preveres.»

D'un laicat ben format, compromès, amb vida intensa de pregària i de sagraments, sorgiran vocacions. N'hi ha prou de contemplar la història de l'Església per comprovar-ho. En canvi, un camí en què els laics suplantessin el sacerdot mai no seria catòlic i estaria condemnat a un fracàs estrepitos. Vostè té molta raó quan diu que cal proposar amb alegria i valentia la vocació sacerdotal als nostres joves. I hem de reconèixer que sovint això no es fa. En paraules de l'esmentat escrit de Mons. Martínez Sistach: «Cal reconèixer que les nostres propostes vocacionals sovint són tardanes, pusil·lànimes i poc interpel·ladores. Formular una proposta netament interpel·ladora i en el moment adient per tal que l'adolescent o el jove facin un replantejament de la seva possible vocació sacerdotal, és un postulat de la naturalesa vocacional de la vida cristiana i del tarannà singular, concret i propi de la crida.»

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com -
catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org -
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

«Veni Sancte Spiritus...!»

Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Un text clàssic

La litúrgia de Pentecosta és, juntament amb la de la primera setmana de Pasqua, una de les dues que manté fixa en el leccionari una «seqüència». Són les seqüències *Victimae paschali laudes* (Pasqua) i *Veni Sancte Spiritus* (Pentecosta). Les altres seqüències presents encara en la litúrgia de la missa —*Lauda Sion* (Corpus) i *Stabat Mater* (Dolors de la Mare de Déu)— són facultatives. Les seqüències són textos medievals d'inspiració bíblica, vinculats musicalment al cant de l'al·leluia (vegeu *La Secuencia*, Cuadernos Phase n. 146, CPL).

El *Veni Sancte Spiritus* és una joia de text i de melodia gregoriana, que fàcilment pot anar passant desapercibuda en els nostres dies; la seva melodia gregoriana és, lamentablement, cada vegada menys coneguda. Per això pot ésser més oportú subratllar la riquesa espiritual d'aquest cant, per ajudar la nostra pregària.

L'Esperit Sant és llum

La referència més abundant a l'Esperit és la de la llum. «*Emitte coelitus lucis*

tuae radium..., veni lumen cordium..., O lux beatissima, reple cordis intima tuorum fidelium...» («Envieu des del cel un raig de la vostra llum..., Veniu llum dels cors..., Oh llum santíssima, ompliu la intimitat del cor dels vostres fidels...»). El símbol de la llum és el més freqüent per indicar la divinitat. «Déu és llum, i en ell no hi ha fosc de cap mena» (1Jn 1,5). Per això la llum, com obra de Déu, està present en l'Escriptura des de la primera pàgina fins a la darrera, com a primera obra en la creació; i com a plenitud en l'Apocalipsi.

En relació amb l'Esperit Sant, hi ha també una al·lusió a les llengües de foc. Tanmateix, la llum que es demana és una llum profunda, interior, en els cors. En el Nou Testament, i sobretot en sant Joan, dir «llum» és dir «Veritat». Jesús va prometre l'Esperit de la veritat, i la pregària litúrgica va en aquesta direcció. Però alhora hi ha la caritat, l'amor, que és la definitiva Veritat de Déu envers els homes. «Déu, donant-nos l'Esperit Sant, ha vessat el seu amor en els nostres cors» (Rm 5,5). La carta als Efesis indica el fruit de la presència de l'Esperit: «Mantenint-nos en la veritat i en l'amor, crei-

xerem en tot fins que arribem a Crist.» (4,15), La presència de l'Esperit és «intima», en els cors.

L'Esperit Sant és consolador i defensor

La seqüència descriu molt bé aquests dos aspectes del sentit de la paraula «Paràclit» en l'evangeli de sant Joan. L'Esperit és «l'altre Defensor» que Jesús enviarà als deixebles quan ell se'n vagi al Pare, però això no vol pas dir que el Ressuscitat no continuï essent el nostre «Defensor» a prop del Pare (1Jn 2,1). L'Esperit Sant està a prop dels deixebles, de l'Església, per remetre'ls constantment a Jesucrist, i així «glorificar-lo» com a Fill de Déu. Com a Defensor és també Consolador. Pot haver-hi quelcom més confortant per al fidel que la presència de l'Esperit en ell? «*Consolator optime, dulcis hospes animae, dulce refrigerium*» («Vós sou el millor Consolador, el dolç hoste de l'ànima, el refrigeri suau»).

L'acció del Defensor es concreta a evitar i eliminar tot allò que impedeix la llibertat i la vigor de l'esperit, i a impul-

sar l'esforç espiritual. El repòs en els treballs i el confort en les penes; la purificació; la vitalitat, la flexibilitat, i l'escalf de l'esperit; la correcció en el moment en què prenem el camí errat...

L'Esperit Sant és el do diví septiforme

Quan se celebra la Confirmació es diu: «Rep el signe del Do de l'Esperit Sant.» La seqüència comenta aquesta dimensió essencial de l'Esperit Sant: «*Veni pater pauperum, veni dator munerum..., Sine tuo numine, nihil est in homine, nihil est innoxium..., Da tuis fidelibus in te confidentibus sacrum septenarium...*» («Veniu pare dels pobres, deu-nos els dons que teniu..., Res tindrà l'home si Vós no li doneu la vostra presència..., Doneu als vostres fidels què confien en Vós el do septiforme...»). Aquesta és la pregària que ens correspon a nosaltres, els pobres. «L'Esperit ve a ajudar la nostra feblesa» (Rm 8,26) amb els «set dons», és a dir, amb la totalitat de donació. Els cristians rebem, en la Confirmació, l'Esperit Sant com a Do inefable que confirma en nosaltres la imatge del Fill.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ☐ Nascuda a Bordeus l'any 1556
- ☐ Mare de família i posteriorment viuda
- ☐ Fundadora de la Companyia de Maria
- ☐ Va morir l'any 1640
- ☐ Canonitzada l'any 1949 pel papa Pius XII

Joana de Lestonnac pertanyia a la noblesa de la zona de Bordeus, i estava familiaritzada amb la intel·lectualitat de l'època (era neboda del filòsof Michel de Montaigne). Li va tocar de viure en una època de convulsions religioses a Europa, i sobretot a França, on el protestantisme —en la seva forma calvinista— s'estenia amb un cert èxit. La seva mateixa mare era una calvinista fervent, però Joana es mantindrà sempre catòlica.

Tot i sentir una vocació per a la vida religiosa la nostra santa es va casar quan encara no tenia vint anys. El matrimoni va tenir cinc fills i va ser feliç, però l'any 1597 el marit i el seu fill gran moren en un accident. A partir d'aquest moment Joana de Lestonnac es planteja de nou portar una vida religiosa i al cap d'uns anys, el 1603, entra en un monestir cistercenc de Tolosa. Però només s'hi

Santa Joana de Lestonnac

podrà quedar uns pocs mesos, perquè la seva salut no resisteix l'austeritat que impera al cenobi.

Joana continuava sentint la crida de Déu i veient que les noies de la regió se sentien fortament atretes pel calvinisme i menys per l'Església catòlica i pensa posar-hi remei. Recolzada per alguns jesuïtes i pel bisbe de Bordeus, aconsegueix tirar endavant el projecte d'una comunitat femenina que alhora s'ocupa de l'educació integral de les joves. La Companyia de Maria, molt inspirada en la Companyia de Jesús, va ser aprovada per Pau V l'any

1607, i ben aviat van créixer tant les vocacions religioses, com les sol·licituds de les famílies per enviar-hi a estudiar les filles. L'èxit va ser rotund i en pocs anys es van obrir col·legis per tot França i l'estranger.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial 1)

Temps de Pasqua i de durant l'any
(Salteri: setmana 3)

MAIG

15. Diumenge

Diumenge de Pentecosta (S), Vermell. Lectures: Fets 2,1-11 / Salm 103 / 1 Corintis 12,3b-7.12-13 / Joan 20,19-23

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Isidre; Torquat, b. i mr.; Eufraasi, b. i mr.; Santes, Joana de Lestonnac, rel. i fund.

Festa Major: a Alcoletge, Bolvir, Cabanes d'Empordà, Campelles, Castellfolit de la Roca, Castellví de Rosanes, Cervià de les Garrigues, la Figuera, Gimenezs i el Pla de la Font, Guils de Cerdanya, Ivars d'Urgell, Juncosa, Llagostera, Llardecans, Marzà, Montcada i Reixac, Odèn, Ordís, Puig-reig, Sant Feliu de Pallerols, Sant Miquel de Fluvià, la Vall de Bianya, Vall de Cardós, Vilanant i la Vilella Baixa.

Es reprèn el temps de durant l'any

16. Dilluns

Fèria, Verd. Lectures: Eclesiàstic 1,1-10 / Salm 92 / Marc 9,14-29

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Honorat, b.; Joan Nepomucè, prev. i mr.; Simó Stock, prev.; Germer, b.; Santes, Margarida de Cortona, rel.

17. Dimarts

Fèria, Verd. Lectures: Eclesiàstic 2,1-13 / Salm 36 / Marc 9,30-37. Si es vol: *Sant Pasqual Bailón* (MLI), Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Restituta, vg.

18. Dimecres

Fèria, Verd. Lectures: Eclesiàstic 4,12-22 / Salm 118 / Marc 9,38-40. Si es vol: *Sant Joan I* (MLI), Vermell. TARRAGONA: *Sant Pròsper* (MO), Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Fèlix de Cantalici, rel.; beat Joan Gilbert, rel.; Santes, Rafaela-Maria Porras, rel. i fund.

19. Dijous

Jesucrist, Gran Sacerdot per sempre (F), Blanc. Lectures: Isaïes 52,13-53,12 (obé: Hebreus 10,12-23) / Salm 39 / Lluc 22,14-20

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pere Celestí, p.; beat Francesc Coll, prev. i fund.; Santes, Ciríaca.

20. Divendres

Fèria, Verd. Lectures: Eclesiàstic 6,5-17 / Salm 118 / Marc 10,1-12. Si es vol: *Sant Bernardí de Siena* (MLI), Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Baldiri (Boi), mr.; Hilari i Silvi, b.; Santes, Basilissa, vg.

Festa Major: a Sant Boi de Llobregat.

21. Dissabte

Fèria, Verd. Lectures: Eclesiàstic 17,1-13 / Salm 102 / Marc 10,13-16. Si es vol: *Sant Cristòfol Magallanes* (MLI), Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Secundí, mr.; Torquat i comp., mr.; Santes, Virgínia, viuda.

Festa Major: a Belcaire d'Urgell i Mollerussa.

Lectures bíbliques

Diumenge de Pentecosta

Lectura primera

Ac 2,1-11

Tots quedaren plens de l'Esperit Sant i començaren a expressar-se

Lectura dels Fets dels Apòstols:

Durant la celebració de la diada de la Pentecosta, es trobaven tots junts en un mateix lloc, quan, de sobte, se sentí venir del cel un so com si es girés una ventada violenta, i omplí tota la casa on es trobaven asseguts.

Llavors se'ls aparegueren com unes llengües de foc, que es distribuïren i es posaren sobre cadascun d'ells. Tots quedaren plens de l'Esperit Sant i començaren a expressar-se en diversos llenguatges, tal com l'Esperit els concedia de parlar.

Residien a Jerusalem jueus piadosos provinents de totes les nacionalitats que hi ha sota el cel. Quan se sentí aquell so, la gent hi anà i quedaren desconcertats, perquè cadascú els sentia parlar en la seva pròpia llengua. Estranyats i fora de si deien: «No són galileus tots aquests que parlen? Doncs, com és que cadascú de nosaltres els sentim en la nostra llengua materna? Entre nosaltres hi ha parts; medes i elamites, hi ha residents a Mesopotàmia, al país dels jueus i a Capadòcia, al Pont i a l'Àsia, a Frígia i a Pamfília, a Egipte i a les regions de Líbia, tocant a Cirena, hi ha forasters de Roma, hi ha jueus i prosèlits, hi ha cretencs i àrabs, però tots nosaltres els sentim proclamar les grandeses de Déu en les nostres pròpies llengües.»

Salm responsorial

103

Beneix el Senyor, ànima meva.

Senyor, Déu meu, que en sou de gran.

Que en són de variades, Senyor, les vostres obres
la terra és plena de les vostres criatures.

*R. Quan envieu el vostre alè, Senyor,
renoveu la vida sobre la terra.*

Si els retireu l'alè expiren

i tornen a la pols d'on van sortir.

Quan envieu el vostre alè, reneix la creació,
i renoveu la vida sobre la terra. **R.**

Glòria al Senyor per sempre.

Que s'alegri el Senyor contemplant el que ha fet,
que li sigui agradable aquest poema,
són per al Senyor aquests cants de goig. **R.**

Lectura segona

1Co 12,3b-7.12-13

*Tots nosaltres hem estat batejats en un sol Esperit
per formar un sol cos*

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, ningú no pot confessar que Jesús és el Senyor si no és per un do de l'Esperit Sant. Els dons que rebem són diversos, però l'Esperit que els distribueix és un de sol. Són diversos els serveis, però és un de sol el Senyor a qui servim. Són diversos els miracles, però tots són obra d'un sol Déu, que els fa valent-se de cadascun de nosaltres. Les manifestacions de l'Esperit distribuïdes a cadascú són en bé de tots.

Perquè el Crist és com el cos humà: és un, encara que tingui molts membres, ja que tots els membres, ni que siguin molts, formen un sol cos. Tots nosaltres, jueus o grecs, esclaus o lliures, hem estat batejats en un sol esperit per formar un sol cos, i a tots ens ha estat donat com a beguda el mateix Esperit.

Seqüència

Veniu, oh Esperit Sant,
des del cel al nostre pit
amb un raig de llum divina.
(...)

Al·leluia

*Veniu, Esperit Sant, ompliu el cor dels vostres fidels
i enceneu-hi la flama del vostre amor.*

Evangeli

Jn 20,19-23

*Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo
us envio a vosaltres. Rebeu l'Esperit Sant*

Lectura de l'evangeli segons sant Joan:

El vespre d'aquell mateix diumenge, els deixebles eren a casa amb les portes tancades per por dels jueus, Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després els ensenyà les mans i el costat. Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor. Ell els tornà a dir: «Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres.» Llavors alenà damunt d'ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant. A tots aquells a qui perdonareu els pecats, els quedaran perdonats, però mentre no els perdoneu, quedaran sense perdó.»

Tarragona

diòcesis

Per un repartiment més equitatiu de l'aigua

■ L'arquebisbe Joan Martí va presidir el centenari de la processó per demanar pluja a Cabra del Camp

CABRA DEL CAMP.— Compartir i no malbaratar un bé escàs com és l'aigua és la idea que d'una forma ben explícita va defensar el bisbe emèrit d'Urgell, l'arquebisbe Joan Martí i Alanís, en l'homilia que va pronunciar al poble de Cabra del Camp, en el decurs de l'eucaristia per commemorar el centenari de la processó del Sant Crist, que el 30 d'abril del 1905 va sortir al carrer en rogativa per demanar la pluja.

Una església de Santa Maria plena de gom a gom va ser testimoni el dissabte dia 30 d'abril de la missa d'acció de gràcies a Déu pels beneficis de la pluja, en aquell 1905, any de forta sequera. L'eucaristia va ser presidida per Mons. Joan Martí, bisbe emèrit d'Urgell, i concelebrada per deu sacerdots més, amb l'assistència del conseller de governació de la Generalitat de Catalunya, Joan Carrétero, de l'alcalde de Cabra del Camp, Joan Grimau, i d'altres representants de diferents administracions.

L'arquebisbe Joan va pronunciar una homilia d'intens contingut social, d'aquelles que no poden deixar indiferent ningú. I a fe que ho va aconseguir. En primer lloc, Mons. Martí Alanís va valorar positivament que Cabra del Camp hagi volgut celebrar el centenari d'aquella processó del 1905 recordant així un fet històric i colpidor. La necessitat de l'aigua va fer recórrer a la pregària. L'arribada de la pluja va ser entesa per la gent de Cabra com una resposta a les rogatives i d'aquí el seu agraïment a Déu.

El prelat es va referir al fet que paradoxalment «ara els camps pateixen la mateixa sequera, però l'home té al seu abast recursos per redreçar mancances i aprendre dels fets naturals». Posteriorment es va preguntar: «És que hem de continuar construint més camps de golf?, cal que els rics reguin grans jardins o que ens duxem dos cops cada dia? No es lògic, i és just portar l'aigua allà on en falta.»

Des dels llargs anys d'experiència com

a pastor de l'Església d'Urgell, Mons. Martí va dir que «l'home busca l'aigua, com ha fet sempre. La sequera ha fet que el món rural hagi anat caient i l'ha fet emigrar a la ciutat», per comentar que «interessa molt conèixer la cota de neu a la muntanya, per poder anar a esquiar, i preocupen molt pocs els nivells dels pantans i si el pagès podrà regar». En un altre moment de l'homilia l'arquebisbe va manifestar que sovint quan apareix el problema del mal es vol culpar Déu, «un Déu que no és maquinal sinó una providència que és més subtil i a la qual hem d'atribuir la

Imatge del Crist de Cabra.

Les autoritats no es van voler perdre la celebració del centenari.

Història de la imatge i la processó

El 1905 la sequera amenaçava la pèrdua de la totalitat de les collites a Cabra i la comarca. Essent el Crist de Cabra la imatge més venerada, segons consta en l'acta municipal, el 30 d'abril d'aquell any es va fer una processó pels carrers de Cabra, amb la participació de més de 10.000 persones i de 250 carros. Quatre dies després va ploure, tot i que la collita gairebé no es va poder salvar. Cal remarcar que el dilluns dia 2 d'aquest mes de maig també va caure una lleugera pluja, després d'haver sortit dos dies abans la processó del centenari.

L'actual Crist de Cabra és còpia exacta de l'original que va ser construït el 1633 i cremat en la guerra civil espanyola. El 28 d'abril del 1940 es va beneir la nova imatge, reproducció exacta de l'anterior, i a la corona duu un anell d'or que es creu que va ser recuperat de la imatge primitiva. Curiosament el dia 30 d'abril, en acabar la processó i davant de la sorpresa de tot hom, una persona va lliurar un dit que havia tingut fins ara guardat, pertanyent a la imatge del Sant Crist cremat durant la guerra.

raó suprema. Però és a l'home que li correspon, amb la seva intel·ligència, la possibilitat d'actuar i de distribuir els béns comuns. Les polítiques socials o agràries no les maneja Déu». Per concloure, Mons. Joan Martí va afirmar que «la Creu va manifestar la capacitat de Déu, però també la capacitat dels cristians de ser responsables i de maldar per la justícia».

Acabada la missa, va sortir la processó del Sant Crist pels carrers del poble, acompanyada per gairebé 1.500 fidels. La celebració del centenari de la processó del Sant Crist ha estat intensament viscuda i reeixida a Cabra del Camp, amb un seguit d'actes culturals, a nivell d'escola i religiosos, com ara la novena a la qual també va participar l'arquebisbe de Tarragona, Jaume Pujol.

Text i fotos: Joan Boronat

MN. JORDI OROBITG HUGUET

Rector del Seminari de Solsona i del Seminari Major Interdiòcesi

Protagonistes del Concili Provincial Tarraconense

—Per què va ser important la celebració del Concili Provincial Tarraconense?

—L'experiència eclesial que va suposar la celebració del Concili Provincial Tarraconense (CPT) fou viscuda com a vigorosa alenada de l'Esperit a les nostres Esglésies. Just a punt de complir-se els 30 anys de la clausura del Concili Vaticà II, les Esglésies amb seu a Catalunya eren convocades a reprendre el camí d'una llarga tradició, feia temps malauradament estroncada, tot caminant amb els aires nous que el Concili Vaticà havia portat a l'Església. Podríem dir que el CPT fou part integrant de la receptio del Concili ecumènic a casa nostra. D'aquí la seva importància.

—Passats deu anys, s'han assolit els objectius marcats?

—Hi ha coses que sí i altres que encara no. Si per un costat hi ha hagut una ferma voluntat de tirar endavant les resolucions conciliars en molts aspectes, en altres casos diverses causes, com les dificultats pròpies de

l'execució i de la projecció de les mateixes resolucions, n'han impedit la realització.

Ara, ens cal no defallir i continuar treballant més de conjunt per al bé de la nostra gent i de les nostres Esglésies. Des d'una profunda experiència de Déu, en l'escolta humil de la seva Paraula i en la pregària; acompanyats ben de prop pels nostres pastors, i acompanyant-los; en un clima de comunió, d'estimació i de respectuós diàleg; en fraterna caritat per tots, sobretot pels més pobres i marginats; llegint els signes dels temps amb mirada esperançada; amb voluntat d'acceptar-nos i de perdonar-nos; coordinant-nos amb planificacions realistes per tal de racionalitzar millor els esforços; en un clima de generosa disposició, hauríem de fer ben nostre l'esperit i la lletra del Concili Vaticà II i la seva expressió més nostrada que ha estat el CPT. Sigui aquesta la resposta a l'alenada de l'Esperit vessat sobre les Esglésies que peregrinen a Catalunya.

Tarragona

Primer aniversari de la mort del Dr. Torrella

■ Mons. Jaume Pujol: «El nostre germà va escoltar molt les exigències de la Paraula de Déu»

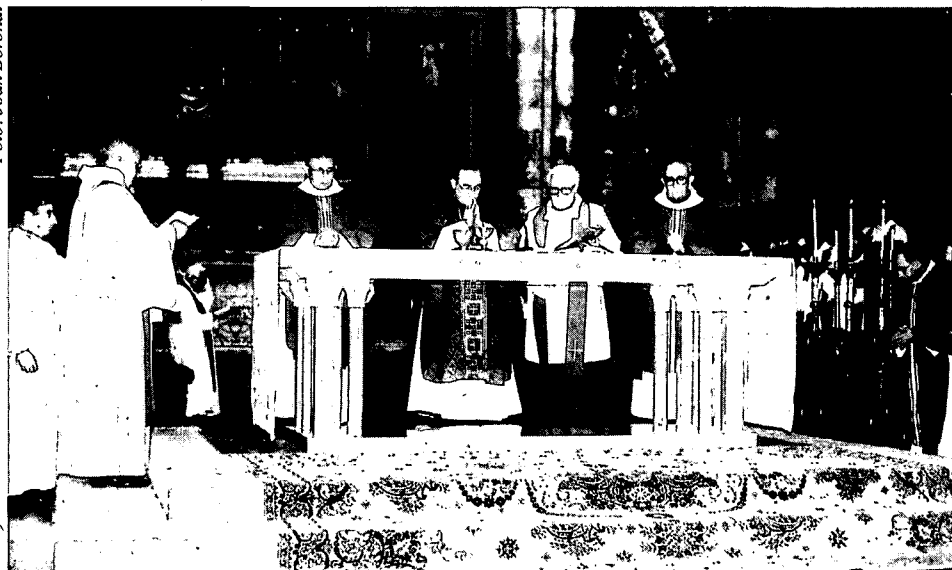
TARRAGONA.— El 22 d'abril es va complir un any del traspàs del qui durant catorze anys va ser el pastor de l'Església metropolitana i primada de Tarragona, l'arquebisbe Ramon Torrella i Cascante. Per aquest motiu, un nodrit grup de fidels diocesans es van aplegar a la catedral per assistir a l'Eucaristia presidida per l'arquebisbe Jaume Pujol.

La personalitat de l'arquebisbe Ramon Torrella és encara ben present entre els tarragonins. El seu pas per la seu de Fructuós va deixar una empremta per a la història, en convocar l'any 1995 el Concili Provincial Tarraconense. Just quan es compleix el desè aniversari d'aquella assemblea conciliar, l'Església de Tarragona ha volgut honrar la memòria del prelat que la va impulsar.

A la missa van assistir-hi unes 300 persones, entre les quals hi havia els germans del Dr. Torrella, Joan i Jordi, nebots i altres familiars que van ocupar els primers bancs de la catedral. L'arquebisbe Jaume va concelebrar amb el degà del Capítol de la Catedral, Mn. Francesc Gallart, i amb Mn. Joan Aragonès, que va ser el vicari general de l'arxidiòcesi durant el pontifi-

cat de Mons. Ramon Torrella, acompanyats de quaranta preveres més.

L'arquebisbe Jaume Pujol va pronunciar una breu però sentida homilia en la qual va destacar la personalitat rellevant del seu predecessor, tot assenyalant que «el nostre germà Ramon va escoltar molt bé les exigències de la paraula de Déu. Es va lliurar a la tasca d'evangelització en unes circumstàncies gens favorables al nostre país. D'aquesta exigència en va fer el lema del seu episcopat». Més endavant, Mons. Pujol va dir que va ser la preocupació del Dr. Torrella per portar el missatge de Jesucrist a tot el món la que el va impulsar a convocar el Concili i el seu desenvolupament, per afegir que «en el desè aniversari recordem especialment el Dr. Torrella per la seva preocupació pastoral

L'arquebisbe Jaume Pujol va presidir la cerimònia.

envers les Esglésies de la Tarraconense, preocupació pastoral que es resumeix en les paraules que va pronunciar en l'homilia inaugural del Concili: «Que la veu de l'Esperit se senti, entre nosaltres, polifònica i concorde.»

Mons. Ramon Torrella i Cascante va néixer a Olesa de Montserrat el 30 d'abril del 1923. Va ser arquebisbe metropolità de Tarragona i primat de l'11 de maig del 1983 al 13 d'abril del 1997.

Joan Boronat

opinió

El Concili Provincial Tarraconense i la «moral de Pentecosta»

L'escaiença dels deu anys del Concili Provincial Tarraconense (del 21 de gener, festa dels sants Fructuós, Auguri i Eulogi, al 4 de juny del 1995, solemnitat de Pentecosta) ens dona una idea del pas de l'Esperit Sant que ha fecundat les nostres Esglésies amb seu a Catalunya, originant un cop de vent i un cop de rem per a les nostres comunitats cristianes. El tenim, però ens en valem?

El Concili fou anunciat en totes les misses del primer diumenge d'Advent del 1992. Portava el segell de les cartes que parlen a les comunitats, més en termes pastorals que doctrinals. El segell de la Persona divina de l'Esperit Sant servia de perfecta garantia per a totes les Esglésies particulars que són a Catalunya i que van preguntar a l'Esperit: «Esperit, què dius a les Esglésies de la Tarraconense?» I l'Esperit donà la seva resposta: «Siguen el que sou, en bé del poble en el qual viviu! Feu sobretot allò que el Senyor ha encarregat de fer als seus apòstols, fins que Ell torni! Feu-ho amb fidelitat i intensitat renovades, però també amb la imaginació creativa que us ve del meu impuls i que fa noves totes les coses, atents a les noves necessitats i condicions!» El missatge final, proclamat en la solemnitat de la Pentecosta, manifestava cordialment la flama de la fe cristiana amb paraules entenedores curulles d'esperança.

L'orientació que marcà l'Esperit de Pentecosta imposà una pregunta ètica de fons: «Quina mena de persona vol perfilar el Concili?» S'interrogà, doncs, per les preocupacions de la gent del nostre temps, per les seves esperances, anhels, preocupacions, vivències, limitacions, dificultats... algunes molt greus.

Les constants presències i invocacions a l'Esperit crec que permeten de parlar d'uns plantejaments teològico-

morals modelats per una «moral de Pentecosta». Què és una «moral de Pentecosta»? El concepte pot ser sorprenent, però s'inspira en la unitat de la Llei nova o Llei de Crist considerada en els misteris d'Advent, Pasqua, Pentecosta i Parusia que va aprofundir amb tanta fecunditat el teòleg moralista Bernhard Häring (1998). El moralista es referia a la importància d'una «moral Pasqual», conseqüentment, de Pentecosta. El concepte apunta vers una moral de benaurança, d'escolta prudent, d'obediència a l'impuls de l'Esperit que protegeix, consola, empeny i adverteix severament per tal d'autoobligar-nos en la

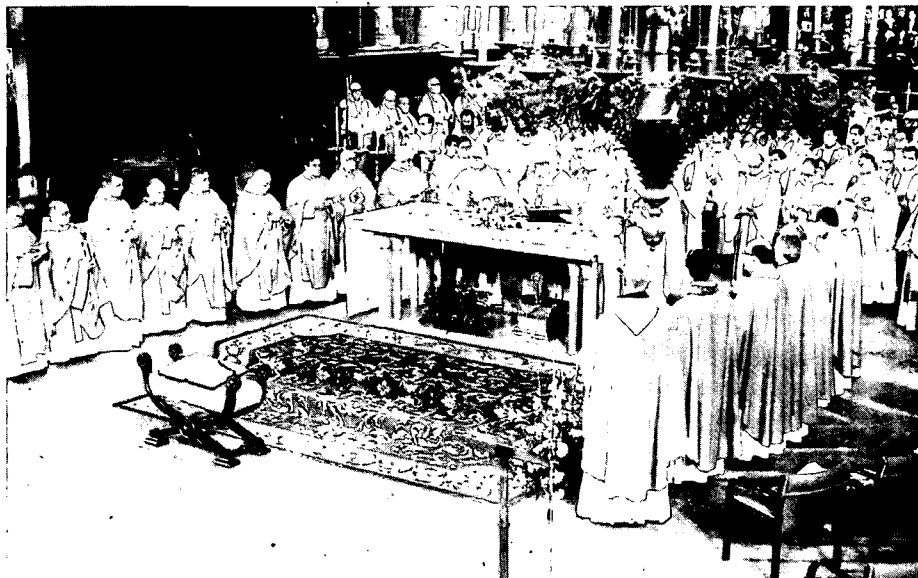
vida cristiana. Una «moral de Pentecosta» que s'edifica eclesialment en la gratuïtat, en l'ensenyament, en la llibertat filial, en l'amor; una «moral constructiva» de felicitat, de pau i de goig. En suma, dels fruits de l'Esperit Sant com a reconeixement del seguiment de Crist. El nostre Concili Provincial va perfilar una persona que percep els valors del nostre temps, que té sensibilitat a l'hora de traduir la norma moral al context del cas concret sense minvar les normes pastorals de l'Església i en fidelitat als valors del Regne (dignitat, amor, justícia, conversió). Per això el Concili va recomanar tan vivament l'actitud pastoral de

l'acolliment. La «moral de Pentecosta» és la llei de l'Esperit de Crist en l'Església naixent, el Poble de la nova Aliança, suposa el senyoreig de les exigències de Crist, per tal d'introduir-nos en la seva vida i en el seu amor: llei de llibertat filial, llei d'Església i llei d'amor.

Sota aquest prisma, el Concili Provincial Tarraconense anticipa que, en la fidelitat a l'Esperit Sant, la vida cristiana va sempre unida a un itinerari de conversió i de renovació pastoral. Les seves resolucions —unes prioritàries i altres vinculants— es poden organitzar en un esquema teològicomoral de fons: el capítol primer, *Anunciar l'evangeli a la nostra societat*, pressuposa l'exigència d'un discerniment ètic, entre el bé i el mal, davant tantes evolucions culturals que poden agreujar el divorci entre la fe i la vida diària. El capítol segon, *La paraula de Déu i els sacraments*, insta a desvetllar la consciència dels fidels davant de la interpel·lació de la Paraula de Déu i la vivència del Crist en els sacraments. El capítol tercer, *La sol·licitud pels més pobres i marginats*, prioritza radicalment el deure de l'austeritat de vida, compartir, el compromís social i polític del cristià com també l'opció preferencial pels pobres. El capítol quart, *La comunió eclesial i la coordinació interdiocesana*, comporta la vinculació amb una ètica de la responsabilitat de cadascú i compartida alhora, «junts en camí».

L'esquema resta tot just suggerit. «Ara és l'hora de comprometre'ns tots en la realització de les seves propostes», segons aquell compromís proclamat a l'Església catedral metropolitana de Tarragona el dia 4 de juny del 1995, solemnitat de la Pentecosta. *Veni, Sancte Spiritus.*

Mn. Antoni Babra
Professor de Moral

La catedral de Tarragona va acollir el 4 de juny del 1995 la cloenda del Concili.

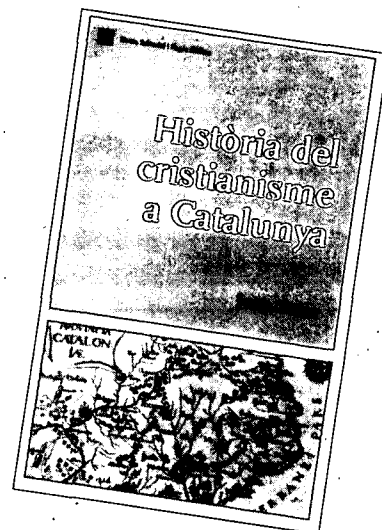
Barcelona

«He volgut vincular cristianisme i societat»

■ El Dr. Joan Bada presenta «Història del cristianisme a Catalunya»

Sintetitzar en un sol volum la història del cristianisme a Catalunya, i fer-ho a més de forma prou entenedora, va ser el repte que en el seu moment va assumir el Dr. Joan Bada, vicedegà de la Facultat de Teologia de Catalunya. El resultat és *Història del cristianisme a Catalunya* (Eumo Editorial / Pagès Editors), on Bada ofereix una panoràmica de la història del cristianisme a Catalunya des dels orígens, en temps de la romanització, fins als nostres dies, sense deixar de banda les diverses branques del protestantisme o les Esglésies ortodoxes.

me a Catalunya (Eumo Editorial / Pagès Editors), on Bada ofereix una panoràmica de la història del cristianisme a Catalunya des dels orígens, en temps de la romanització, fins als nostres dies, sense deixar de banda les diverses branques del protestantisme o les Esglésies ortodoxes.

El Dr. Joan Bada.

—Com s'ho ha fet per sintetitzar en un sol volum la història del cristianisme a Catalunya?

—En primer lloc renunciava a «dir-ho tot» i, per tant, assumint que després la crítica em podrà dir que hi falten coses. En els escrits globals tots busquem allò que està més a prop nostre i, si no ho trobem, diem tot seguit que és una història parcial. En segon lloc, fent i refent un esquema fins a trobar-ne un que, agermanant cronologia i temàtica, pogués donar cabuda a més temes. Per això, en la introducció recomano que es llegeixi l'obra sencera, perquè alguns elements no els trobem on cronològicament els correspondria.

—Quines conclusions podem extreure d'aquest recorregut històric?

—Les trobareu cap al final. La més important —hi obeeix en bona part el

meu plantejament— és la vinculació entre el cristianisme i la societat, amb tots els avantatges i tots els inconvenients que això comporta. Cal tenir present que això forma part de l'essència de l'Església, que «s'ha de fer jueva amb els jueus, grega amb els grecs...». Des de la perspectiva creient, la història de l'Església reflecteix, reviu i evoca, el misteri de l'encarnació. La història de l'Església és una branca de la ciència històrica i sotmesa a la seva metodologia, però no deixa de tenir un altre punt de referència que és l'anunci de l'Evangeli, que és la seva tasca.

—Quin període de la història ha estat especialment «llaminer» per a l'autor?

—La «llaminadura» pot venir de dos punts bàsicament: els temes que he treballat més en l'àmbit de la docència i de la investigació (fonamentalment del segle

xvi al segle xx), o bé els temes que creiem que han marcat especialment la història (el xvi com el segle de les reformes i del primer repte de la inculturació de l'Església a Amèrica; el segle xix, que marca profundament Catalunya i Espanya).

—El recull cronològic acaba el 2004 amb la creació de la província eclesiàstica de Barcelona. Li agradaria haver-lo pogut acabar amb l'erecció de la Regió Eclesiàstica Tarraconense?

—M'hauria agradat no haver d'explicar «l'esquarterament pastoral de Catalunya» i poder explicar alguna fórmula canònica moderna, que pot ser-hi, mantenint la Conferència Episcopal Tarraconense, que és la denominació més històrica i més tradicional —en el sentit més profund del concepte— de la nostra història religiosa catòlica.

Carme Munté

Traspàs de Mn. Miquel Meler

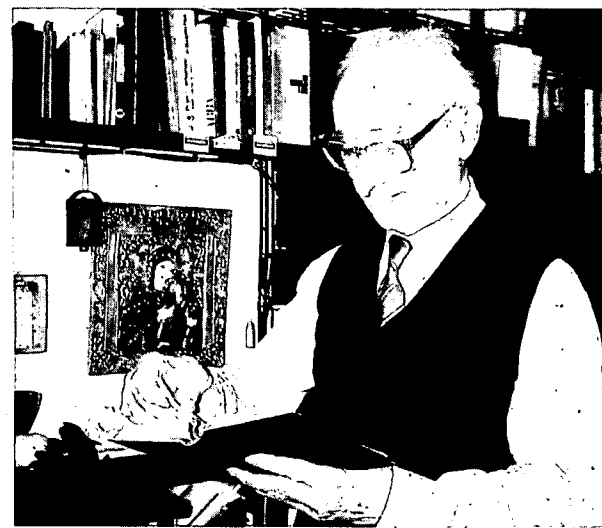
BARCELONA.— El 26 de març passat, després de la Vetlla Pasqual, va morir a Barcelona Mn. Miquel Meler i Muntané. El qui va ser professor a la Universitat de Barcelona i primer director de l'Escola del Professorat Blanquerna exercia en aquests moments com a prevere adscrit a la parròquia de la Sagrada Família.

Mn. Miquel Meler va morir als 83 anys, després de tota una vida lliurada al sacerdoti, l'ensenyament i darerament a les missions. Com a pedagog terapeuta va assumir l'herència intel·lectual d'Alfredo Strauss i Jeroni de Moragas i va institucionalitzar la pedagogia terapèutica en l'àmbit universitari.

Ordenat prevere de l'Església de Barcelona el 1946, va ser formador de seminaristes a Tarragona i Múrcia amb els Operaris Diocesans, i membre del Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i Balears per a la cateque-

si especial. En aquest àmbit va ser un defensor incansable de l'evangelització en el món dels disminuïts. Era partidari, com explicava l'any 1998 en una entrevista a *Catalunya Cristiana*, de «l'evangelització d'aquestes persones a partir de l'Evangeli, del Pàrenostre, de les actituds de Jesús, de les promeses del Regne, mostrant la tendresa de Déu». Durant molts anys va ser rector al Penedès i professor a la Universitat de Barcelona.

Un cop jubilat, va marxar algun temps al Perú, on va fer d'«aprenent de missioner a Yuri», com ell mateix assegurava. De tornada a Barcelona, va exercir de capellà adscrit a la parròquia de la Sagrada Família, on va participar també en diversos grups de reflexió i de diàleg. El funeral per Mn. Miquel Meler va tenir lloc el 29 de març passat i va estar presidit per l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Lluís Martínez Sistach. (C.C.)

Mn. Miquel Meler en una imatge de l'any 1998.

Primera reunió del Consell Pastoral Diocesà

BARCELONA.— El dia 9 d'abril, Mons. Lluís Martínez Sistach va presidir a la sala Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona la primera reunió del Consell Pastoral Diocesà, que està format per 65 consellers. Aquest organisme està constituït majoritàriament per laics escollits pels consells pastorals de les parròquies i els arxiprestats de la diòcesi de Barcelona. També hi ha una representació reduïda de sacerdots, religiosos i religioses.

La sessió va obrir-se amb unes paraules de l'arquebisbe, que va agrair a tots els assistents l'acceptació de l'encàrrec, que suposa sacrificar una part del temps lliure dels membres d'aquest Consell, ja que, per raons pràctiques, les reunions

s'acostumen a fer el dissabte al matí.

En el torn d'intervencions, els consellers van enumerar els possibles temes a tractar en les properes reunions. Entre les propostes sobresortiren temes com la immigració, el paper dels laics a les parròquies i en general a la vida de l'Església, la relació entre fe i cultures d'avui, els joves i l'Església, presència dels catòlics en el món de la marginació, la dona a l'Església, la reorganització dels recursos de la diòcesi (tema conegut com a mapa pastoral), etc. Mons. Martínez Sistach, de la seva banda, va demanar el parer dels consellers sobre el mapa pastoral diocesà i la possible confecció d'un projecte pastoral diocesà. (C.C.)

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

La talla de la Mare de Déu és obra de l'escultor lleidatà Jaume Gort

Aniversari de l'entronització de la imatge de Grenyana

LLEIDA.— Al marge esquerre del riu Segre, a uns sis quilòmetres de distància de la ciutat de Lleida i vora les comportes del riu Segre, s'aixeca l'ermita de la Mare de Déu de Grenyana, santuari marià d'una de les dues marededéus trobades (l'altra és la Mare de Déu de But-senit) que es veneren a l'horta lleidatana.

Tot i que no estem en el mes de setembre, quan se celebra l'aplec commemorant la festa de la Nativitat de Maria, aquest diumenge 15 de maig l'ermita de Grenyana celebrarà festa grossa, per commemorar el 50è aniversari de l'entronització de l'actual imatge.

Va ser el 19 de maig de l'any 1955 quan, des de la parròquia de Sant Joan de Lleida, va arribar en processó a l'ermita la nova talla de la Mare de Déu de Grenyana que havia executat el recordat escultor lleidatà Juame Gort. El bisbe de Lleida, en aquell temps Mons. Aurelio del Pino Gómez, va beneir la imatge davant d'una nombrosa concurrència i amb la presència de les primeres autoritats de la ciutat.

Cinquanta anys després, la partida i la parròquia de la Sagrada Família, a la qual pertany eclesiàsticament l'ermita, vol commemorar aquest aniversari i es disposa a celebrar amb goig l'esdeveniment.

La trobada de la imatge

Cal, però, evocar la història i fer memòria de la tradició que ens explica com un pastor veia com un dels bous que pasturava es quedava aturat, repetidament i al mateix indret, davant d'un canyisser. La feina era seva per reconduir-lo de nou a la bouada. Aquest fet va preocupar el pastor, fins que va adonar-se que entre les

Imatge de la Mare de Déu de Grenyana.

L'ermita actual es va construir l'any 1652.

canyes i amagada enmig de verdes fulles i vora una font hi havia la figura d'una petita imatge de la Mare de Déu.

El pastor, que va quedar corprès de la trobada, es va agenollar i amb tota la diligència va fer saber la bona nova als veïns. Tothom hi va anar i ben aviat es va aixecar una ermita a l'indret. Imatge i ermita varen ser anomenades Grenyana, ja que aquest era el nom del senyor que posseïa aquelles terres, Berenguer de Grenyana, que havia estat un dels acompanyants del comte Ramon Berenguer IV en la conquesta de Lleida l'any 1149.

L'ermita seria destruïda durant la Guerra dels Segadors. L'any 1652 se'n bastiria

una de nova, l'actual. En la guerra civil, ermita i imatge van ser incendiades. L'any 1955 es va restaurar de nou l'ermita i es va entronitzar la imatge de la Mare de Déu al seu cambril. L'any 1979 es van fer obres de millora al santuari i als seus voltants, amb la reposició de dues antigues creus de terme, una d'elles col·locada al camí que porta a l'ermita i l'altra a la vora d'aquesta, amb una inscripció que diu: «Perquè Terra Ferma / no oblidi a què deu / aquest bé de Déu. / Beneix el terme, / signe de la Creu.»

Amb l'avinentsa d'aquestes noccs d'or del l'ermita, també en aquesta ocasió s'han fet millores a l'entorn a càrrec de la Paeria

i auspiades per l'Associació de Veïns de la partida. Entrem a l'ermita, pugem al cambril de Santa Maria de Grenyana i davant la bella imatge de Maria asseguda, amb el seu fill Jesús als braços, cantem els seus *Goigs en lloança*, que en aquest 50è aniversari ressonaran més que mai: «Puix de Vós lo món confia, / Reina del Cel sobirana; / empareu-nos nit i dia, / Verge pura de Grenyana.»

La Mare de Déu, a la seva ermita, espera els lleidatans que hi acudiran aquest cap de setmana a venerar-la, tot commemorant els 50 anys de la seva arribada.

Jordi Curcó

El bisbe de Lleida presidirà la processó i la missa commemorativa

L'Associació de Veïns de la partida de Grenyana, conjuntament amb la parròquia de la Sagrada Família de Lleida, ha organitzat diversos actes per commemorar aquest 50è aniversari de l'entronització de la Mare de Déu de Grenyana. La primera celebració va tenir lloc el Divendres Sant, quan amb motiu de l'aniversari es va fer un Via Crucis des de la creu de pedra del camí fins a l'ermita, amb una nombrosa participació de fidels.

Els actes centrals, però, se celebren el diumenge 15 de maig. S'iniciaran a les 10 h amb la processó de la Mare de Déu pels voltants de l'ermita. Tot seguit, a les 10.30 h el bisbe de la diòcesi de Lleida, Mons. Francesc X. Ciuraneta, presidirà una Eucaristia commemorativa d'aquest 50è aniversari.

Foto: Josep M. Pujol

Una missa a l'ermita en diumenge d'aplec.

Finalitzada la celebració i als locals de l'Associació de Veïns, s'inaugurarà l'exposició *50 anys de la benedicció i entronització de la Mare de Déu de Grenyana*. La jornada acabarà amb un aperitiu popular. El dijous 19 de maig, dia en què es commemoren els 50 anys de la imatge de la Mare de Déu, a les 20 h se celebrarà a l'ermita una Eucaristia en acció de gràcies. Finalitzada la celebració, tindrà lloc un berenar de germanor.

Els actes commemoratius tindran la seva cloenda amb el tradicional Aplec de Grenyana, que se celebrarà els dies 17 i 18 de setembre, amb la presentació d'un llibre commemoratiu sobre la història de l'ermita i la presentació d'una sardana dedicada a la Mare de Déu de Grenyana.

EXPOSICIÓ PERSONATGE A LA VISTA!

LLIBRES QUE FAN LECTORS

Hi ha llibres que ens converteixen, per sempre més, en lectors.
Vine a veure'ls tots junts a l'exposició **PERSONATGE A LA VISTA**,
al Palau Robert, del 21 d'abril al 30 de novembre.

2005
ANY DEL
llibre
I LA LECTURA

**Generalitat
de Catalunya**

Barcelona

Els salesians, cent anys educant a Mataró

■ El col·legi Sant Antoni de Pàdua va iniciar el 24 d'abril el centenari de la seva fundació

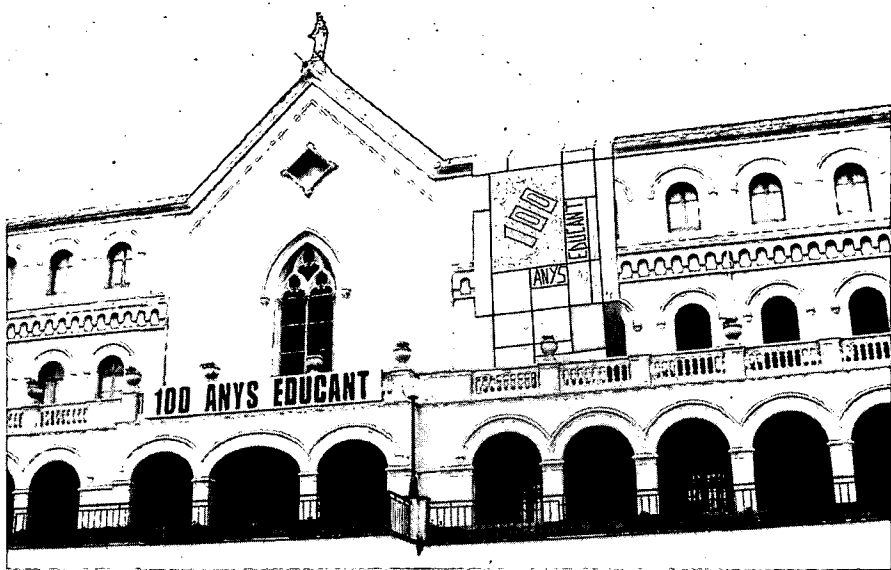
MATARÓ.— «Cent anys educant.» Aquest és el lema que corona els actes de l'inici del centenari del col·legi salesià Sant Antoni de Pàdua, de la ciutat de Mataró (Barcelona). Una Eucaristia presidida pel provincial, D. Joan Codina, i conce-

lebrada per antics alumnes i professors va marcar el punt d'inici del centenari. Posteriorment en una celebració lírico-musical es va posar en relleu la formació que en aquests camps ofereix el col·legi, fidel a una llarga tradició salesiana.

Va ser el llunyà any 1905 quan els salesians van arribar a aquesta ciutat del Maresme, on es van instal·lar en un edifici als afores de la població donat per la família Cuyàs, prohoms de la ciutat. La primera tasca de la petita comunitat va ser l'educació dels nens, on se'ls va acollir en un col·legi com a «externat» i també amb la possibilitat «d'internat».

Dels 50 alumnes interns inicials, als 30 anys ja havia crescut fins als 300 interns, als quals s'oferia el Primer Ensenyament i el Batxillerat. Aquesta possibilitat va afavorir que pel col·legi passessin no només alumnes de la ciutat sinó de moltes altres comarques de Catalunya, antics alumnes que encara avui recorden amb il·lusió l'educació rebuda entre aules, esbarjo, oració i teatre.

L'Obra Salesiana d'avui acull, a més de l'Escola, amb més de 900 alumnes, un Centre de Formació d'Adults, amb cursos ocupacionals, un Centre Obert amb varietat de presències ètniques, un Centre Juvenil, una Associació Esportiva, activitats extraescolars, una Confraria de Setmana Santa, a més de la Comunitat Cristiana i de l'activa Associació de Pares i d'Antics Alumnes que animen moltes d'aquestes activitats culturals i religioses. Un dels seus directores va ser el beat P. Josep Calassanç, assassinat durant la guerra civil. Dintre de les celebracions previstes s'espera la

Una pancarta anuncia l'aniversari del col·legi.

visita de Mons. Joan Godayol, antic alumne del centre, i la del rector major, el maig del 2006, coincidint amb la cloenda de les festes centenàries.

Josep Mascaró

Romeria amb malalts i visitadors parroquials

BARCELONA.— El 21 de maig tindrà lloc la XII Romeria a Montserrat amb malalts i visitadors parroquials, organitzada per l'arquebisbat de Barcelona i els bisbats de Sant Feliu de Llobregat i de Terrassa. El programa de la jornada preveu, a les 10.30 h, acollida i benvinguda per part de Mn. Josep M. Forcada, delegat diocesà de Pastoral de la Salut; a les 11 h, missa conventual a la basílica i acollida del pare abat, Josep M. Soler; a les 13 h, cant de la *Salve*; a les 14.15, dinar, i a les 17 h, pregària de comiat.

Com que la Campanya del Dia del Malalt d'enguany és dedicada als professionals de la salut, els pelegrins a Montserrat pregaran a la Mare de Déu que ajudi tots els professionals de la salut a ser fermes en el seu compromís i entrega al servei de la salut i de l'evangelització del món sanitari, «i que els nostres germans trobin l'ajut en les seves necessitats».

Per a més informació: Delegació diocesana de Pastoral de la Salut (tel. 933 171 597). (C.C.)

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Festivitat de la Mare de Déu de Montserrat

MONTSERRAT.— La festivitat de la Mare de Déu de Montserrat ha tingut enguany un relleu especial per diverses avinenteses que el P. Josep M. Soler, abat de Montserrat, va esmentar durant la celebració de la vetlla.

En primer lloc, perquè era el primer any que se celebrava la festa de la Mare de Déu de Montserrat a la nova diòcesi de Sant Feliu; en segon lloc, per l'adéu a Joan Pau II, pelegrí de Montserrat, i per l'acció de gràcies per l'elecció de Benet XVI («que en posar-se sota el patronatge de sant Benet, pare de monjos i patró d'Europa, ens indica tota una voluntat de "no avantposar res a l'amor del Crist" i d'escoltar "el consell dels germans"»), i, en tercer lloc, pel 125è aniversari del *Virolai*, «aquest himne que tots els catalans portem al cor i que suscita en nosaltres uns sentiments forts de fe i de pàtria».

El pare abat de Montserrat també va recordar que l'any vinent, el 2006, es compliran els 125 anys que el papa Lleó XIII va proclamar la Mare de Déu de Montserrat patrona principal de Catalunya.

«Catalunya sempre ha tingut sentor de llar, de família»

Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe metropolità de Barcelona, va presidir la solemnitat de la Mare de Déu de Montserrat, el 27 d'abril, simbolitzant d'aquesta manera el manteniment de la vinculació eclesial del monestir benedictí amb la seu metropolitana

L'arquebisbe acudeix a la parròquia que el va veure néixer

Després d'haver presidit l'Eucaristia al monestir de Montserrat, al vespre l'arquebisbe Lluís Martínez Sistach va voler compartir el dia dedicat a la Mare de Déu de Montserrat amb els feligresos del barri on va néixer i a l'església que el va veure fer les primeres passes com a prevere: la de la Mare de Déu de Montserrat del barri del Guinardó.

Quinze minuts abans que arribés no hi havia ni un lloc lliure al temple, per la qual cosa alguns dels assistents més espavilats van decidir traslladar bancs procedents d'una capella adjacent, altres van optar per les cadires de l'entrada i els últims a arribar es van quedar drets, fins i tot rere les portes de vidre que tanquen el recinte.

El «ben tornat» Mons. Martínez Sistach es va mostrar ple a vessar d'alegria; era la primera vegada que tornava a «casa» com a arquebisbe de Barcelona. A més, aquell mateix 27 d'abril es complien 85 anys de la col·locació de la primera pedra de l'església. (C.Ch.)

de Barcelona.

L'homília de l'arquebisbe de Barcelona va ser un toc d'alerta sobre la importància de la família en el camp educatiu, social, cultural i religiós. «Catalunya sempre ha tingut sentor de llar, de família, guanyat amb la suor del front dels pares i germans», va dir Mons. Lluís Martínez Sistach, que va recordar que el matrimoni entre un home i una dona «constitueix un autèntic patrimoni de la humanitat que hem de protegir i defensar».

Davant de les reformes legislatives que desfiguren la institució del matrimoni i de la família, l'arquebisbe va dir que «és ben urgent un esforç per evangelitzar la família des de dins, vivint i confessant la fe i l'amor conjugal en cadascuna d'aquestes esglésies domèstiques (...) i també des de fora, procurant que les institucions polítiques, laborals, socials, docents, culturals, etc. la respectin i l'ajudin amb eficàcia».

Mons. Martínez Sistach va enllaçar el matrimoni i la família amb la conservació de la vida humana, i va recordar que «al nostre món occidental i especialment a Catalunya, li cal un gran respecte a la cultura de la vida, atesa la baixíssima natalitat i la propagació de l'avortament i de les veus a favor de despenalitzar l'eutanàsia». «Si és cert que el futur de la humanitat passa per la família», va concloure l'arquebisbe, «cal reconèixer que les actuals condicions socials, econòmiques i culturals fan sovint més àrdua i difícil la missió de la família al servei de la vida». (C.C.)

Barcelona

Relleu a la Fundació Escola Cristiana

■ El salesià Francesc Riu deixa el càrrec en mans del jesuïta Enric Puig després de trenta anys de vinculació

BARCELONA.— Encoratjat per la darrera aventura que va significar la celebració del 6è Congrés de l'Escola Cristiana, el salesià Francesc Riu deixa la secretaria general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya després de trenta anys de vinculació. El

jesuïta Enric Puig serà ara l'encarregat d'afrontar el futur d'aquesta institució educativa tan arrelada i valorada al nostre país en un moment prou decisiu per al panorama educatiu català i espanyol. El relleu podria efectuar-se d'aquí a un parell de mesos.

El P. Francesc Riu i Rovira de Villar ha coordinat el col·lectiu de les escoles cristianes de Catalunya i n'ha impulsat la renovació al llarg dels darrers trenta anys. Com a responsable de formació permanent de l'Escola Universitària Blanquerna, l'any 1976 va promoure la realització de les jornades de treball que després van donar lloc a la creació del Secretariat de l'Escola Cristiana de Catalunya.

En crear aquesta institució de l'Església de Catalunya, el cardenal Narcís Jubany va confiar-li el càrrec de secretari general, responsabilitat que va mantenir quan l'any 2003 el cardenal Ricard M. Carles va crear la Fundació Escola Cristiana de Catalunya en substitució del Secretariat. En la seva tasca al servei de les escoles cristianes, el P. Riu s'ha distingit per nombroses publicacions i per la promoció d'activitats de formació de mestres i directius de centres escolars.

«Ha estat una etapa des del punt de vista educatiu extraordinàriament interessant», manifesta el P. Francesc Riu a *Catalunya Cristiana*, satisfet de la feina feta i de l'ajuda brindada al llarg de tots aquests anys a les escoles adherides a la Fundació Escola Cristiana. Una etapa, però, que ara arriba a la seva fi i que ho fa a petició del mateix interessat, que havia manifestat

insistentment a l'arquebisbe de Barcelona, president de la Fundació, la necessitat del seu relleu. «El fet d'haver impulsat la creació del Secretariat de l'Escola Cristiana de Catalunya i d'haver-ne estat des de sempre al capdavant feia que la institució tingués un grau excessiu de dependència de la meua persona», reconeix el P. Riu, que assegura que continuarà col·laborant amb el nou secretari general fins al acabament del present curs. Sobre el futur d'una Fundació que és a punt d'emancipar-se del seu mentor, el P. Francesc Riu recorda que les escoles cristianes tenen un repte profund, que va més enllà de conjuntures polítiques i socials, i que és la contínua actualització de la seva oferta educativa. «Si creguéssim que l'oferta és bona i que no l'hem de retocar, cometriem un error», assegura el P. Riu, convençut que si és bona és justament perquè es troba en constant maduració.

El 12 de març passat, el P. Francesc Riu va protagonitzar el darrer acte massiu com

El P. Francesc Riu.

El P. Enric Puig.

a secretari general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya. Va ser durant la cloenda del 6è Congrés de l'Escola Cristiana, que al llarg de cinc mesos de treballs va col·laborar de forma constructiva en l'actual debat per una educació de qualitat. Els fruits d'aquell congrés, recollits en el document *Per un acord sobre l'escola*, quedaran ara en mans del P. Enric Puig, que en la seva etapa haurà d'afrontar els canvis que la futura Llei Orgànica d'Educació podrà comportar, així com el procés que ha de conduir al Pacte Nacional d'Educació que el Departament d'Educació de la

Generalitat està impulsant. 428 escoles adherides i 248.124 alumnes són les xifres que actualment porta entre mans la Fundació Escola Cristiana.

El P. Enric Puig i Jofra és jesuïta, mestre i llicenciat en Pedagogia. Ha estat sempre vinculat al món dels joves i de l'educació, als quals ha dedicat nombrosos articles i publicacions. Va ser el primer director de l'Escola de l'Esplai i president del Servei Colònies de Vacances. L'any 1980, amb el primer govern de la Generalitat format després de l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, va ser nomenat director general de Joventut del Departament de Presidència de la Generalitat, càrrec que va exercir fins al 1989. Posteriorment va coordinar la celebració dels 500 anys del naixement de sant Ignasi de Loiola. Més tard, va ser nomenat secretari general i canceller de l'arquebisbat de Barcelona, càrrec que va exercir durant cinc anys.

El P. Puig ha mantingut una llarga dedicació pastoral i educativa a l'Escola Tècnic-Professional del Clot i a la Comunitat Cristiana de Sant Pere Claver, de les quals fins ara ha estat director general i rector respectivament, i és membre del patronat de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya en representació dels directors de les escoles de Formació Professional.

Carme Munté

TORTOSA

Cadena de Pregària per les vocacions consagrades

TORTOSA.— Coincidint amb el Quart Diumenge de Pasqua, Diumenge del Bon Pastor, Diumenge Mundial de Pregària per les Vocacions, el 17 d'abril es va organitzar des de la Delegació diocesana de Voca-

haver d'ampliar dotze hores més per fer possible la gran participació de parròquies, monestirs i altres grups que es volien unir a aquesta súplica humil i senzilla però insistent i confiada al Pare Déu per les vocacions consagrades, tan necessàries a la nostra Església. És una jornada, amb la de sant Josep, en la qual els seminaristes tenen un protagonisme especial. Enguany han visitat, entre aquestes dues jornades, les parròquies de Móra la Nova, que celebra el seu cinquantè aniversari, la de Sant Joan Baptista de Campredó i la de Santa Bàrbara. Pregàries, catequesis, programes de ràdio, celebracions litúrgiques... han configurat el programa de les visites dels nostres vuit seminaristes.

La vetlla de pregària va tenir lloc la nit del dissabte 16 d'abril. A les nou va començar a acudir la gent per compartir al petit menjador del Seminari un sopar de pícnic. Al cap de mitja hora ja no es cabia al menjador. Uns vuitanta joves l'omplien, també, amb la seva alegria sorollosa i engrescadora.

A les deu de la nit s'iniciava la pregària a la capella major del Seminari. Adoració

al Santíssim, exposat pel vicari episcopal de Pastoral, Mn. Josep-Lluís Arín, el qual va dirigir unes paraules d'encoratjament al nombros grup de joves que hi van participar, testimonis d'una religiosa, d'un jove casat —que per la seva emoció i el seu entusiasme va arrencar un fort aplaudiment— i d'un seminarista.

Després ja va tenir lloc el festival que

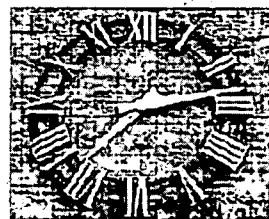
va arrodonir la vetllada amb música i gresca. L'estrella va ser l'actuació del famós pare Jonny. Un sacerdot de la nostra diòcesi, Joan Enric Reverté, que dedicat al servei de tres parròquies i a la música ha aconseguit altes cotes de popularitat que l'han portat a entrevistes i actuacions a diferents canals de televisió, del país i d'arreu de l'estat, i també a la ràdio. (V.M.C.)

La vetlla de pregària va tenir lloc a la nit.

cions la Cadena de Pregària per les vocacions consagrades, que uneix diferents pobles, monestirs i realitats de tota la diòcesi de Tortosa. També va tenir lloc una vetlla de pregària i un festival per a joves al Seminari.

Encara que ja és gairebé una tradició, el vigor de la Cadena de Pregària per les vocacions consagrades continua en augment. Si fins aquesta edició la cadena durava 24 hores seguides, aquesta vegada es va

CONSULTEU-NOS:
Tel. i Fax: 96 126 91 91
2001@servicam.com

- CAMPANES
- SOLDADURA CAMPANES HISTÒRIQUES
- REFOSA DE CAMPANES

- JOUS DE FUSTA
- RESTAURACIÓ JOUS
- RELLOTGES DE TORRE
- AUTOMATITZACIÓ RELLOTGES

• ELECTRIFICACIÓ DE CAMPANES AMB MOTORS
AMB PARADA BOCA AMUNT (TOC TÍPIC CATALÀ)

2001 TÈCNICA I ARTESANIA

Lleida

Nova edició de la Trobada de Campaners d'Os de Balaguer

■ El monjo de Montserrat Valentí Tena va presidir l'Eucaristia

OS DE BALAGUER.— El monjo de Montserrat i alhora secretari de la Confraria de Campaners de Catalunya, Valentí Tena, va presidir l'Eucaristia de la XVIII edició de la Trobada de Campaners de Catalunya, que com és costum va tenir lloc el darrer diumenge d'abril a Os de Balaguer.

Mn. Vicenç Alfonso, president de la Confraria de Campaners i fundador de la trobada quan era rector d'aquest poble de la Noguera, va concelebrar l'Eucaristia dels campaners amb el monjo i el P. Esteve Caputxí. Els cants van anar a càrrec del grup de Ministers, format per exescolans de Montserrat.

L'església de Sant Miquel d'Os es va omplir de gom a gom en l'acte religiós, durant el qual es va beneir la campana anomenada Santa Maria del Cel, de la casa alemanya Bachert, destinada a formar part del futur carilló que serà instal·lat a l'antic castell d'Os, on és previst un Museu de la Campana.

Mn. Vicenç Alfonso se sent molt satisfet per l'èxit de la trobada: «Hi han participat durant tot el cap de setmana més de 4.000 persones d'arreu de Catalunya i també d'Aragó, La Rioja i altres punts de l'Estat. Hem arribat a la majoria d'edat de la trobada i això per a Os de Balaguer i per a la Confraria és tot un orgull, ja que cada any la trobada és un crida a reivindicar la campana com un fet cultural i religiós del nostre poble, que cal conservar i potenciar.»

Un total de 62 campaners, vinguts de

Els campaners es donen cita cada any a Os de Balaguer.

diversos pobles de les nostres comarques i d'altres indrets de Catalunya, amb campaners de Burgos, Vitòria i les Illes Balears, oferiren una mostra de més de 200 tocs, des del toc de difunts, passant pel de bateig, fins al de comunió dels malalts, bodes o festa major, Pasqua, tocs de processó o fins i tot del sometent. «I és que la campana és la Veu de Déu que convida els homes a l'oració», afirma Mn. Vicenç Alfonso.

Tot i això, la participació de campaners ha disminuït en relació amb altres trobades perquè els més grans ja han mort o perquè l'edat avançada o la malaltia no els permeten acudir a la trobada. Entre els presents hi havia el campaner més vell de Catalunya, Andreu Montané, de Cerbi, amb 101 anys d'edat, i entre les colles més joves, la de campaners de la catedral de

Tarragona. Tots els campaners, tret de l'Andreu, pujaren durant el matí els 96 esglaons que condueixen a dalt del campanar de l'església de Sant Miquel per interpretar els tocs amb les quatre magnífiques campanes de la torre. Mentrestant, a la plaça hi havia quatre campanes més cedides per a l'ocasió pel fonedor de Cantàbria Abel Portilla, que van permetre al públic poder tocar campanes.

La trobada, que va tenir com a complement la Fira de la Campana, va acabar amb un dinar de germanor i l'homenatge al campaner més gran i al més jove. El dissabte 23, diada de Sant Jordi, s'havia fet el Pregó a càrrec del Dr. Joan Vinyès, rector de la Universitat de Lleida, i un concert a càrrec de l'orquestra de Cambra de la Noguera.

Jordi Curcó

Presenten el núm. 11 d'«El Batall»

La XVIII Trobada de Campaners va ser la millor ocasió per presentar el número 11 de la revista *El Batall*, que edita la Confraria de Campaners de Catalunya.

La revista dedica bona part de les seves pàgines a homenatjar el campaner de Cerbi (Pallars Sobirà), Andreu Montané, que l'abril de l'any passat, amb un segle de vida a les espatlles, encara va pujar al capdamunt del campanar d'Os.

Les pàgines de la publicació ofereixen diverses i interessants col·laboracions a l'entorn del món de la campana, com un article que ens parla de les campanes d'obús i un ampli noticiari on la campana és notícia i comentari, amb diverses inauguracions o restauracions i tocs significatius, com és el cas de la restauració de les campanes de Bovera o el repic de les campanes de la Seu Vella de Lleida en honor del beat Francesc Castelló, el 28 de setembre del 2004.

Cinc mil fidels veneren la Moreneta a la catedral

LLEIDA.— Uns 5.000 fidels van venerar la patrona de Catalunya, la Mare de Déu de Montserrat, a la seva capella ubicada a la catedral de Lleida, seguint el costum dels lleidatans d'anar a visitar la Moreneta en el seu cambril cada 27 d'abril. A les nou del matí es va celebrar la primera missa a l'altar de la patrona, oficiada pel consiliari de la Confraria, Mn. Xavier Batiste, que en la seva homilia es va referir a Montserrat com «el nostre Sinaí».

Finalitzada la celebració es van beneir branques de boix que durant la jornada i com és habitual es lliuren a tots els fidels que acudien a venerar la Moreneta. A partir d'aquell moment i fins ben passades les nou de la nit, la desfilada de lleidatans va ser interminable, si bé són els infants dels col·legis de Lleida els protagonistes del matí en ofrenar flors i ciris a la patrona.

A la tarda el bisbe de Lleida va presidir la concelebració eucarística. En la seva homilia, Mons. Ciuraneta es va

El bisbe Ciuraneta va venerar la Moreneta al seu cambril.

la trampa de creure que tot el que dicten les lleis és just i acceptable. Ens volen imposar costums aliens a la nostra cultura i forma de ser, que ha estat modelada per la fe

referir a la Mare de Déu de Montserrat com la mare i intercessora dels catalans que ens dona la mà per portar-nos cap a Crist: «I en Ell trobem el sentit ple de la vida.»

El bisbe Ciuraneta va posar especial èmfasi en el fet que el poble català no renunciï a les seves arrels cristianes: «I progressin en ell la fe, l'esperança i la caritat, desig aquest ben apropiat en la situació actual, en què sembla que es dona un preocupant refredament del sentit religiós del nostre poble, amb una greu confusió sobre veritables drets de la persona humana. Sota l'aparença de modernitat, es volen imposar unes lleis contràries al que demana la naturalesa de les coses; com el respecte al matrimoni i la família, el dret de l'infant de ser adoptat per un pare i una mare... Per tant, no caiguem en

cristiana al llarg de molts segles.»

El bisbe de Lleida va acabar l'homilia pregant a Sant Maria de Montserrat «perquè ens doni força per perseverar fidels a la nostra fe cristiana i des d'ella treballem perquè el nostre poble, en coherència amb la seva història, sigui un poble acollidor, generós i també religiós».

L'Eucaristia va acabar amb el cant del *Virolai*, que va ressonar de manera especial tot commemorant el 125è aniversari de la seva estrena. Tots els cantaires de diverses corals lleidatans que havien interpretat les parts musicals de la litúrgia eucarística van entonar amb goig l'himne de la patrona de Catalunya, amb acompanyament de viola i violins a càrrec dels germans Francesc i Glòria Rodoreda, professors del Conservatori de Música de Lleida i familiars del mestre Josep Rodoreda, que fa 125 anys va posar música al *Virolai* de Mn. Cinto Verdager.

La Confraria de la Mare de Déu de Montserrat ha destacat enguany la multitudinària participació dels fidels i devots de la Moreneta en tots els actes religiosos celebrats en el seu honor i precedits per un tridu. Les xifres parlen per si soles: durant tota la diada es van distribuir unes 5.000 estampes amb el *Virolai* i la visita espiritual a la Mare de Déu de Montserrat del bisbe Torras i Bages i els fidels van dipositar als peus de la patrona desenes de rams de flors i uns 1.400 ciris. (J.C.)

Girona

La vida de Jesús, segons Armand Puig

■ El llibre «Jesús. Un perfil biogràfic» continua sent un èxit de vendes

GIRONA.— El prevere i biblista Armand Puig va oferir una conferència el 19 de març per presentar-nos el seu últim llibre: *Jesús. Un perfil biogràfic*. En el llibre l'autor, entre d'altres qüestions, explica el seu punt de vista sobre els evangelis i revela la figura històrica de Jesús. L'acte es va oferir a les deu del matí a la Sala d'Actes del Col·legi Masmijtjà de Girona.

Jesús. Un perfil biogràfic s'ha convertit en un dels llibres que tracten del cristianisme més venuts. Nou mesos després de la seva sisena edició ja se n'han venut més de 18.000 exemplars. Ni l'autor s'esperava aquest èxit tan immediat. En la conferència, Armand Puig no va voler donar gaires explicacions explícites sobre les preguntes que els allà presents li formulaven.

Preguntes com ara: com va viure i com va morir Jesús?, a quina zona va néixer en realitat?, per què va trigar a tenir més de trenta anys per començar a actuar en públic?, quins foren els responsables de la seva condemna i de la seva execució en una creu?... Les va mantenir a l'aire per tal de crear una atmosfera d'intriga i ganes també d'adquirir el llibre.

Però, això sí, el teòleg va oferir algunes explicacions interessants. D'una ban-

da, va parlar de com ell en el llibre havia reescrit els quatre evangelis de manera crítica pensant en un públic del segle XXI: «S'ha de normalitzar l'Evangeli, hem donat la vida per comunicar el missatge de Jesús, si no comuniquem l'Evangeli no el vivim.» De l'altra, es va centrar a comparar Jesús, iniciador del cristianisme, amb els d'altres religions com Buda o Mahoma.

Va explicar que Jesús no va tenir una vida tan fàcil com Buda, per exemple, i que tampoc no va ser un personatge famós i reconegut com Mahoma, que havia triomfat entre la població mentre era viu.

Però tot i aquestes característiques, va

«Nou mesos després de la seva sisena edició ja se n'han venut més de 18.000 exemplars»

Mn. Armand Puig va presentar el llibre a Girona.

comentar Armand Puig, Jesús es va convertir en «el fundador d'una de les religions més importants

de la història i del present». El biblista també va desvetllar que al llibre es parla molt poc dels deixebles, per exemple, perquè «qui explica Jesús explica com han de ser els seus deixebles. Aquests són els que han de reproduir la vida i el camí del

mestre». També va explicar com ha volgut evitar el moralisme sobre la persona de Jesús per aconseguir que «la figura de Jesús sigui més consistent i també per demostrar que no era un predicador d'autoajuda». Armand Puig va saber despertar l'interès de molts espectadors allà presents per llegir el llibre.

Marta Rosado

Mn. Pere Bellvert va jurar el càrrec davant del bisbe.

Nou vicari judicial

GIRONA.— El 14 d'abril, a les dependències de la Vicaria Judicial, situades a l'edifici de la Cúria, va tenir lloc davant del bisbe Carles Soler el jurament del càrrec de vicari judicial per part de Mn. Pere Bellvert i Morente.

A l'acte van assistir altres membres de la vicaria. El bisbe va tenir paraules d'agraïment a l'anterior vicari judicial, Mn. Josep Maria Cardelús, i també va elogiar la tasca que desenvolupen tots els altres membres.

Mn. Pere Bellvert va agrair la confiança dipositada pel bisbe a l'hora d'escollir-lo per càrrec, remarcant que ho feia en actitud de servei. (C.C.)

En record de Mn. Joan Mollerusa

ARENYS DE MUNT.— L'1 d'abril passat va morir Mn. Joan Mollerusa i Costa, rector de la parròquia de Sant Martí d'Arenys de Munt. Mn. Joan va néixer a Vilallonga de Ter (Ripollès) el 1936. Va estudiar al seminari de Girona i va ser ordenat sacerdot el 1959. Va exercir la seva pastoral primer a Sant Pol de Mar, després a la parròquia del Carme a Girona; va ser rector de la Sagrada Família de Figueres, de Calella, de Begur, i de Sant Martí d'Arenys de Munt des del 1995.

Mn. Joan ha deixat una empremta pròpia, amb el seu tarannà afable i amic de la gent. La seva paraula, mai buida, sempre plena de contingut evangèlic. Ha estat rector de tots: dels de missa habitual, dels ocasionals, dels veïns, de la gent que trobava al carrer, de les associacions del poble, dels infants, amb els quals es trobava d'allò més bé; dels esportistes, essent-ne ell mateix un gran aficionat i seguidor; dels que pateixen necessitat, malaltia, soledat, po-

bresa... aquests tenien una preferència en la seva preocupació i sempre amb una gran discreció i respecte; per últim, el desvetllava el jovent, amb qui sabia connectar, els feia arribar amb un llenguatge nou el missatge evangèlic.

Mn. Joan havia trobat com fer arribar l'Evangeli de Jesús a gent de totes les edats: grans, joves i petits; ho feia amb la seva manera de ser, amb el seu testimoni quotidià, la seva senzillesa, el seu estil obert i afable, el seu somriure, el seu bon humor, mai superficial, sempre amb una gran profunditat.

Va voler que les celebracions fossin dignes i participades. Es va preocupar de continuar fent millores al temple parroquial, pensant sempre en les persones. El seu esperit obert i solidari el mogué a promoure l'agermanament amb la missió de Changara a Moçambic, i amb la parròquia de Feytiat. Mn. Joan fou un regal per a Arenys de Munt. (Consell Parroquial)

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places benèfiques per ajudar persones amb pocs recursos econòmics.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA

Carretera de Vallvidrera a Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionntrasa-fatima.org

Joves

Materials didàctics contra la tortura

■ ACAT reedita una carpeta pedagògica per treballar el tema de la tortura amb infants i joves

«Mai més tortura.» Així es titula el dossier pedagògic que l'associació ACAT acaba de reeditar amb l'objectiu d'impulsar entre infants i joves la sensibilització i rebuig de la tortura. Conscients que el reconeixement i aplicació de l'article cinquè de la

declaració dels Drets Humans continua sent una assignatura pendent, ACAT aposta per treballar de valent en el camp educatiu tot un seguit d'activitats —de reflexió, de teatre, de debat...— on queden ben paleses que la tortura i la pena de mort són encara

pràctiques massa habituals en el nostre món. Davant d'aquesta dramàtica realitat es convida els joves a despertar la seva dimensió solidària i a implicar-se en accions individuals i col·lectives a favor de la defensa activa dels Drets Humans.

Desgraciadament la tortura continua sent avui una pràctica massa estesa en el nostre món. Ni de lluny podem dir que es compleixi l'article cinquè de la Declaració dels Drets Humans: «Ningú no serà sotmès a la tortura ni a penes o tractes cruels, inhumans o degradants.» Lluitar en la defensa d'aquest dret ha estat des de la seva fundació el gran objectiu de l'Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura (ACAT), nascuda a França el 1974. En aquesta lluita s'emmarquen tot tipus d'accions de sensibilització que intenten fer créixer la consciència en tota la població, i especialment entre els cristians, sobre aquest greu problema: «La violació dels drets humans i el dolor de les víctimes ens impulsen, com a cristians, a treballar per l'abolició de la tortura i la pena de mort», asseguren en el seu manifest fundacional.

També a Catalunya ACAT té una presència molt significativa. Des de fa molts anys s'hi impliquen de diverses maneres i es fan ressò del dret que té tota persona, propera o llunyana, de no ser torturada. En una de les seves darreres iniciatives, acaben de reeditar, gràcies a una subvenció de la Generalitat de Catalunya, una carpeta pedagògica sobre la pena de mort i la tortura.

El material, que s'ofereix gratuïtament, està a disposició de tot tipus d'educadors —ja siguin caps, monitors, professors o catequistes— interessats a treballar aquest tema amb el jovent.

Segons explica Anna Batlle, membre d'ACAT i responsable de la carpeta *Mai més tortura*, «aquests materials didàctics volen portar els joves a la reflexió i al diàleg, al coneixement d'ells mateixos, que siguin conscients de la capacitat transformadora de les accions col·lectives...». Tot això es treballa a través d'activitats i fitxes —en total, una vintena— on, de manera molt creativa, es combinen el debat, el teatre, els jocs o les postals urgents, entre altres dinàmiques.

La reedició de la carpeta s'ha distribuït

sobretot en centres educatius, que

són els que fins ara hi han mostrat més interès. La importància d'educar els joves en aquesta línia és cabdal: «Quan ells siguin grans seran els qui hauran d'evitar que es produeixin actes tan degradants», explica Anna Batlle. I afegeix: «També hem de tenir en compte que alguns dels joves d'ara seran futurs agents de les diverses forces de seguretat. Seran els qui, segons la seva sensibilitat i educació, podran escollir entre torturar i maltractar un detingut o respectar-lo, entre denunciar la tortura o callar i ser-ne còmplices.»

Des del testimoniatge i la proposta d'accions concretes es convida els joves a la implicació social: «Només accedint a les pàgines web d'associacions com SOS Racisme, SOS Tortura o ACAT es troben

moltes i diverses possibilitats d'accions. Una de les més senzilles és la recollida de signatures a favor d'un detingut o demanar al govern explicacions sobre alguna persona desapareguda o que s'investigui un cas de tortura. Quan el govern rep un enviamment massiu de cartes no es queda indiferent.»

Aquesta nova iniciativa d'ACAT Catalunya s'emmarca en un desig sempre renovat de col·laborar en la construcció d'un món sense tortura. Perquè aquest somni es faci algun dia realitat, des d'aquesta associació cristiana es té molt clar que ha de portar-se a terme una transformació integral: «És als països més pobres on hi ha més tortura; per tant, la lluita contra la tortura ha de ser paral·lela a la lluita per un món més just.» (S.G.)

La carpeta «Mai més tortura» convida a la reflexió i al diàleg.

Qui estigui interessat a aconseguir la carpeta pedagògica, pot posar-se en contacte amb:
ACCIÓ DELS CRISTIANS PER L'ABOLICIÓ DE LA TORTURA
 C/ Angli, 55 - 08017 Barcelona
 Tel. 932 038 915
 Fax 932 034 830

Dues possibilitats de viure la Pentecosta

1r Fòrum de Joves Kristians

Les relacions afectives, l'escapada dels caps de setmana, la vivència de Déu, joves kristians en una societat de consum... sobre aquests temes i altres podran parlar amb plena llibertat molts joves que avui dia intenten «viure en kristià» i que vulguin participar en el 1r Fòrum de Joves Kristians. Serà el dissabte 14 de maig, a partir de les 17 h, al Col·legi Maristes La Immaculada (c/ València, 370).

Convocat per la Coordinadora Joves Maristes Pasqua de les Avellanès, el 1r Fòrum de Joves Kristians començarà a les 17 h amb l'acollida, l'acreditació i la presentació. Mitja hora més tard, tindran lloc els tallers i les taules rodones (*Els caps de setmana dels joves: l'Escapada, Els joves en una societat de la informació i de la imatge, Imatges de Déu entre els col·legues, Com ens veuen, als kristians?*, *Joves kristians en una societat de consum, Com visc les contradiccions del que escolto, del que veig, del que penso, del que faig amb l'exterior?*, *Les meves relacions afectives i 24 h ADSL a la meua vida.*)

A les 19 h tindrà lloc l'assemblea general i, en acabat, un moment de pregària per grups. Per sopar, botifarrada

El Fòrum vol recollir tota la riquesa de fruits viscuts a les Pasqües joves.

popular i, a les 21.30 h, concert amb projeccions audiovisuals. La cloenda serà a les dotze de la nit.

El Fòrum de Joves Kristians va adreçat a joves a partir dels 17 anys que participen en mogudes kristianes o que cerquen quelcom diferent. Per a més informació: forumjoveskristians@yahoo.es (C.C.)

Recés a Poblet

Una altra possibilitat per als joves que vulguin viure la Pentecosta és el recés que ofereixen la comunitat del monestir cistercenc de Santa Maria de Poblet i l'associació de laics que s'apleguen al seu voltant (la Germandat de Poblet). Serà el 14 de maig i durant unes hores els joves tindran l'oportunitat de compartir la pregària, la paraula i la meditació amb els monjos cistercencs de Poblet, tot vivint la seva jornada.

El programa serà el següent: 9.30 h acollida; 10.30 h *Creació i Esperit* (orientació general); 11.15-11.50 h *L'esperit de la Creació* (silenci per la vinya); 11.50-12.40 h *Re-creació en l'Esperit* (reorientació postreflexiva); 12.45 h assaig de la pregària; 13 h pregària del migdia; 13.15 h dinar al refetor; 14 h Recreació amb esperit (tertúlia al locutori); 15 h visita recreativa al monestir; 16 h *La creativitat de l'Esperit* (lectio divina); 17 h espai de silenci; 17.30 h assaig de vespres; 18 h vespres i celebració de l'Eucaristia de la Vetlla de Pentecosta; 19 h sopar al refetor amb la comunitat; 19.30-20.15 h temps lliure; 20.15 h lectura de col·lació (lectura de la regla de sant Benet a la sala capitular); 20.30 h completes, i 21 h comiat.

Per assistir al recés de Pentecosta: tel. 977 870 089 (extensió 259 o 241) o lluc.torcal@ocist.org (C.C.)

Atenció als amputats dels països pobres

■ Vida Sense Barreres organitza juntament amb altres entitats campanyes de recollida de material ortopèdic

El destí de les cames i els braços mecànics, així com de les cadires de rodes, van anar en un primer moment a les víctimes de mines antipersona a Bòsnia l'any 2000; després, part del material es va enviar a les

persones discapacitades de Cuba que ho necessitaven, i el projecte futur és proveir de pròtesis 800 nens del Senegal. És un material de cost molt elevat que les persones dels països pobres no es poden permetre.

Es calcula que cada any les mines antipersona provoquen entre 15.000 i 20.000 noves víctimes. Són barates, fàcils de fabricar, d'obtenir i de col·locar. Tot i que originàriament van ser dissenyades per aturar l'avenç de l'exèrcit enemic, actualment, l'objectiu principal de les mines és terroritzar la població civil i inutilitzar infraestructures com carreteres, centres de producció i de proveïment d'aigua. Les mines antipersona estan ideades per mutilar, no per matar, perquè els supervivents representen una càrrega per a l'enemic i l'amenaça de les mines desmoralitza i terroritza la població civil. «Cada 20 minuts esclata una mina antipersona en els més de 70 països afectats per aquesta plaga que castiga una zona fins a 50 anys després de la seva activació», explica Jesús García, membre de l'organització Vida Sense Barreres.

La majoria de les víctimes són dones i nens, que resulten morts o ferits durant la realització de tasques domèstiques quotidianes. Als països pobres, una persona mutilada sovint esdevé una càrrega per a la família perquè, sense una assistència adequada, difícilment podrà contribuir a l'economia familiar.

Jesús García va exercir de cooperant en tasques d'ajuda humanitària a Bòsnia el 1998. Hi va treballar amb discapacitats físics, la majoria afectats per mines antipersona, i va conèixer les persones que formarien amb ell més tard l'ONG.

Quan cadascú va tornar a Catalunya i es van tornar a veure, es van plantejar què seria de les víctimes existents, perquè tal com ell explica, «les carreteres construïdes romanen, les escoles i els hospitals aixecats també, però, i les persones amputades a causa de les mines?». Així que van decidir continuar el seu suport des de Catalunya.

Pacient amputat atès en un hospital.

Torneig organitzat per Landmine Survivors Network, organització de Bòsnia amb la qual va treballar Vida Sense Barreres.

«La primera cosa que havíem de pensar era la millor manera de crear alguna cosa però amb molt pocs recursos. Ens vam posar en contacte amb l'Associació d'Amputats Sant Jordi i amb l'Institut de Protètica Desvern.»

Eren coneixedors del material sobrant a l'Estat espanyol provinent de persones afectades per un càncer, un accident, diabetis, etc.: «Al nostre país, un amputat ha de canviar la pròtesi cada dos anys. Per normativa, la Seguretat Social ha de canviar-te la pròtesi; i en moltes ocasions, sobretot quan es tracta de gent gran, les pròtesis estan en perfecte estat», explica Jesús García. La gent gran camina menys i el component mecànic de la pròtesi no es

desgasta, per la qual cosa a l'Estat espanyol hi ha material sobrant que podria tenir una vida útil més gran.

Van organitzar, juntament amb aquestes dues entitats, la primera campanya l'any 2000. Van comptar amb la col·laboració de l'empresa privada de transports MRW, la qual va permetre que les seves sucursals, esteses arreu del territori espanyol, esdevinguessin centres de recepció de pròtesis i cadires de rodes. I així molta gent va dipositar a l'oficina que li quedava més a prop aquest material que no es feia servir: «Molts ciutadans tenien pròtesis guardades a l'armari. Fins i tot hi va haver la donació per part de famílies que havien perdut un ésser estimat que havia de fer servir una pròtesi i que l'havien conservat perquè els sabia greu llençar-la. Quan es van assabentar de la iniciativa, van optar per donar-nos-la, "és com una donació d'òrgans", ens deien.»

Les pròtesis, inabastables pel preu

El material ortopèdic és de cost molt elevat. Des dels 2.000 euros fins als 6.000 en el cas de les pròtesis de per sota del genoll, fins als 12.000 les de per sobre del genoll, i molt més si tenen incorporat material sofisticat de robòtica avançada com algunes pròtesis dels braços. «A Bòsnia vam portar material que pogués ser utilitzat. És a dir, que pogués ser tractat en un taller local i els portadors del qual no necessitessin un entrenament complicat per fer-lo servir. No teníem recursos i no podíem pretendre crear un centre de protètica autosostenible.»

La primera recollida, l'estiu del 2001, va ser un èxit. Van portar 33 cadires de rodes utilitzades, valorades en prop de 12 mil euros i més de 70 pròtesis de cames utilitzades, el cost total de les quals si fossin

noves oscil·laria entre 120.000 i 150.000 euros. L'Associació de Cantants i Intèrprets en Llengua Catalana va voler participar en la segona i va oferir un cicle de concerts durant 4 mesos en un teatre de Barcelona. «Amb el finançament que vam aconseguir amb aquesta proposta vam poder comprar alguns dels components que no es poden reutilitzar, com la funda que uneix la pròtesi amb el monyó. És una part feta a mida», especifica Jesús García. I així van aconseguir que moltes de les pròtesis fossin totalment gratuïtes, «perquè el material suposava el 80% del cost total de la pròtesi però potser la víctima no tenia diners per posar l'altre 20%».

Els 10 membres que integren l'associació, després de les campanyes amb Bòsnia, van decidir aturar l'activitat per avaluar el que s'havia fet. Poc temps després va contactar amb ells una associació de discapacitats de Girona, GERD (Grup Editorial de la Revista del Disminuït). La seva intenció era enviar material als discapacitats de Cuba que consideraven marginats en una illa. «Confiem en l'Institut de Protètica Desvern i en GERD perquè a més de tenir bona voluntat saben perfectament el que és ser amputat i són persones amb moltes ganes de fer coses.»

Tot el material recollit passa per un control de qualitat que duen a terme professionals de l'Institut: «Els revisen el material, el retoquen, el netegen, el greixen i el deixen com a nou perquè estigui en un estat òptim.» Pel que fa a la quantitat de donacions, varia segons el mes. Aquells mesos en els quals es fan actes per a la recaptació de fons i es difon l'acció a través dels mitjans, arriben a rebre 30 o 40 pròtesis. El 2004 passat van recollir i enviar 200 pròtesis, 100 cadires de rodes i 250 parells de croses, entre altres coses. La darrera campanya de recollida de material ortopèdic es destinarà a Casamance, al Senegal, per mirar de fer-lo arribar a més de 800 nens amputats a causa de les mines. Els punts de recollida continuen essent les oficines de MRW. Només cal trucar al 902 300 400 i allà indiquen quina és la sucursal més propera per dipositar la donació.

Consuelo Chaves Mejuto

Fotos: Vida Sense Barreres

VIDA SENSE BARRERES

C/ PARE PÉREZ DEL PULGAR,

13 BXS. 80

08033 BARCELONA

TEL. 696 611 716

www.vidasinbarreras.voluntariat.org

LA Cerdanya
10. Escola d'Estiu
del Voluntariat

30 juny - 01/02/03 juliol 2005

Cursos - tallers - treball en equip - participació - visites
al territori - activitats lúdiques - música - animació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar i Família

Catalunya
comunitatisme

Data: mit d'inscripció:
13 de maig
012
www.gencat.net
Codi de registre: 115071400

Esport solidari amb els més necessitats

■ La penya de bàsquet Front Comú de Manresa ha posat en marxa una campanya de col·laboració amb la Fundació Nuestros Pequeños Hermanos

La Fundació Nuestros Pequeños Hermanos (NPH) és una organització no governamental, sense afany de lucre, que des del nostre país dona suport a la formació i l'educació de nens i nenes orfes i abandonats que ingressen a les cases que l'entitat té a Centreamèrica i al Carib. L'objectiu primordial de la seva tasca és que aquests joves tinguin les necessitats bàsiques cobertes i que el dia de demà puguin tenir un futur digne. Actualment, NPH acull a les seves llars uns 3.000 nens i joves.

Gràcies a la solidaritat permanent de la qual fan gala nombroses persones anònimes, la fundació va conèixer en una fira d'organitzacions no governamentals celebrada a Manresa l'any 2002 un grup de persones que, a més d'estar unides per un interès comú —un equip de bàsquet de la seva ciutat—, desitjaven tant individualment com col·lectivament transcendir la seva activitat i donar suport a iniciatives solidàries com les que du a terme NPH.

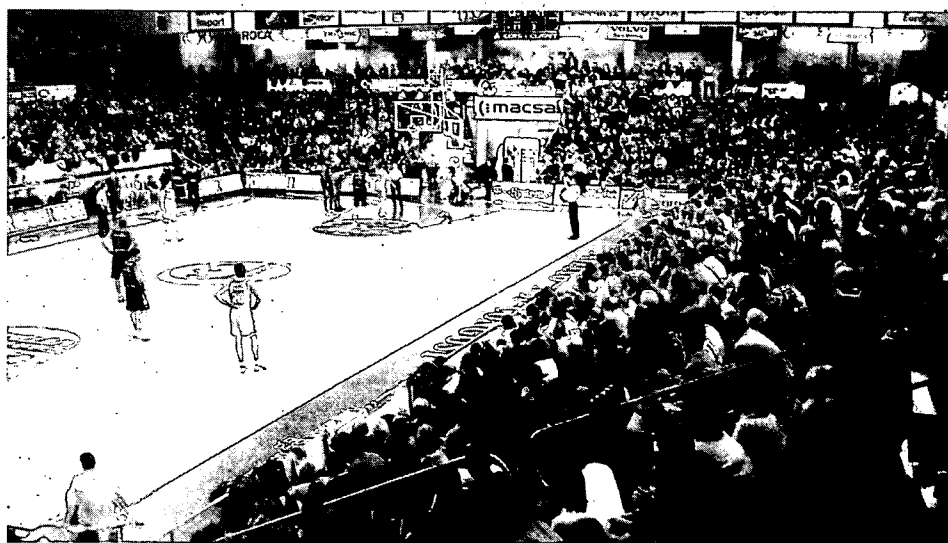
Ens referim a la penya Front Comú de Manresa, seguidors incondicionals de l'equip Ricoh Manresa, capitanejat per un gran lluitador, Francesc Díaz, el seu president. A partir de conèixer la realitat d'un lloc com Mèxic, Díaz ha esdevingut un gran promotor d'idees i activitats a Manresa. La campanya de captació de fons, roba i material per ser enviats a la casa mare de NPH a Cuernavaca (Mèxic) es va iniciar el novembre del 2004 i va culminar el 6 de març passat amb el partit de bàsquet jugat entre el Ricoh Manresa i el Fórum Valladolid a la capital del Bages.

La penya Front Comú té un espai a Internet (<http://www.zonabm.com/frontcomu.htm>), on inclou les seves activitats i un fòrum que rep nombroses visites. Allà es va presentar aquesta iniciativa singular de suport a NPH. Els van arribar cartes de suport des de moltes poblacions del territori espanyol.

La penya va convidar NPH a col·locar taules informatives sobre les diferents activitats que fa aquesta associació humanitària durant el partit de bàsquet que va jugar el Ricoh Manresa amb el Fórum Valladolid a Manresa. Abans d'aquest partit, la penya Front Comú havia efectuat una captació de fons a través d'una guardiola, que es va lliurar a Xavier Adsarà, director de NPH, juntament amb roba que els membres de la penya havien rebut com a donació de diferents persones solidàries de Manresa. A més, en un dinar solidari amb els seus membres, la penya va fer una subhasta d'una samarreta signada pels membres del Ricoh Manresa.

A partir d'aquest esdeveniment, Xavier Ballet, responsable de les divisions inferiors del Ricoh Manresa, es va posar en contacte amb la fundació per oferir material esportiu —consistent fonamentalment en samarretes, pantalons i xandalls— que aquestes divisions, per raons d'organització, canvien aquest any i que seran de molta utilitat per als nens de les cases de NPH.

La idea habitual és que les organitzacions no governamentals facin activitats i captació de fons dins d'alguns sectors de la

La solidaritat va ser present en aquest partit de bàsquet.

Es va substar una samarreta signada pels membres del Ricoh Manresa.

nostra societat, però la iniciativa que una penya d'aficionats al bàsquet s'impliqui en aquest tipus d'ajudes ens demostra que la solidaritat no està barallada amb determinats col·lectius com pot ser l'esportiu. Des de NPH ens hem compromès a fer arribar tota aquesta ajuda i enviar a totes les persones i institucions implicades en aquesta campanya un informe detallat sobre el bon

ús de les ajudes rebudes.

La missió principal de NPH és l'apadrinament dels 3.000 nens i joves —d'entre 1 dia de vida i els 21 anys— que viuen actualment a les cases de la nostra associació, però també estem oberts a rebre el suport d'iniciatives tan dignes com les de la penya Front Comú. Això ens permet avançar en els objectius que NPH s'ha proposat fer realitat per ajudar a tots aquests nens i joves orfes i abandonats (més de 15.000 han passat per les cases de NPH des de la seva fundació, el 1954).

Per a més informació: Fundació Nuestros Pequeños Hermanos, passeig de Sant Joan, 16, principal 2a - 08010 Barcelona, tel. 932 479 344 (de 10.00 a 14.00) i 620 951 236, a/e: nphspain@navegalia.com, web: www.nphamigos.org

Liliana Inchauspe

Responsable del Departament d'Apadrinaments de NPH

La bona notícia...

Obertura dels arxius secrets del Vaticà

El treball —des de fa quatre anys— d'uns vint experts farà possible que l'any vinent s'obrin els arxius secrets del Vaticà relatius al pontificat de Pius XI (1922-1939). El període abasta des de les conseqüències de la Primera Guerra Mundial fins a les amenaces de la Segona, passant per l'arribada al poder de Mussolini, Hitler o Stalin i les crisis del 1929, entre altres esdeveniments.

Pius XI va resoldre la Qüestió romana amb els pactes del Laterà (1929), va promoure l'Acció Catòlica, va celebrar el Jubileu del 1925 i l'extraordinari del 1933. A més, va desenvolupar un enorme projecte missioner a la Xina, va mirar amb ulls nous la ciència i va establir relacions diplomàtiques entre la Santa Seu i diferents països. Tot això, i molt més, es reflecteix en els documents d'aquest pontificat que seran posats a disposició dels historiadors i investigadors.

També s'ha fet oficialment públic que es podrà accedir al fons documental sobre les relacions del Vaticà amb Alemanya (entre els anys 1939-1958), publicat ja en part per voluntat de Pau VI en dotze volums. A això cal afegir que l'Oficina d'informació vaticana, que posseeix documents del 1939 al 1947 sobre presoners de guerra, es troba oberta a disposició de qui els vulgui consultar.

Més de vuitanta quilòmetres lineals de documentació ocupen actualment els arxius secrets vaticans. Preparar, inventariar, numerar i timbrar un cúmul tan elevat de documents amb la finalitat de facilitar-ne la consulta, implica un treball de molts anys i un nombre considerable d'experts seriosos i qualificats.

Francesc Gamissans

Conveni entre Montserrat i la Mútua Intercomarcal

MONTSERRAT.— La Fundació Abadia de Montserrat 2025 i la Mútua Intercomarcal van signar el 7 d'abril passat un conveni de col·laboració, a través de la qual l'entitat mutualista d'àmbit estatal es compromet a donar a Montserrat una aportació econòmica durant un període de tres anys. Aquesta quantitat es destinarà a finançar les obres que es fan a l'abadia per millorar infraestructures i serveis. La rúbrica de l'acord va ser presidida pel P. Josep M. Soler, abat de Montserrat. (C.C.)

FE D'ERRATES

El llibre del P. Anselm Grün traduït al català a partir del qual aquest monjo benedictí alemany va fer el 22 d'abril passat un col·loqui-meditació a la Sala Claret no es titula *La resurrecció de cada dia*, com vam destacar en el número 1.337 del nostre setmanari, sinó *Assaborir la joia de la Pasqua* (Editorial Claret, col·lecció Gresol).

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Pius XI

El Vaticà va emetre el 1959 un segell dedicat al papa Pius XI. Achille Ratti va néixer a Desio, província de la Llombardia, el 31 de maig del 1857. Ordenat prevere el 1879, va ser prefecte de la Biblioteca Ambrosiana (1907-1914) i de la Vaticana (1914-1918). El 1921 va ser nomenat arquebisbe de Milà. El 6 de febrer del 1922 va ser escollit Pontífex. Va publicar diferents encíclics (*Quadragesimo anno*, *Divini Redemptoris*...). Durant el seu pontificat, va estimular la creació de col·legis nacionals a Roma i va reorganitzar els estudis i graus acadèmics eclesiàstics. Pius XI va morir el 10 de febrer del 1939.

cultura

El Dr. Pere Tarrés, en clau poètica

■ En un acte organitzat pel Col·legi Oficial de Metges de Barcelona, s'hi van llegir poemes escrits pel beat i també poesies sobre ell

BARCELONA.— El Col·legi Oficial de Metges de Barcelona (COMB) va organitzar el 25 d'abril un acte dedicat a la producció poètica del Dr. Pere Tarrés, presentat pel Dr. Josep M. Simón i Castellví, president de Metges Cristians de Catalunya i comissionat del COMB per l'Any Tarrés. Durant l'acte, que s'emmarcava dins de l'Any Dr. Pere Tarrés amb motiu del centenari del seu naixement, també s'hi van llegir poemes dedicats al beat.

En començar l'acte, el Dr. Josep M. Simón va recordar a tots els presents la biografia de Pere Tarrés i Claret, beatificat el 5 de setembre del 2004 per Joan Pau II a Loretò. Va néixer a Manresa el 30 de maig del 1905 i va morir a Barcelona el 31 d'agost del 1950. Al llarg de la seva vida, va dur a terme una gran tasca en tres grans àmbits: la medicina, el sacerdoci i l'apostolat, intens i fecund, de joves.

Des del 1926 fins al 1939 va excel·lir com a metge i profund coneixedor de la naturalesa humana. Va saber establir fàcilment la connexió entre el cos i l'esperit, tot valorant sempre les persones, a les quals tractava amb afabilitat. Durant la guerra civil, va actuar en qualitat de metge de campanya amb l'exèrcit republicà. «Ell estimava molt la medicina, però va sentir la crida al sacerdoci. Va canviar la cura de cossos per la cura d'ànimes», va afirmar el Dr. Simón.

Entre els anys 1931 i 1936 va ser dirigent de la Federació de Joves Cristians de Catalunya (FJC). En els seus escrits a la revista *Flama* hi ha els exponents dels ideals de la FJC, que eren els seus i que sabia encomanar als joves. En les seves gloses es pot descobrir el conjunt de valors humans i cristians que ell proposava, sempre amb un llenguatge ardent i comunicatiu.

El Dr. Tarrés va ser ordenat sacerdot el maig del 1942 i va acceptar amb gran humilitat i esperit de servei totes les tasques sacerdotals que li van ser encomanades. Vicari de Sant Esteve Sesrovires, va treballar en la renovació de l'aspirantat d'Acció Catòlica. «Sempre va saber unir —va dir el Dr. Josep M. Simón— la pregària i l'acció. Així, trobem en ell una vida extraordinàriament dinàmica, amarada

El Dr. Simón va recordar la figura del Dr. Pere Tarrés.

d'un sentit de transcendència i d'un gran entusiasme i confiança que encomanava als qui el tractaven. Era respectat per tot hom.»

Producció poètica del Dr. Tarrés

Tot seguit, el Dr. Xavier Sanz va ser l'encarregat d'explicar els trets característics de la producció poètica del beat Pere Tarrés, que encara avui dia «és poc coneguda en relació amb els seus escrits de prosa». Els divuit poemes que va escriure el Dr. Pere Tarrés es poden classificar, segons va comentar el ponent, en tres apartats.

Josep Sagarnuy, Carme Pomà, Mn. Manuel Tort, Carme Catà, Cecília Aranés i Assumpció Amills van recitar poemes durant l'acte.

Homenatge al Dr. Tarrés

Com a fill d'obers,
coneixies la duresa del treball;
com a jove valent,
t'enfrontares al mal aire que corria.
Tots som germans!
I amb l'amor guaries les ferides
perquè eren efectives les teves mans.
I amb alegria, servint el Senyor,
tròbaves el teu destí
en el treball de cada dia.

CECÍLIA ARANÉS MALLOL

El primer bloc està constituït pels poemes escrits en temps de guerra. «Essencialment, es tracta de poesia religiosa, on es palesa la influència de la poesia de sant Joan de la Creu», va manifestar el Dr. Sanz. El segon grup està integrat per poemes sobre vida religiosa, dedicats sobretot a les seves dues germanes missioneres de la Immaculada Concepció. El tercer apartat està format per poesies que el Dr. Pere Tarrés escrivia per als seus familiars i amics amb motiu de celebracions diverses (aniversaris...). El Dr. Xavier Sanz va esmentar que «també cal tenir en compte la prosa poètica que es traspua dels seus altres escrits».

La poetessa Carme Catà, responsable del programa *Èspurna d'Alba* a Ràdio Èstel, Carme Pomà i Assumpció Amills van donar lectura a poemes del Dr. Pere Tarrés. Per la seva banda, Cecília Aranés, Josep Sagarnuy i Mn. Manuel Tort van llegir creacions pròpies dedicades al beat Pere Tarrés. Mn. Tort va rememorar que va entrar al Seminari el mateix dia que el Dr. Tarrés. «Jo era petit i ell, gran», va assenyalar. També va comentar que, amb el pas del temps, el beat esdevindria el seu confessor.

Cecília Aranés, col·laboradora habitual de *Catalunya Cristiana* amb la seva columna «Coses de la vida», a més de llegir poemes seus, va explicar algunes anècdotes sobre el beat Pere Tarrés. Quan el Dr. Tarrés exercia de metge al barri barceloní de Gràcia, va anar a visitar una senyora gran. En arribar la filla de la dona de la seva feina (vendre fruita i verdura al mercat), el Dr. Tarrés li va estendre la mà. La noia li va dir: «Dr., vinc de la feina i no tinc les mans massa netes.» La resposta del Dr. Tarrés va ser aquesta: «Les mans brutes de la feina dignifiquen la persona.» «Aquesta història és verídica —va afegir Cecília Aranés—, ja que la filla de la malalta era cosina de la meua mare.»

Miquel Àngel Codina

Un congrés celebrat a Roma recorda la dona com a promotora de la pau

ROMA.— «No podem pensar més en les dones com a element passiu de la societat, hem de veure-les com un recurs.» D'aquesta manera es va expressar Paolo Scaraffoni, rector de l'Ateneu Pontifici Regina Apostolorum, seu del simposi sobre «Dona i cultura de la pau», celebrat recentment a Roma. El rector va recordar que «si la família humana podrà vèncer el mal amb el bé dependrà en bona part del rol que desenvolupen les dones en la transmissió de la llei moral i en l'educació de la cultura de la pau».

Cristina Zucconi, directora de l'Institut d'Estudis Superiors de la Dona, entitat

organitzadora del congrés, va dir que les universitats convocants (Ateneu Pontifici Regina Apostolorum i Universitat Europea de Roma) volien oferir una contribució al tema de la pau «amb la convicció que existeix un nexe molt estret entre dona i cultura de la pau, perquè l'autèntica cultura de la pau es construeix respectant els valors universals de l'ésser humà i la dona n'és protagonista com a principal educadora dels valors ètics».

La periodista Cristina López Schlichting, de la COPE, es va referir a la família no com a projecte personal, sinó com a do d'un Altre sobre la nostra vida.

«La família no és el "meu projecte"», va aclarir, però va confessar que «en la mentalitat dominant del matrimoni secularitzat la família respon a un pla que és el següent: "Jo em caso amb un senyor les condicions del qual em convenen, estableixo el nombre de fills que hi tindrà i els tinc quan em vingui de gust"».

López Schlichting va voler indicar que la família podrà «engendrar» socialment si al mateix temps és «engendrada i injectada en un poble que la fa fèrtil». L'exdiputada al parlament europeu Elizabeth Monfort va lamentar que avui no es preparin les noies joves per a la maternitat tal com se les

prepara per a una feina i va dir que per a les dones «la maternitat no és un parèntesi en la nostra vida; és tota la nostra vida».

Pel que fa a la pau i a la guerra, Ignacio Sánchez Cámara, professor de Filosofia del Dret de la Universitat de la Corunya, va afirmar que «el pacifisme intel·ligent no aposta per la supressió de les guerres, sinó per la recerca de solucions jurídiques als problemes que avui es resolen mitjançant el recurs a les armes». Va acabar dient que «la lluita per la pau és l'acte final de la lluita per la justícia: l'obra de la pau és l'obra de la justícia i del bé comú».

Miriam Díez Bosch

Mons. Lluís Martínez Sistach disserta sobre l'apostolat seglar avui

■ En el mateix acte, l'arquebisbe de Barcelona va beneir la nova seu social de la Federació de Cristians de Catalunya i de la Fundació Dr. Albert Bonet

BARCELONA.— El 2 de maig passat va tenir lloc la cerimònia de benedicció de la nova seu social de la Federació de Cristians de Catalunya i de la Fundació Dr. Albert Bonet. L'arquebisbe de Barcelona va ser l'encarregat d'aspergir l'aigua beneïda i de pronunciar una conferència sobre el paper dels seglars avui dia i l'evangelització. Van acudir molts dels membres de totes dues entitats i van manifestar la seva intenció, una vegada més, que el local sigui «un instrument al servei de l'Església».

«Vaig acceptar la invitació perquè recordo els anys de la Federació de Joves Cristians. Aquestes dues fundacions ens recorden la història. I la memòria històrica s'ha de revifar per reforçar la nostra identitat.» Amb aquestes paraules va començar la seva intervenció Mons. Lluís Martínez Sistach, després de l'acte de benedicció de les noves instal·lacions de les entitats. A la seu de la Federació de Cristians de Catalunya, a més de la Fundació Dr. Albert Bonet, tenen cabuda els Equips de Pastoral de la Política i la Comunicació i de Metges Cristians de Catalunya.

Components de les esmentades entitats van ser presents a l'acte, per la qual cosa es van habilitar les oficines de manera que es pogués aprofitar l'espai al màxim. La sala on l'arquebisbe va pronunciar la conferència es va quedar petita i molts dels assistents van haver de situar-se en altres

dependències, des d'on sentien Mons. Martínez Sistach a través d'altaveus.

Expectants i agraïts, com van demostrar els calorosos aplaudiments finals, van escoltar el missatge de l'arquebisbe: «Actualment hi ha una realitat eclesial que no podem negar. Hi ha una necessitat urgent d'evangelització. Som en un país que cal ser evangelitzat. No només Catalunya, sinó tota Europa occidental. Vivim en un món sense fronteres.» Mons. Martínez Sistach va destacar durant l'exposició del tema *L'apostolat seglar, avui* el deure dels cristians de comunicar el missatge de Jesús. «L'Església té una única missió, que és evangelitzar. I tots els seus membres participen d'aquesta única missió. Si no ho fes, l'Església deixaria de ser Església. I tots som Església. Tots som corresponsables», va instar l'arquebisbe fent-se ressò de les paraules del Concili Vaticà II.

Mons. Martínez Sistach beneeix la nova seu social de la Federació de Cristians de Catalunya i de la Fundació Dr. Albert Bonet.

Elements estructurals de l'Església

De fet, l'arquebisbe va afirmar que els elements estructurals de l'Església són dos: els pastors i els laics. «Són dos sacerdocis complementaris; l'Església no s'entén sense cap dels dos», va explicar. El camp de l'actuació de l'apostolat seglar és el món i, en referència a això, va citar una de les conclusions del sínodo episcopal del 1985 que l'arquebisbe de Barcelona considera d'actualitat i que posa en relleu que els laics cristians es troben massa tancats dins de les esglésies i no mostren la seva cristiandat al món: «Els pastors hem de reconèixer i promoure el sacerdoci dels laics; hem de potenciar l'apostolat seglar perquè és un do que reben de Déu.»

Després d'això, el prelat va voler orientar els fidels en l'exercici d'aquest apostolat «a través del testimoniatge de vida». I va afegir: «El comportament dels cristians en la família, en el treball, amb els amics... ha de mostrar la Bona Nova.» No es pot parlar de Bona Notícia i actuar d'una altra manera, va dir Mons. Lluís Martínez Sistach, però també va admetre que no es dona mai un testimoni perfecte perquè l'ésser humà és pecador i «hem de demanar perdó a Déu i intentar esforçar-nos per no ser-ho».

L'arquebisbe metropolità de Barcelona va reconèixer la necessitat de l'Església de l'existència de «laics compromesos, entusiasmats per l'Església» i també va reconèixer la manca d'autoestima que hi ha entre els fidels. «No tingueu vergonya de ser cristians. Hem de procurar valorar

la fe que tenim i estendre-la», va comentar. I va acabar convidant tots els presents a ser bons evangelitzadors a la «nostra arxidiòcesi».

Una gran sorpresa musical

El moment més emotiu de l'acte va arribar al final, a manera de sorpresa. Els organitzadors de l'esdeveniment havien aconseguit reconstruir un antic enregistrament de l'himne de la Federació de Joves Cristians. Els intèrprets eren nois de la dècada dels anys trenta entre els

L'arquebisbe, en un moment de la seva conferència.

quals potser hi havia un jove Dr. Pere Tarrés.

Ni més ni menys que 71 eren els anys que portaven enregistrades aquelles veus acompanyades de la banda musical de Barcelona de l'època. Els presents ho van sentir emocionats. Mons. Martínez Sistach, amb un somriure, seguia el ritme de l'himne, mentre uns altres l'entonaven en veu baixa recordant els seus primers temps de militància en la Federació i al mateix temps que sonava, n'hi va haver que no van poder reprimir les llàgrimes. Després de la commovedora sorpresa tots van gaudir d'un animat pisolabis.

Text i fotos:

Consuelo Chaves Mejuto

DECLARACIÓ DE RENDA	
Cognoms i nom o raó social	
Número	Municipi
Pro	
A l'Església catòlica	
Assignació de quantitat	
Si per 100 de la quota de l'Església catòlica, marqueu	
☐ 0 ☒ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9	
Si voleu que es destini un 0,5239 per cent dels seus ingressos a les organitzacions no governamentals d'acord amb el seu programa social, marqueu	
(Aquesta opció és independent i complementària)	
Data i signatura de la declaració	
Lloc i data:	

AQUEST GEST AJUDA L'ESGLÉSIA

FES UN GEST GRATUÏT

Amb aquest gest aportaràs un 0,52% dels impostos que ja pagues.

EXERCEIX AQUEST DRET

Tant si fas tu la declaració com si demanes que te la facin.

QUÈ EN FARÀ L'ESGLÉSIA?

Un millor servei pastoral i social.

"El Concili Provincial Tarraconense anima i insta els fidels cristians a destinar un tant per cent dels seus ingressos al manteniment de l'Església, com a criteri indicatiu podria ser un 1%, i qui pugui més també ha de ser més generós (res. 166 i 167)."

GERMANOR

Gràcies

El Museu de Montserrat aposta per l'art contemporani

■ Acull una exposició sobre pintura abstracta de l'artista Joaquim Chancho

MONTSERRAT.— La sala d'exposicions temporals del Museu de Montserrat acull, fins al 16 d'octubre, la mostra *Joaquim Chancho, un clàssic contemporani*. Amb aquesta exposició, el Museu de Montserrat fa una aposta clara per l'art modern. A la inauguració, presidida pel P. Josep M. Soler, abat de Montserrat, hi van assistir també l'artista homenatjat, Joaquim Chancho; la comissària de la mostra, Teresa Blanch, i el director del Museu de Montserrat, P. Josep de C. Laplana.

Amb aquesta exposició, el Museu de Montserrat pretén marcar un nou camí de cara al futur. Comissariada per la Dra. Maria Teresa Blanch, degana de la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona i crítica d'art, l'exposició és un repàs a trenta-cinc anys de dibuixos i pintures de Joaquim Chancho. La formen una seixantena de peces —algunes d'elles inèdites—, la meitat de les quals són dibuixos. N'hi ha de mides diferents, tot i que abunden les de gran format.

Després d'una primera exposició amb la pintura catalana de Joaquim Mir, un pintor del segle XIX-XX molt vinculat a Montserrat —el fons més emblemàtic del Museu de Montserrat és precisament aquest tipus de pintura—, aquesta segona mostra és la d'un pintor abstracte i absolutament contemporani. A l'artista ja se'l considera un «clàssic», digne de figurar en un museu on només entren pintors «consagrats» per la crítica sàvia i intel·ligent. Per tant, l'elecció de Joaquim Chancho no ha estat arbitrària, sinó altament meditada, i ha portat «un pas endavant en la línia que fins ara

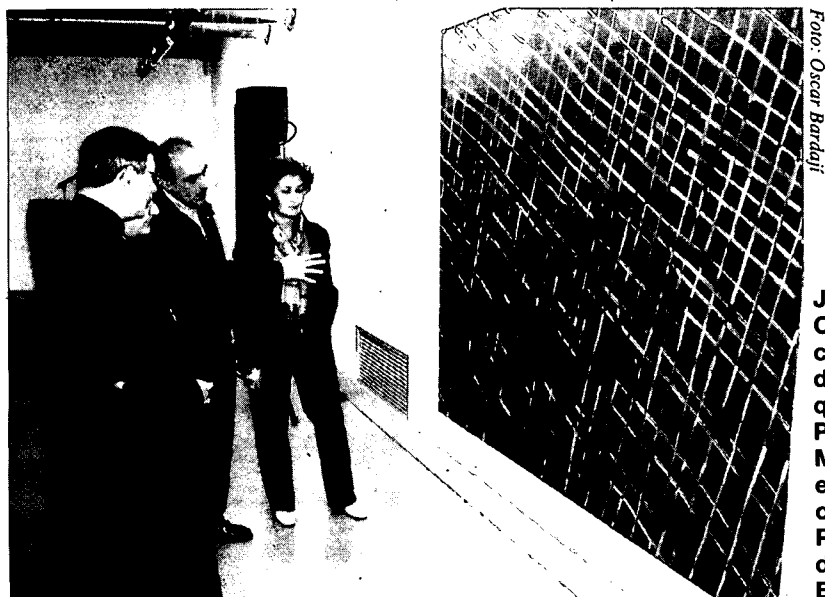

Foto: Oscar Bardají

Joaquim Chancho comenta un dels seus quadres al P. Josep M. Soler, en presència del P. Laplana i de Teresa Blanch.

havia portat el museu», afirma el P. Josep de C. Laplana.

Una trajectòria brillant

En aquesta exposició, Joaquim Chancho (Riudoms, Baix Camp, 1943) posa en relleu una de les trajectòries més brillants en l'àmbit de la pintura abstracta que han tingut lloc en l'art contemporani català. Des dels anys setanta, la seva pintura es desvincula de la representació de la realitat i es compromet amb una obra de tensions profundes basada en l'exploració dels seus elements mínims: la línia, el color i les contínues transformacions en l'organització del quadre, a partir d'una geometria sensible que es construeix directament en l'obra sense planificació prèvia, com un elogi a la provisionalitat de la vida.

El seu vigorós cromatisme no és mai pur, sinó que emergeix dins del quadre per la suma de capes multicolors treballades amb la pintura encara humida, en un

procés viu i canviant que posa en joc un personal equilibri de tensions contraposades, amb les quals l'artista expressa l'esdevenir dialèctic del món. Amb les seves monocromies contínuament renovades, ha desplegat un dels treballs en pintura reticular més seductors del panorama artístic actual.

Un conjunt harmònic

La mostra *Joaquim Chancho, un clàssic contemporani* és molt recomanable per als que volen meditar en idees tan bàsiques com el ritme, el valor del temps, la complexitat del color o l'entramat complex que hi ha en tota realitat, principalment la humana. Els quadres de Chancho representen l'esperit dels anys setanta i vuitanta solidificats, evolucionats, que han guanyat graus i que han mantingut una coherència de pensament i de sensibilitat que fa que tot el conjunt de la mostra sigui harmònic sense èpoques contradictòries.

Amb una abstracció rigorosa, sense concessions, Joaquim Chancho reclama en aquesta mostra «la predisposició de l'espectador a deixar-se seduir, a ser crític». «L'obra d'art ha de seduir en primer lloc els sentits, per després confrontar-se amb la raó; per tant, he de creure que l'espectador, algun espectador, s'interessa, s'emociona, es planteja interrogants i és crític davant d'una obra d'art», explica l'artista.

Aquesta exposició és un homenatge a la capacitat expressiva que té el cromatisme i el temps present. Una pintura que defensa els valors particulars de la composició, l'espai, les relacions tonals, la intensitat, la lluminositat i la vibració. Aquestes obres permeten desvetllar el sentit essencial de la pintura i conviden l'espectador a una visió sensible i poètica, alhora que demanen una contemplació lenta que permeti abastar la dimensió real de la veritat pictòrica. (C.C.)

Mostra fotogràfica sobre Dalí a Solsona

SOLSONA.— «Tan sols s'arriba al que és universal a través del que és ultra-local.» Aquesta frase que Salvador Dalí va aplicar a diferents personatges empordanesos, com ara Fages de Climent o Antoni Pitxot, es podria fer extensible als vuit autors, també de l'Empordà, de les fotografies que conformen l'exposició *Dalí a l'Empordà: la mirada dels fotògrafs empordanesos*. La mostra es pot veure a la sala dels Sants Màrtirs, al palau episcopal de Solsona, fins al proper 29 de maig.

Salvador Dalí va ser un dels artistes més retratats del segle XX. La seva actitud davant de la càmera era normalment la del Dalí «actor», el Dalí que creava i buscava l'espectacle. En canvi, les imatges que es presenten la present exposició presenten un Dalí radicalment diferent: el Dalí més natural, més essencial.

La mostra està formada per 75 fotografies —còpies actuals— realitzades entre el 1950 i el 1980 pels fotògrafs empordanesos contemporanis de l'artista: Melitó Casals, Joan Moncanut, Adeli Torner, Francesc Simon, Esteve Ayats i Robin Townsend, i també per alguns particulars, com Enrique Sabater i Joan Vehí. Aquests autors van copsar imatges insòlites del pintor, escenes de Dalí a Cadaqués i Figueres, allunyades de la parafernàlia del *merchandising* que normalment envoltava l'artista.

L'exposició *Dalí a l'Empordà: la mirada dels fotògrafs empordanesos*, que està organitzada per Amics dels Museus Dalí i la Fundació «la Caixa» amb la col·laboració de l'Ajuntament de Solsona, ha estat comissariada per Pep Rigol.

Ramon Estany

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

El bacallà

En Lluis portava al palmell de la mà una peça de bacallà excel·lent d'uns 14 quilos de pes. El segon cap de cuina, en Carles, la va agafar i la va col·locar damunt del marbre de la cuina. «Guarda'n un parell de trossos a la Maria perquè avui m'ha dit que té l'estómac delicat i aquest peix té una digestió molt fàcil», li vaig dir.

El bacallà viu sobretot en aigües fredes o temperades i a una profunditat d'entre 180 i 600 metres. Normalment, té una mida moderada però pot arribar a pesar fins a 90 quilos. És un depredador voraç i s'alimenta d'altres peixos d'aigües poc profundes.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402 • www.joanvillaro.e.telefonica.net

Inauguració de l'Alberg Pere Tarrés

■ Amb 240 places i 47 habitacions, és el més gran de Barcelona

Relotges que marquen les hores de ciutats com Los Angeles, Buenos Aires o Tòquio, televisió per satèl·lit o connexió a Internet són alguns dels serveis que ofereix l'Alberg Pere Tarrés i que ens informen sense paraules de la universalitat de procedències dels seus hostes. Amb 240 places distribuïdes en 47 habitacions, l'alberg que gestiona la Fundació Pere Tarrés és el més gran de Barcelona.

L'exemple del beat Pere Tarrés planeja en totes les activitats infantils i juvenils que promou la Fundació que porta el seu nom, amb més de cinquanta anys d'experiència en l'àmbit de l'educació en el lleure. La seu social de la Fundació Pere Tarrés, que es troba al barri de les Corts (al carrer Numància, 149-151), també ens recorda l'empremta del beat perquè aquell mateix edifici va acollir el sanatori fundat per ell i els moments de malaltia que el portarien fins a la mort.

És en el marc d'aquest carisma a favor de la joventut que el 26 d'abril passat es va inaugurar el nou Alberg Pere Tarrés, a tocar de la seu de la Fundació i obert especialment a joves que viatgen sols o en grup. Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, va presidir l'acte d'inauguració i de benedicció, acompanyat del conseller primer de la Generalitat de Catalunya, Josep Bargalló, i de l'alcalde en funcions, Xavier Casas.

L'edifici de nova construcció, amb una façana dissenyada en fusta i pedra, ha permès superar en instal·lacions i capacitat l'anterior alberg, inaugurat l'any 1979. A l'edifici no hi ha barreres arquitectòniques, de manera que les seves 16 places per a persones amb mobilitat reduïda superen en nombre l'oferta conjunta de tots els albergs de la ciutat. La mitjana d'estada és d'unes tres nits, tenint en compte que el màxim de nits és de set en temporada baixa i de cinc en temporada alta, i que l'alberg està obert tot l'any, tret dels dies de Nadal i de Sant Esteve.

Si es compleixen les previsions, l'Alberg Pere Tarrés podria acollir durant el primer any de funcionament fins a 60.000 pernотacions. Tal com ha destacat el seu director, Aleix Llobet, l'alberg pretén donar resposta a les necessitats de joves d'arreu del món de poder viatjar i de poder entrar en contacte amb persones d'altres cultures i procedències. Això en

L'arquebisbe de Barcelona va inaugurar les noves instal·lacions.

el marc d'una ciutat, Barcelona, que en els darrers anys ha experimentat un gran auge turístic. «La nostra instal·lació», afegeix Aleix Llobet, «dóna resposta a unes necessitats que la ciutat no oferia, en el sentit que el nostre és un plantejament molt social i obert a tothom, a diferència d'una oferta turística més elitista i adinerada».

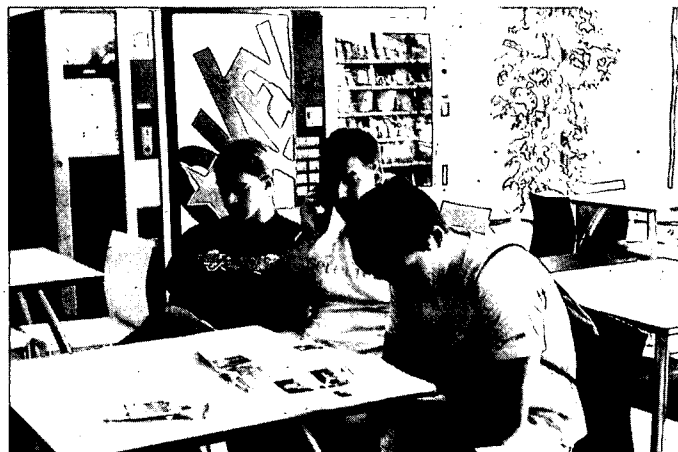
Diversitat de perfils i de procedències

Grups de Secundària, universitaris, joves amb motxilla que arriben a Barcelona com una etapa més del seu itinerari per Europa i també famílies són els clients habituals de l'Alberg Pere Tarrés, on poden allotjar-se a un preu que oscil·la, depenent de l'edat i del nombre de llits de l'habitació, entre els 20 i els 38 euros per persona i nit.

L'heterogeneïtat de perfils es veu complementada per la diversitat de procedències: japonesos, alemanys, australians... però també d'arreu de l'Estat espanyol. És el cas de Valero Tamarit, un dels membres d'un equip de waterpòlo procedent de València que es trobava a Barcelona participant en una competició

esportiva. No era la primera vegada que s'hostatjaven a l'Alberg Pere Tarrés, del qual destaquen les instal·lacions modernes i funcionals.

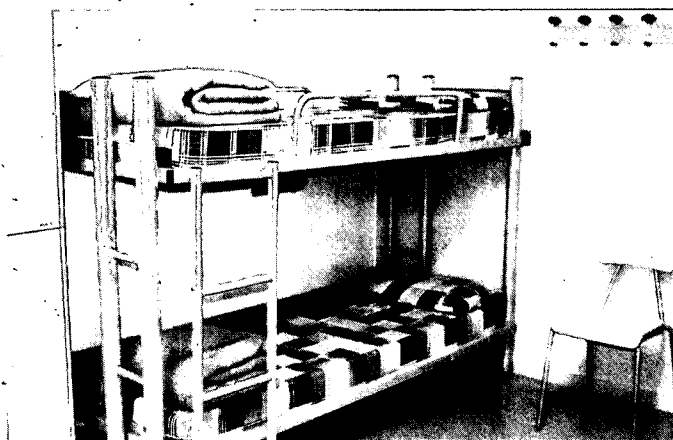
L'Alberg Pere Tarrés compta amb altres serveis que el situen com un dels millors d'Europa: aparcament gratuït, ter-

Membres d'un equip de waterpòlo, en un moment d'esbarjo.

rassa exterior, servei de bugaderia, zona d'esbarjo, cuina per a alberguistes i La Cuina de l'Alberg, self-service de cuina mediterrània gestionat per la Fundació Cassià Just, que dona feina a persones en situació de risc social. La Cuina de l'Alberg també ofereix menú diari per als empleats de la Fundació Pere Tarrés així com per a persones que treballen a prop.

La construcció, duta a terme en disset mesos a partir del projecte dels arquitectes Jorge Urbano i Manuel Ortiz, ha suposat una inversió de 6 milions d'euros, finançats en un 80% gràcies a un préstec de l'Institut Català de Finances, en un 8% per Caixa de Catalunya i en un 12% amb recursos propis. (Per a més informació, podeu trucar al tel. 934 102 309 o consultar la pàgina www.peretarres.org/alberg)

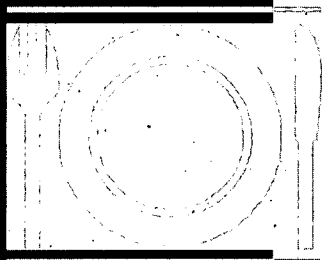
Detall d'una de les habitacions.

Carme Munté

Bacallà diferent

INGREDIENTS:

4 trossos de bacallà
400 g de mongetes seques
llet
3 grans d'all

PREPARACIÓ:

Passeu el bacallà per farina i fregiu-lo. Escorreu-lo bé i poseu-lo en una plata de forn. A part, poseu en un bol 400 grams de mongetes seques bullides, un rajolí de llet i tres grans d'all fregits i tritureu-ho tot bé. Tireu aquesta salsa per sobre del bacallà, poseu-lo al forn i gratineu-ho.

LLIBRES

Conversant amb el cardenal Amigo

Fruit de moltes hores de conversa amb el cardenal Carlos Amigo, els periodistes Carlos Navarro i Alfonso Pedrosa embasten una llarga entrevista, precedida d'un perfil ampli i detallat del personatge, en la qual es desgranen els pensaments d'aquesta figura destacada de l'Església catòlica. Nascut a Medina de Rioseco (Valladolid), Amigo és bisbe de la diòcesi de Sevilla des del 1982 i cardenal des del 2003. La seva veu és la d'una

Església dels nostres dies, sensible a molts aspectes socials i polítics sense renunciar als preceptes de l'Evangeli. De personalitat captivadora i caràcter fort, aquest franciscà posseeix un esperit lliure i senzill que el fa posar-se sempre al costat dels necessitats d'arreu del món. Les seves opinions sobre el finançament públic de l'educació religiosa, els drets civils, els problemes vinculats al fenomen migratori, el panorama de la cultura contemporània o el terrorisme interessen la gent del carrer, com ho demostra la repercussió mediàtica que, en determinades ocasions, tenen les declaracions i actituds d'aquest arquebisbe d'una de les seves episcopals més antigues del món. (C.C.)

Carlos Navarro Antolín i Alfonso Pedrosa Elbal, *Cardenal Amigo. Perfil y pensamiento*. Andalucía Abierta Ediciones, Col·lecció Vidas Escritas, Sevilla 2005, 190 pàg.

Grans meditacions espirituals

En un món marcat per la secularització i la indiferència, el magisteri del cardenal Carlo Maria Martini mostra que no serveix de res lamentar-se o enyorar temps més bons, sinó que, al contrari, el cristià està cridat a donar a conèixer que la història té un significat i una direcció segons el disseny de Déu. De les pàgines d'aquestes meditacions, nascudes de les trobades de l'arquebisbe de Milà amb els sacerdots de la seva diòcesi, aflora la

Carlo Maria Martini

La audacia de la esperanza

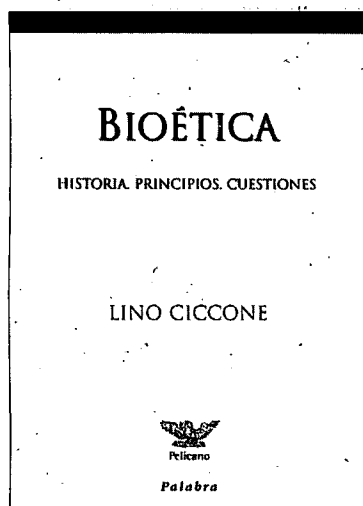
preocupació constant del pastor que pretén ajudar a «resistir en la frontera de la fe», en una societat difícil, contradictòria i fragmentada. «És com la realitat —s'afirma en la presentació— que subjau a cadascuna de les pàgines i que uns cops es queda com a teló de fons i altres es combina amb altres temes o s'imposa clarament, com passa en la meditació *La audacia de la esperanza*, que dona títol a tot el volum.» Carlo Maria Martini, jesuïta i cardenal arquebisbe de Milà des del 1980, és una personalitat rellevant en el panorama catòlic italià i internacional. Va ser president del Consell de les Conferències Episcopals Europees. (C.C.)

Carlo Maria Martini, *La audacia de la esperanza*. Editorial Verbo Divino, Col·lecció Surcos, Estella 2005, 356 pàg.

Manual bàsic sobre la bioètica

El progrés continu de les ciències mèdiques i biològiques i de les investigacions genètiques és un dels trets fonamentals del nostre temps. Juntament amb els indubtables beneficis mèdics que proporciona i els avenços científics que genera, també planteja problemes molt importants d'ordre ètic, social i polític que requereixen coneixements cada cop més sòlids i profunds. Aquest text de Lino Ciccone, conegut professor de Teologia Moral, aborda tots els temes que planteja la bioètica i ho fa amb claredat, competència científica, coneixement profund de la doctrina del Magisteri de l'Església i de les fonts normatives nacionals i internacionals. El manual està dividit en dues parts: la primera tracta qüestions de bioètica general i fonamental, juntament amb indicacions sobre l'origen històric de la ciència bioètica. La segona analitza els temes de més actualitat i interès: l'enginyeria genètica, els transplantaments d'òrgans, la sida, la clonació, les cèl·lules mare, la inseminació artificial, l'experimentació amb animals i amb embrions, l'alcoholisme, el tabaquisme, etc. Un manual útil per a estudiants i públic interessat en aquestes qüestions. (C.C.)

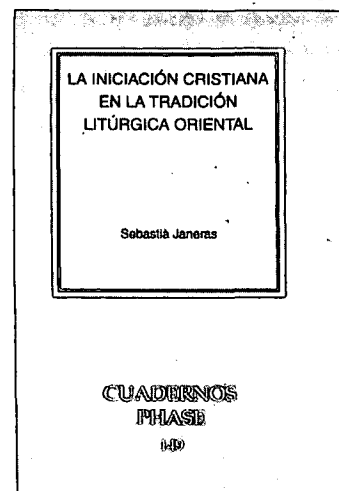
Lino Ciccone, *Bioética: historia, principios, cuestiones*. Editorial Palabra, Col·lecció Pelicano, Madrid 2005, 478 pàg.

El ritual oriental del baptisme

Aquest estudi no pretén dur a terme una recerca històrica general sobre els ritus de la iniciació cristiana, ni tampoc una exposició doctrinal dels sacraments. La finalitat d'aquestes pàgines és fer una anàlisi de la iniciació cristiana en la tradició litúrgica oriental, prenent com a base el ritual segons la tradició litúrgica bizantina, la més estesa i accessible. A la primera part es troba el text de la iniciació cristiana segons el ritu bizantí. Després continua un quadre comparatiu amb l'esquema dels diferents elements que formen la iniciació cristiana en els diferents ritus orientals. A la segona part es fa referència a textos patristics, especialment de les antigues catequesis baptismals, per poder aconseguir així una visió més bona de conjunt. La darrera part està constituïda per uns apèndixs amb textos complementaris i una bibliografia essencial. «Tots els rituals presenten alguns elements en els quals es reflecteix el goig de la comunitat cristiana pels nous renascuts en l'aigua baptismal. Així té la seva expressió en els cants, en les processons festives, especialment al final de tota celebració», explica l'autor. (C.C.)

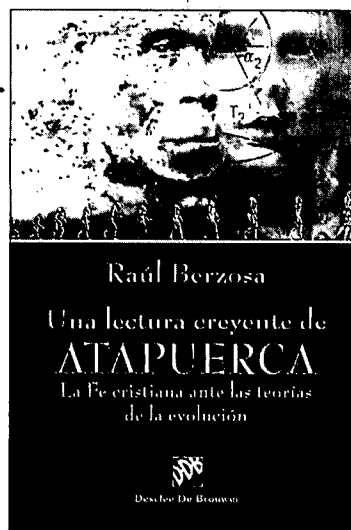
Sebastià Janeras, *La iniciación cristiana en la tradición litúrgica oriental*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Cuadernos Phase, Barcelona 2005, 110 pàg.

Diàleg ciència i fe cristiana

Els escrits sobre els descobriments prehistòrics d'Atapuerca descriuen el gènere humà com una espècie no escollida —que no sap d'on ve ni quin sentit pot tenir—, regida per les lleis de l'atzar i de la natura, i d'on allò religiós ha de ser superat pel bé d'una pretesa visió més científica i materialista de la realitat. Es tracta d'una visió estreta i reductivista del misteri humà. La fe cristiana té molt a dir sobre l'origen de l'home, sobre el seu sentit

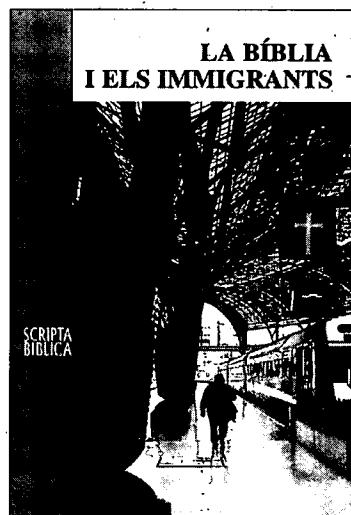
i, és clar, sobre les claus del seu futur, especialment en la relació entre ètica i tècnica. Raúl Berzosa, prevere de la diòcesi de Burgos, doctor en Teologia Dogmàtica i professor d'Antropologia Teològica a la Facultat de Teologia del Nord d'Espanya (seu de Burgos), ofereix en aquest llibre el resultat de les seves investigacions dins de l'apassionant camp fronterer del diàleg entre fe i ciència. El proper 14 de maig, a la catedral d'Oviedo, tindrà lloc l'ordenació episcopal de Raúl Berzosa. Segons ell, fe i ciència no es poden separar ni ignorar; totes dues es necessiten. (C.C.)

Raúl Berzosa, *Una lectura creyente de Atapuerca. La fe cristiana ante las teorías de la evolución*. Editorial Desclée De Brouwer, Col·lecció Biblioteca Manual Desclée, Bilbao 2005, 225 pàg.

Textos bíblicos i immigrants

Els països d'Europa occidental s'han vist desbordats en els darrers anys per l'arribada de milers d'immigrants provinents de la resta del món. Els textos bíblics no són aliens a les transmigracions de persones, emigrants o immigrants segons les circumstàncies. Israel és un poble d'immigrants en el país de Canà i en els seus codis legislatius no manquen les referències als que, com ells mateixos, arriben d'altres llocs per establir-se entre els israelites. Alguns, com és el cas dels gabonites, passen a ser estrangers a casa seva, després que Canà esdevingui el país d'Israel. El discurs creient avança amb el reconeixement explícit de la defensa que Déu fa dels estrangers, visquin a Israel o a Nínive, la ciutat del nord que esdevé i és preservada de la destrucció. Ser estranger i emigrant no és cap obstacle per trobar la protecció del Déu d'Israel. Així ho testimonia el centurió estranger que viu a Cafarnaüm en temps de Jesús. En aquest llibre es recullen una sèrie de textos de diferents autors que analitzen el vincle existent entre les Sagrades Escriures i els immigrants. (C.C.)

AA.DD., *La Biblia i els immigrants*. Associació Bíblica de Catalunya-Publicacions Abadia de Montserrat, Col·lecció Scripta Biblica, Tarragona 2005, 328 pàg.

La crítica literària d'aquesta setmana

La rebel·lia de l'esperança: Etty Hillesum

El descobriment d'Etty Hillesum és recent. Aquesta jove jueva immolada a Auschwitz no hauria irradiat la seva impressionant llum humana, ni la seva misteriosa força interior, sense la troballa de les seves notes i el seu diari del camp d'extermini.

Aquest text de Sylvie Germain és molt interessant perquè rescata tot el que va ser l'existència d'aquesta dona jove que va viure intensament l'ardor dels 29 anys, sense estalviar cap experiència, i que va trobar la seva salvació humana, i la seva redempció espiritual, després de la dolorosa experiència de la humiliació i el menyspreu al qual va ser sotmesa pel fet de ser jueva.

Tot el que va ser el seu estil de vida el resumeix a la contraportada la seva biografia, transcrit del seu diari: «He intentat mirar al fons dels ulls el patiment de la humanitat, hi he lluitat, o, més ben dit "alguna cosa" en mi s'hi ha debatut, i algunes preguntes desesperades han obtingut resposta.»

No se'n pot fer una biografia completa, però de les seves notes en podem extreure la personalitat. El seu propòsit,

d'una decisió absoluta, va ser sempre «viure totalment igual per fora que per dins, no sacrificar res de la realitat exterior a la vida interior; ni tampoc a l'inrevés: heu aquí una tasca apassionant».

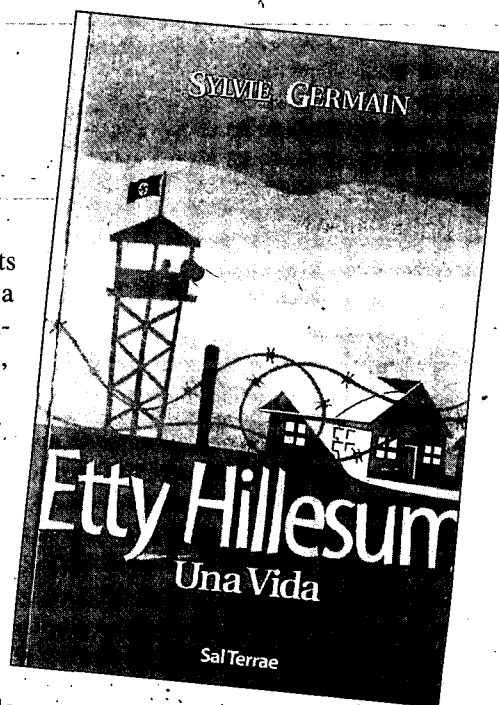
I va sentir dins seu aquesta força que no la va abandonar mai... «vull conèixer aquest segle per fora i per dins. El palpo cada dia, tinc a la punta dels dits els contorns del nostre temps. M'endinsó incessantment en la realitat. Em confronto amb tot el que es creua en el meu camí. De vegades tinc la impressió que m'escorxó viva... De vegades crec que sóc en un foc d'infern, per ser-hi forjada. Però, forjada, per convertir-me en què?»

Ella no ho sabia, però aquesta forja li va temperar l'esperit; i la va convertir en la dona forta en els moments duríssims de la persecució nazi. Forta, sobretot, perquè l'amor al risc li era connatural. I quan

encara que fos enmig de les calamitats que veia, que vivia i que patia, i hi va descobrir, com una il·luminació que l'encogava, la crida de Déu, per lliurar-s'hi, no per fugir.

«Tenim dret a patir, però no a sucumbir. I si sobrevivim a aquesta època indemnes de cos i d'ànima, sobretot d'ànima, sense amargures, sense odi, tindrem també una paraula a dir després de la guerra. Pot ser que jo sigui ambiciosa, però m'agradaria molt tenir la meua petita paraula a dir.» No ho va poder fer en la data que desitjava. Va ser exterminada a Auschwitz el 30 de novembre del 1943.

Tot el recorregut d'aquesta vida breu és apassionant, i pot estimular una joventut que viu només de «passivitats». Etty va viure ardorosament, perillosament, perquè l'amor al risc li era connatural. I quan

va descobrir el sentit profund i autèntic de la seva vida, després d'haver-ho experimentat tot, es va llançar sense reserves a ser ella mateixa, però als braços de Déu.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Federació Sardànista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

Nou CD editat per «Músics per la Cobla»

Amb l'objectiu de divulgar el patrimoni musical escrit per al conjunt instrumental més característic de Catalunya, l'entitat Músics per la Cobla desenvolupa un projecte de gran envergadura amb l'edició d'una interessant col·lecció de CD que recullen mostres emblemàtiques del repertori de la cobla.

Entre els projectes més rellevants d'aquesta col·lecció sonora hi ha l'enregistrament integral de totes les sardanes escrites pel mestre Joaquim Serra. Ara s'acaba de publicar el tercer volum d'aquesta sèrie integral de les sardanes de Joaquim Serra, amb 12 títols que segueixen l'ordre cronològic de creació, en el

mateix ordre en què foren escrites i que abasten la producció d'aquell admirat compositor corresponents al període entre 1945 i 1951. Com els dos CD anteriors, aquests enregistraments els ha efectuat la Cobla de Cambra de Catalunya, que per a aquest tercer àlbum ha estat dirigida per Concepció Ramió. Entre les peces incloses en aquest tercer àlbum hi ha títols cabdals del conjunt de l'obra d'aquest autor com *L'ermita vella*, *Cavalleresca*, *En Calaliu* i *Vells amics*.

Hom pot obtenir aquest nou CD tot adreçant-se a l'entitat Músics per la Cobla a través del correu electrònic: mpc@musicperlacobla.com

Nou CD de la Cobla Reus Jove

La Cobla Reus Jove ha enregistrat un CD amb sardanes i una jota relacionades amb la població de l'Ametlla de Mar. Els títols d'aquestes sardanes són: *L'Ametlla de Mar*, d'Antoni Salut i Payà, *La Cala*, de Tomàs Gil Membrado, *Som de l'Ametlla de Mar*, de Sebastià Figuerola i Escusa i *Candelera*, de Jordi Forés i Ribera. Dins d'aquesta edició s'inclou també la jota titulada *Ball de la Candela*, instrumentada per a cobla per Agustí Cohí i Grau; i el CD es completa amb altres dues sardanes de dos músics de la Cobla Reus Jove: Eduard Sendra i Nogués, autor de la sardana *Un món màgic* i Carles Martí i Frasier, que ha compost la sardana *La meua gent*.

Les sardanes del CD s'han enregistrat amb 7 tirades, per ampliar el material existent a disposició de colles sardanistes i entitats. L'enregistrament es va efectuar al modern i ben equipat Auditori Josep Carreras de Vila-seca, sota la direcció musical de Francesc Gregori i Pons. (C.C.)

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscriviu-vos-hi ara
només per 90,70€ l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

- ☐ Amb un únic pagament de 90,70€ per any ☐ Amb dos pagaments semestral de 45,35€
- ☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació) ☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors, Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avis, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

La troballa d'una molècula relacionada amb el càncer

Han trigat un any per arribar a la conclusió que han publicat a la revista mèdica *Journal of Immunology*. Sembla que se n'han volgut assegurar abans de donar a conèixer el resultat de la seva investigació. Són un grup de científics de l'Hospital La Paz de Madrid, el grup López-Collazo. Es tracta d'una molècula que «frena», per dir-ho així, el sistema immunitari davant d'un tumor maligne i fa que no actuï per destruir-lo. Aquesta molècula ha estat batejada amb el nom d'IRAK-M (creiem que sense fer referència al país que ara és de tanta actualitat) i la perspectiva que obrí la troballa és que, si ara es troba la manera de neutralitzar-la, el sistema immunitari de la persona cancerosa ja farà el seu fet per eliminar el tumor, és a dir el càncer serà eliminat.

Com han arribat a descobrir aquesta IRAK-M? Analitzant la tolerància del sistema immunitari de set tipus de tumors diferents (glioblastoma, tumor de mama, de còlon, limfoma, carcinoma epidermic, hepatoblastoma i carcinoma cervical). Ho han fet en deu individus malalts i

La investigació oncològica avança.

malson per a la ciència mèdica i, no cal dir, per a tots els que pateixen aquesta dolença.

comparant amb individus sans com a grup de control. En tots els casos comprovaren la tolerància de l'organisme davant del tumor quan s'activa el «fre» de l'IRAK-M sobre el sistema immunitari. Per això els autors de l'article diuen: «Creiem que es tracta d'un mecanisme universal.» Si es podia silenciar l'acció que feia aquesta molècula en una sèrie de molècules del sistema immunitari es veia que mantenien activitat contra el càncer.

El conseller de Sanitat de la Comunitat de Madrid va presidir la presentació d'aquest estudi el 8 de març amb un cert optimisme, parlant de les «enormes possibilitats que s'obren en l'àmbit de les teràpies contra el càncer». Que així sigui. De totes maneres el Dr. López-Collazo diu que com a mínim caldrà esperar uns cinc anys per aconseguir que la troballa faci arribar a una teràpia nova i eficaç contra la malaltia, que segueix sent un

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

L'astronomia en la seva història

La cultura xinesa és molt antiga. Molts dels seus aspectes han estat coneguts de mica en mica pel món occidental. I amb admiració creixent en veure en molts casos que algunes de les seves troballes científiques eren anteriors i de vegades superiors als descobriments i estudis fets pels mesopotàmics i més tard pels europeus. I en la ciència dels astres no feren excepció. Si podem creure el que deixà escrit el jesuïta francès Antoine Gaubil (1688-1759), missioner a la Xina des del 1722 fins al final de la seva vida que va ser a Pequín, i que fou estudiós de la ciència xinesa, a més d'evangelitzador, des del 2697 aC (en temps de l'emperador Hoang Ti) ja es coneixia el pol celeste, el qual, recordem-ho, en aquella època no coincidí amb l'estrella que ara l'assenyala i hem anomenat polar. També diu que el 2155 aC s'enregistrà un eclipsi de Sol. El missioner mereix confiança, però no ens han arribat a nosaltres els documents en què es basava. És clar que observar eclipsis no és encara predir-los però hi ha indicis que ben aviat es van adonar del període *saros* (18 anys, 11 dies i 8 hores), que és el temps que ha de passar perquè es repeteixin molt aproximadament els mateixos eclipsis de Sol i Lluna. Hi ha una narració, que potser és legendaria, que diu que l'emperador va fer ajusticiar dos astrònoms de la cort, Hsi i Ho, per haver fallat en la predicció d'un eclipsi. El que pressuposa aquesta narració, per llegendaria que sigui, fa pensar que ja existia des de temps aquesta classe de predicció. I sí que sabem amb certesa que des de temps immemorial hi havia astrònoms, rellotgers i geògrafs al servei de l'emperador.

Els primers documents que ara tenim de l'observació o predicció d'eclipsis són del segle XIV aC: unes inscripcions sobre os del 1361 aC. Unes altres de semblants referents a eclipsis de Sol són del 1216 aC, amb indicacions també d'estrelles «hostesses» o neovingudes, que és clar que són enregistraments de les que ara en diem *novae*, o sigui, explosions estel·lars.

5 Els antics xinesos cultivadors de l'astronomia

Van ser notables observadors d'estrelles

Del segle VIII aC es conserva un catàleg de 1.464 estrelles aplegades en 284 constel·lacions, obra de tres astrònoms que hi han deixat el nom Txeu Tsen (de Tsi), Kan To (de Wei) i Wu Hien (no en sabem l'origen). I és clar que si feren aquesta recopilació ja hi havia d'haver hagut molt abans observacions d'aquests estels perquè no es pot fer un catàleg tan precís amb poc temps. S'hi explica quins són els estels de cada constel·lació, amb els noms de les constel·lacions i, el que és més important, la seva posició al cel mitjançant unes coordenades que corresponen a l'ascensió recta i declinació. De cada estrella es diu quina és la distància angular al pol celeste i a un meridià establert.

Cal notar que els graus xinesos no corresponen a 1/360 de la circumferència sinó aproximadament a un «pas» diari del Sol, o sigui a 1/365,5 de circumferència (l'any tròpic en realitat és de 365,242 dies, ja ho sabem, però fent-ho així l'error que cometien era força petit). Segons aquest sistema, l'angle recte no era de 90° sinó de 91,375 graus xinesos. Per triar el meridià de referència dividien la regió equatorial en 28 parts i els cercles que unien els punts de divisió amb el pol, o sigui els meridians que en deien *sieu* (=aixopluc), eren els de referència per a la posició de l'estrella que sempre es referia al primer meridià que tenia a la dreta. Del *sieu* que corresponia a l'inici de la primavera en deien *siem* (=cor). La pregunta de per què van fer 28 divisions no té resposta satisfactòria. Una hipòtesi és que les volien fer correspondre amb els dies d'una lunació, però una lunació són 29

dies, 12 hores i 44 minuts, per això hem de dir que no es veu clar que volguessin fer, com algú ha dit, un «zodiàc lunar».

Per als xinesos el pol celeste era el símbol del sobirà a l'entorn del qual s'organitzava la societat. Avui dia encara anomenen l'actual estrella polar amb el nom de «Gran Emperador Celeste August». I hi ha dues estrelles al cel, molt febles (de 5a magnitud) que reben el nom de «Gran Primera» i «Primera Celeste». Per què tenen noms tan solemnes si són poc brillants? La resposta és clara: són les que van ser estrelles polars cap al segon mil·lenni abans de la nostra era, i encara conserven el nom que se'ls donà aleshores per la seva posició.

El calendari xinès

Tenien instruments per mesurar el temps. Posant-hi noms europeus, el *gnomon* per indicar el migdia, la *clepsidra* per determinar les hores i quadrants solars, a més d'altres objectes. Des dels documents més antics que es conserven sobre el calendari, que són del segle XIII aC, hi trobem que posen la durada de l'any de 365,25 dies. I la pregunta és: per què van dividir la circumferència en 365,5 parts i no 365,25? Hauria estat més d'acord amb la idea que tenien de l'any! La resposta, probable, és que podria ser que s'hagués determinat la divisió en 365,5 graus en una època més antiga en la qual hom creia que era de 365,5 dies la duració de l'any i després s'hagués optat per mantenir aquella mesura del grau. Però és curiós que un document d'història xinesa, el *Txu King*, considera l'any de 366 dies. Serà, doncs, còpia d'una època encara més reculada?

Cap al segle VIII aC trobem que dividien l'any solar en 24 parts (no en 28) o *ki* (=alenades) que s'anomenaven: «Solstici d'hivern», «Pluja gran», «Neu petita», «Desvetllament d'animals»... referents a la vida camperola.

També coneixien els períodes al cap dels quals el Sol i la Lluna es tornen a trobar a les mateixes posicions, però no podem dir des de quan. Coneixien el cicle de metó de 19 anys que en deien *txang*, el de 4 txangs era un *pu* (76 anys), i 27 txangs feien un *hwei* (513 anys) i 420 *pus* un *giok* (31.420 anys) que és quan les posicions del Sol i Lluna tornen a coincidir pràcticament del tot.

La fixació de les dates o dies festius dins l'any es determinava per la posició de les estrelles respecte del meridià.

Coneixien el curs dels planetes però no els havien donat un nom propi. Els designaven per circumlocucions. «La gran blanca» era Venus, «L'estrella anual» Júpiter, etc. La durada dels moviments planetaris la tenien enregistrada amb un error inferior a un dia. Havien descobert que Júpiter té un cicle de dotze anys en el seu moviment i havien designat amb noms les posicions en aquests dotze anys, cosa que va fer que alguns els prenguessin per noms de mesos.

Quina idea tenien del cosmos? No ens han deixat cap explicació que exposi una teoria «oficial». Recorrent documents se'n troben tres. La més antiga és semblant a la dels hebreus: el cel és una immensa tapadora semiesfèrica que conté les estrelles fixes. La segona ve a dir que el cel és totalment esfèric i la Terra hi és, ocupant el centre, com el rovell dins d'un ou amb la closca formant el firmament celeste. I la tercera afirma que els astres es troben suspesos en el cosmos en una «extensa nit» i no fixats en un firmament.

Causa admiració el grau científic aconseguit per l'astronomia xinesa des de temps immemorials. Però, diguem-ho, això s'ha d'atribuir al fet que també havien arribat a un nivell alt de la ciència matemàtica.

TAC

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

Monsieur Batignole ***

Director: Gérard Jugnot.

Guionista: Gérard Jugnot i Philippe Lopes Curval.

Intèrprets: Gérard Jugnot, Jules Sitruk, Michèle Garcia.

Gènere cinematogràfic: drama.

França, color, 2002. 100 minuts.

Públic: joves.

París, any 1942. *Monsieur Batignole* és un francès que ha de guanyar-se la vida en una xarcuteria. Un dia, la policia francesa, aliada amb els nazis, captura uns veïns jueus, els Bernstein, una família benestant que viu al pis de dalt. El petit Simón aconsegueix escapar i *monsieur Batignole* decideix fer-se'n càrrec d'amagat. Quan les coses empitjoren, se l'emporta fora de França per salvar-lo dels nazis.

Dirigida, escrita i protagonitzada per Gérard Jugnot (el professor de *Los chicos del coro*), la pel·lícula ofereix una història versemblant i amb uns personatges molt ben caracteritzats. Des del punt de vista visual, la fotografia és excel·lent i té molta cura dels detalls en el tractament de la llum. Una altra mostra de la vivesa del cinema francès.

• Humor: 1 i 1/2; acció: 1; violència: 0; sexe: 1/2; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 3).

«Monsieur Batignole ajudant el petit»

Sahara ***

Director: Breck Eisner.

Guionistes: Thomas Dean Donnelly, Joshua Oppenheimer, John C. Richards i James V. Hart.

Intèrprets: Matthew McConaughey, Steve Zahn, Penélope Cruz, Lambert Wilson, William H. Macy.

Gènere cinematogràfic: aventures.

Estats Units, color, 2005. 127 minuts. 7 Públic: joves.

L'aventurer Dirk Pitt treballa per a la National Underwater and Marine Agency, una agència del govern que mira de protegir tot allò que viu sota l'aigua. A les ribes del Nil, Pitt, que alhora cerca un vaixell de la guerra de Secessió amb un tresor estrany, coneix una investigadora i neuròloga de les Nacions Unides, la Dra.

Eva Rojas, que mira de trobar la causa d'una estranya epidèmia. Totes dues recerques es creuaran, més tard, en el desert del Sàhara.

Es tracta del primer llargmetratge d'Eisner, un realitzador televisiu i de publicitat que recull l'herència del cinema clàssic d'aventures dels anys vuitanta, amb els efectes especials de l'any 2000. L'acció no decau en cap moment, tot i que, com diu el mateix McConaughey, «val més no prendre's res gaire seriosament en aquesta història», perquè és inversemblant de principi a fi. En aquest sentit, el guió força massa els petits desenllaços, perquè la resolució de les expectatives que crea són totalment previsibles. Per passar l'estona sense pensar en res.

• Humor: 1; acció: 3; violència: 1 i 1/2; sexe: 0; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 3).

Una escena del film.

Estrena en vídeo i DVD

Ocean's twelve ***

Director: Steven Soderbergh.

Guionista: George Clayton Jonson, Jack Golden Russell i George Nolfi.

Intèrprets: George Clooney, Brad Pitt, Matt Damon, Catherine Zeta-Jones, Andy Garcia, Don Cheadle, Julia Roberts.

Gènere cinematogràfic: comèdia/acció.

Estats Units, color, 2004. 120 minuts. / Públic: joves.

Danny Ocean (Clooney), Tess (Roberts) i la resta de la banda de lladres i estafadors formen un equip per a uns altres tres atracaments enormes, però aquest cop seran en tres llocs diferents: Roma, París i Amsterdam. Mentrestant, el propietari del casino, Terry Benedict (García), a qui Ocean i la resta de l'equip van robar a Las Vegas, encara cerca la venjança.

Steven Soderbergh torna a aplegar l'elenc nodrit d'estrelles de Hollywood que van participar a *Ocean's eleven* per rodar-ne la seqüela. A George Clooney, Brad Pitt, Matt Damon, Julia Roberts i Andy García, entre altres, se'ls uneix Catherine Zeta-Jones en aquest film de guió molt fluix, però amb bones localitzacions a diferents països europeus.

La pel·lícula no és res més que una excusa perquè aquest grup d'«actors amics» treballin novament plegats. I això es nota. Sobretot en allò negatiu, perquè l'argument s'estira sense sentit (calia, una seqüela de la correcta *Ocean's eleven*?). Però també es nota en allò més amè i divertit: escenes en les quals els protagonistes es riuen d'ells mateixos. Veure

George Clooney preocupat per l'edat que aparenta, Matt Damon reclamant més protagonisme o Julia Roberts fent-se passar per ella mateixa té la seva gràcia, si no s'espera res més d'*Ocean's twelve*.

• Humor: 1; acció: 2; violència: 0; sexe: 0; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 3).

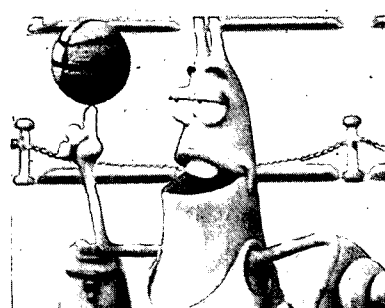
Una segona part una mica autoparòdica.

El món de la televisió

► **Els Cargolímpics *****

De dilluns a divendres - 10.30 - K3

Els Cargolímpics, una producció valenciana de l'any 2001, explica les aventures quotidianes dels habitants d'un poble de simpàtics cargols que es preparen, amb gran dedicació i esforç, per als propers Jocs Cargolímpics. Així, sota les indicacions del Senyor Bròquil, l'entrenador, un equip de cargols practica tot tipus d'esports. Amb un humor intel·ligent i un missatge educatiu, la sèrie ensenya els nens a viure en harmonia, i potencia certs valors socials, com el companyerisme, el treball en equip i el respecte als altres.

► **Nip/Tuck ***

Diumenge - 22.15 - TV3

Sexe i cirurgia estètica es barregen en aquest sèrie per a adults. Els capítols no estan exempts de polèmica, perquè tracten temes controvertits com la infidelitat, els fills fora del matrimoni, la paternitat entre transsexuals, etc. Els protagonistes d'aquesta producció americana també participen en aquesta trama tan complicada, però de manera diferent. Un, més dedicat al treball i a la família; i l'altre, solter, ho supedita tot a les relacions amb les dones, especialment les relacions sexuals.

Els arguments escandalosos, però, es combinen amb moments dramàtics que mostren l'estreta vinculació entre la vida i la mort. Els protagonistes arriben a patir, per culpa de l'ambició, amenaces de mort. Un espai sense ambicions que no val la pena mirar, ni tan sols per passar l'estona.

TAC

RÀDIO

GRAELLA DE PROGRAMES

De dilluns a divendres

07.00-08.00 *El tren de les set* (reflexió)
Evangeli
Sant Rosari
Espurna d'Alba
Santoral

08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia)

09.00-22.00 *Radiofórmula*

22.00-23.00 *Finestra oberta* (l'actualitat de l'Església)

Dilluns

23.00-00.00 *Planeta Blau* (medi ambient)

00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència (selecció musical)

01.00-02.00 *Ressons* (música en català)

02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba

02.30-07.00 *Música instrumental*

Dimarts

23.00-00.00 *Radiofórmula*

00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència

01.00-02.00 *Ressons*

02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba

02.30-07.00 *Música instrumental*

Dimecres

23.00-00.00 *Radiofórmula*

00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència

01.00-02.00 *Ressons*

02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba

02.30-07.00 *Música instrumental*

Dijous

23.00-00.00 *Radiofórmula*

00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència

01.00-02.00 *Ressons*

02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba

02.30-07.00 *Música instrumental*

Divendres

23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges famosos)

00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència

01.00-02.00 *Ressons*

02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba

02.30-07.00 *Música instrumental*

Dissabte

07.00-08.00 *El tren de les set*
Evangeli
Sant Rosari
Espurna d'Alba
Santoral

08.00-10.00 *Radiofórmula*

10.00-12.00 *A tota costa* (submarinisme)

12.00-14.00 *Trotamundos* (turisme rural)

14.00-00.00 *Radiofórmula*

00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència

01.00-02.00 *Ressons*

02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba

02.30-07.00 *Música instrumental*

Diumenge

07.00-08.00 *El tren de les set*
Evangeli
Sant Rosari
Espurna d'Alba
Santoral

08.00-09.00 *Radiofórmula*

09.00-10.00 *Tot sardana*

10.00-12.00 *Rutes per Catalunya* (excursions)

12.00-18.00 *Radiofórmula*

18.00-18.30 *La taula de l'Evangeli* (comentari de les lectures dominicals)

18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)

20.00-21.00 *La cantata del diumenge* (música de Bach)

21.00-23.30 *Melodies de fe* (música cristiana)

23.30-00.00 *Missatge en una ampolla* (reflexions)
Moments a mitjanit (reflexió cristiana)

00.00-00.30 *Pregària de Completes*

00.30-01.00 *Cova de Country*
Jazz

01.00-02.00 *Ressons*

02.00-02.30 *Dietaris*, *Evangeli*, *Espurna d'Alba*

02.30-07.00 *Música instrumental*

Desconnexions de
Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

09.00 *Informatiu matí + el temps + agenda*

10.30 *Agenda*

12.00 *Butlletí informatiu*

14.00 *Informatiu migdia + el temps + agenda*

A les 16.00 i 18.00 *Butlletí informatiu*

18.30 *Agenda*

20.00 *Informatiu vespre + el temps + agenda*

20.30 *Música Principat* (Dl., Dm., Dc.)
La Taula de l'Evangeli (Dj.)
Església d'Urgell (Dv.)

Dissabte

08.00 *Agenda*

14.00 *Agenda*

16.00 *Agenda*

17.30 *Agenda*

Diumenge

08.00 *Agenda*

14.00 *Agenda*

16.00 *Agenda*

17.30 *Agenda*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.00 a 23.00h,
Objectiu, l'home
Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona; Lluís Martínez Sistach. (Edita i presenta: J.M. Alimbau.)

Música i missatge

TELEVISIÓ

Diumenge 15

08.45 *Islam hoy*
Programa de la comunitat islàmica.
Director: Mohamed Chakor.

09.00 *Buenas noticias TV*
Programa de la comunitat evangèlica.
Director: José Pablo Sánchez Núñez.

09.15 *Shalom*
Programa de la comunitat jueva.
Director: Benito Garzón.

09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dimecres 11).
«Benín, los niños sin infancia.»
Els nens del carrer deambulen per les ciutats dels països més pobres. A Benín (Àfrica Occidental), els salesians tenen un projecte exemplar per atendre i rescatar centenars d'infants que viuen i treballen als carrers de Porto Novo.
Director: Julián del Olmo.

10.00 *Últimas preguntas*
«¿Es razonable ser creyente?»
Entrevista a D. Alfonso Aguiló, director de Tajamar.
Directora: M. Ángeles Fernández.

10.25 *Testimonio*
«Cáritas.»
Isabel de la Osa, membre del Camí Neocatecumenal, ens transmet el seu testimoni, des de la vivència profunda de fe que Càritas diocesana de Conca ha representat en la seva vida.
Director: Isidro Catela.

10.30 *Santa Missa*
Amb la participació de la Capella de Música de Santa Maria de Mollet (Vallès Occidental), sota la direcció de Pelegrí Bernal.
(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)

11.20 *Els camins de la calma*
Itineraris per indrets de Catalunya que tenen les esglésies com a eix central.

Dimecres 18

19.00 *Pueblo de Dios*
«Mañawi: los huérfanos del sida.»

Diumenge 15

10.15 *Signes dels Temps*
Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc. (Dirigit per Francesc Rosaura.)

Divendres 13

20.00 *Creure avui*
Opinió, entrevista sobre temes d'actualitat;
Notícies 7, resum de les notícies de parròquies i comunitats;
Agenda, activitats de grups, comunitats i parròquies, preparada per l'equip de redacció; *Temps de reflexió*, comentari de les lectures del diumenge.
El programa es repeteix el dissabte a les 12.30 h.

Cada diumenge

Els quatre vents
Espai escrit i dirigit per Mons. Jaume Pujol que s'emet a les 10.00, 12.00 i 14.00 hores.
El programa també s'emet pel Canal Reus TV a les 8.30 i es repeteix cada quatre hores.

Canal Berquedà de Televisió

Bona notícia, programa quinzenal que s'emet els dimecres a les 20.15h, el dissabte (migdia) i el diumenge (nit).

☐ Barcelona 106.6	☐ Tortosa 90.1	☐ Lleida 91.5
☐ Tarragona 100.6	☐ Garraf 96.8	☐ Cerdanya 104.4
☐ Catalunya Central 93.7	☐ Vic 91.3	☐ La Seu d'Urgell 105.0
☐ Girona 103.4		☐ Andorra 107.5

MAIG ÉS EL MES CONSAGRATA MARIA, MARE DEL BELL AMOR

Internet

• **BENET XVI.**— El papa Benet XVI ja té adreça de correu electrònic a la qual totes les persones d'arreu del món poden enviar els seus missatges: benedictxvi@vatican.va

Altres bisbats

• **JOAN PAU II.**— El 16 de maig, a les 18.00, l'associació Joan Pau II-Gitanos i Marginats, organitza un acte cultural i artístic en memòria de Karol Wojtyła. Serà al col·legi Mare Petra i hi intervin- dran diferents grups d'artistes gitanos i els membres de la tuna universitària Car- denal Herrera CEU. També hi participaran els periodistes Paloma Gómez Borrero i José Francisco Serrano Ocea. Més infor- mació: tel. 961 554 512.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A SACERDOTS I RELIGIOSOS.**— Del 19 al 25 de juny, dirigits per Agustín Bugea, a la casa d'exercicis de Sigüenza. Més informació: tel. 949 390 300.

• **TROBADES MISSIONERES SILOS.**— Del 4 al 14 de juliol, Estiu Món Nou, una trobada per a qui tingui assumida la vocació de sembrador. Més informació: tel. 915 944 112 i 915 944 172, fax 915 943 532, a/e: csfsilos@csf.es, web: www.cfs.es

Barcelona

• **BALMESIANA.**— El 10 de maig, a les 19.30, conferència de Juan José Sanguinetti (professor ordinari de Filosofia del coneixement a la Pontifícia Universitat de la Santa Creu de Roma) sobre *La mente*

inmaterial en santo Tomás de Aquino. C/ Duran i Bas, 9 - Barcelona.

• **EUCARISTIA.**— Se celebrarà a la vet- lla de Pentecosta, el 14 de maig, a les 22.00, a la parròquia de la Bonanova (pl. Bonanova - Barcelona). Organitza: grup de pregària Bona Nova, de la Renovació Carismàtica en l'Esperit.

• **PASTORAL GITANA.**— El 15 de maig, a les 13.00, missa presidida per l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Lluís Martínez Sistach, a la parròquia de Sant Fèlix Africà (c/ Sardenya, 21 - Barcelona, tel. 933 176 397). Benedicció de la imatge del beat Ceferino Jiménez Malla.

• **MARE DE DÉU D'ARBOLO.**— Els pallaresos residents a Barcelona celebra- ran aquest aplec el 15 de maig, a les 18.00, amb una missa i cant dels goigs a la parròquia de Santa Anna de Barcelona.

• **CERCLE LA SALLE.**— El 17 de maig, a les 19.30, a la parròquia dels Josepets, missa del patró sant Joan Baptista de la Salle i petita actuació del grup de teatre i de la coral; a les 21.00, sopar de germanor; el 18, a les 19.00, videoconferència sobre *La Salle a Catalunya i Espanya*; el 19, a les 19.00, *Coneixem el nostre patró?*, pel G. Mariano Magaz. Més informació: c/ Marquès de Santa Anna, 7 - Barcelona, tel. 932 181 077, a/e: mariano_magaz@terra.es

• **UNIÓ ESPIRITUAL DE MARES.**— El 18 de maig, a les 16.30, missa, i a les 17.30, conferència del P. Ignasi Salvat, s.j., i un matrimoni sobre *La família, dià- leg entre els seus membres.* Riera de Sant Miquel, 1 bis - Barcelona.

• **DIA DEL APOSTOLAT SEGLAR.**— El 18 de maig, a les 20.00, celebració, sota el lema «Cristians en el cor del món», presidida per l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Lluís Martínez Sistach, a la parrò- quia de Santa Anna de Barcelona.

• **ADORATRIUS PERPÈTUES DEL SANTÍSSIM SAGRAMENT.**— Amb motiu de l'Any de l'Eucaristia, el tercer dijous de cada mes tindrà lloc, a les 17.00, una xerrada a càrrec d'un sacerdot sobre l'Eucaristia. El 19 de maig la conferència la farà el P. Joan Dies. Lloc: monestir de l'Adoració Perpètua, c/ Salses, 12 - Barcelona, tel. 934 277 104.

• **CENTENARI EMMANUEL MOU-**

NIER.— El 19 de maig, a les 19.00, Carlos Díaz parlarà sobre *La recepció de Mounier a Espanya.* Lloc: Facultat de Filosofia de Catalunya-URL, c/ Diputa- ció, 231 - Barcelona.

• **SESSIONS DE «TORNAR A CREU- RE».**— A la parròquia de Sant Ramon de Penyaforat (rambla de Catalunya, 115 - Barcelona, tel. 932 150 237, a/e: tornaracreure@yahoo.es). Serà el 20 de maig, a les 20.30, per a majors de 45 anys.

• **ESPAI VOCACIONAL.**— El 21 de maig, d'11.00 a 13.00, al Seminari Conci- liar de Barcelona (c/Diputació, 231). Tru- queu per confirmar l'assistència: tel. 934 541 600.

• **PASTORAL DEL SORD.**— El 21 de maig, a les 19.30, tindran lloc dues confe- rències: una per a joves sobre *Madurar en valors humans*, amb Nuria Recto (Provi- da), i una altra per a avis i famílies sobre *La família, transmissora de la fe*, amb Fernando Victoria; el mateix tema per a pares, amb Toni Guarnier, el 26, a les 18.00. Totes les conferències seran a la parròquia de Santa Teresa de l'Infant Jesús (Via Augusta, 68 - Barcelona, entrada pel carrer Sant Marc) i seran interpretades amb llengua de signes per als sords.

• **TIBIDABO.**— El 21 de maig, a les 22.00, processó de Maria Auxiliadora pel cim del Tibidabo. Durant tot el mes de maig, a les 18.00, vespres, mes de Maria i benedicció eucarística. Més informació: tel. 934 175 686.

• **CONFRARIA DEL NEN JESÚS.**— El 22 de maig, a les 17.00, eucaristia, consagració de nens i petició de fills pels matrimonis que els desitgin. Monestir de la Visitació, passeig Vall d'Hebron, 256 - Barcelona, tel. 934 281 620.

• **PER L'ALTRE COR CREMAT.**— El 22 de maig, a les 18.00, concert solidari amb l'Orfeó de Sants, a la casa del Mar (c/ Albareda, 1-3 - Barcelona).

• **PARES TEATINS.**— El 22 de maig, a les 18.00, concert de la coral Mata de Jonc, dirigida per M. Teresa Jiménez i Morell i Esther Doñate. Entrada gratuïta. Aportació voluntària per a la restauració de l'orgue. C/ Consell de Cent, 293 - Barcelona, tel. 934 549 863.

• **CONFRARIA DE LA VALVANE- RA.**— Els dies 25, 26 i 27 de maig cele-

brarà el tridu a la parròquia del Pilar de Barcelona, a càrrec de Felipe Abad León (cronista oficial de La Rioja i acadèmic de la Història i de la Llengua): dimecres 25, a les 19.00, missa i homilia; dijous 26, a les 18.30, celebració de l'acte penitencial comunitari i missa; divendres 27, a les 19.00, missa i homilia; assemblea general de la confraria. En acabar se servirà un vi de La Rioja. El 28, romiatge a l'ermita de Castell d'Aro. Més informació: Dolores Gurría, tel. 933 008 515, i Teresa Leal, tel. 932 003 498.

• **GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT.**— El 26 de maig, jornada eucarística: a les 10.00, laudes, eucaristia, exposició i ado- ració al Santíssim; a les 17.00, meditació a càrrec de Mn. Xavier Pagès i adoració; a les 19.00, eucaristia. Durant tot el dia hi haurà torns d'adoració. C/ gran de Gràcia, 237, pral. 2a - Barcelona, tel. 932 181 005.

• **LA CARTOIXA.**— Fins al 27 de maig l'Associació de Veïns del Centre de Badalona acull l'exposició «La Cartoixa de Montalegre», formada per fotografies de Joan Sansa. C/ Magatzem, 37 - Badalona, tel. 933 892 884.

• **PIA ALMOINA.**— A causa de l'èxit de públic es prorroguen fins al 29 de maig les exposicions «Catalunya, país de grans di- buixants» i «El Sant Sudari, un misteri que roman». Més informació: tel. 933 152 213 i 932 701 017, a/e: museudb@yahoo.es

• **PARRÒQUIA DE LA CONCEP- CIÓ.**— Organitza un Casal d'estiu del 4 al 29 de juliol i del 29 d'agost al 13 de setembre. És una proposta de lleure i d'educació en valors per a nens i nenes de 4 a 15 anys (reforç escolar, esports, manu- alitats, piscina, excursions, catequesi...). El Casal obre les portes de dilluns a diven- dres, de 10.00 a 18.00, amb dinar i berenar. Els pares podran seleccionar altres opcions més ajustades a les seves necessitats fami- liars (mitja jornada, dies concrets, hores determinades, dinar o no, etc.). Del 27 de juny al 3 de juliol està prevista una acam- pada infantil a Queralbs. Més informació: tel. 934 576 552 i 666 394 521, a/e: purissima_concepcio@yahoo.com

Girona

• **MÚSICA MEDIEVAL.**— El 14 de maig, a les 21.00, segon concert del cicle «La llum al romànic», tot coincidint amb la inauguració de la 50a exposició de flors

Alba residència d'àvies ofereix serveis nous!

- Permanència nocturna
- Centre de dia
- Caps de setmana
- També dies o nits esporàdiques
- Segons les necessitats de cada família

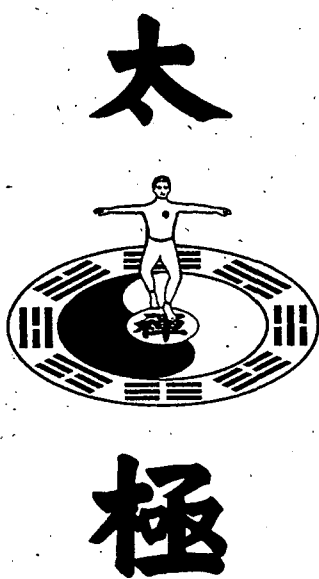
Tel. 932 039 740, Isabel

之將欲歎之必固張
之將欲弱之必固強之

Si vols que alguna cosa
es contregui,
abans has de deixar que
s'expandeixi.
Si vols que alguna cosa
es debiliti,
abans cal que la facis forta.

MOVIMENT I TERTÚLIA
AMB PETER YANG

Entrada lliure el dissabte
21 de maig a les
18.30 hores.

TAI - TXI ZEN CRISTIA

«Rincón del Silencio»

c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tels. 690 194 051 - 934 562 444

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 26 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ SIGNIFICA UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la tasca humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

18.03 euros mensuals ho poden fer possible

DELEGACIÓ DE LA FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN

C/ Arrabal, 13, bajo A - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 544 750 - 983 545 206 - Fax 983 544 750 e-mail: fcna@fcnaes.org

Des del carrer

Els diumenges al matí, després de La Missa de La 2 de TVE, Ferran González pren el relleu de Mn. Manuel Valls convidant els espectadors a caminar amb ell per alguns dels indrets més encisadors, i alhora desconeguts, del nostre país. Amb les esglésies com a eix central el programa «Els camins de la calma» vol ser una invitació a descobrir, amb tranquil·litat i sense presses, la Catalunya més genuïnament cristiana, tot deixant-se meravellar pels tresors, sovint amagats, que s'han acumulat durant segles al voltant d'esglésies, santuaris i ermites d'arreu del Principat.

Ferran González, conductor del programa de reportatges «Els camins de la calma» (La 2)

«Busquem llocs tranquils, no gaire coneguts, que donin pau a l'esperit»

—Com va sorgir la idea de dissenyar un programa sobre itineraris per Catalunya amb les esglésies com a eix central?

—Els camins de la calma agafa el testimoni d'un programa que es feia els diumenges a la mateixa hora amb el títol d'Esglésies de Catalunya. Es van fer un centenar de programes i en un moment donat es va deixar de produir. Passat un temps, la direcció de Sant Cugat es planteja tornar a fer aquell programa amb un estil diferent. Ens ho van encarregar a nosaltres, però sempre amb les esglésies com a eix conductor. Abans era només una església, ara és un recorregut aleatori amb dos o tres pobles normalment. La idea inicial és fer un camí, i a més amb calma, amb tranquil·litat... Hi anem a veure, a descobrir coses, amb les esglésies com a columna vertebral, però no només visitem les esglésies, també podem veure museus, castells, ruïnes o gent que fa alguna cosa curiosa. Ens interessa la història, l'arquitectura, l'economia o el paisatge. Hi ha molta varietat. És una invitació pública perquè la gent hi vagi i descobreixi per ella mateixa les meravelles de les quals nosaltres només hem pogut oferir algunes pinzellades.

—Em pregunto si amb deu minuts de programa hi ha temps per veure les coses amb gaire calma.

—La veritat és que ens quedem amb

la sensació que ens agradaria veure més coses. El meu repte més gran quan faig els guions és fer encabir moltes coses en només deu minuts. Em preocupa posar massa informació en tan poc temps, però alhora pot haver-hi moltes coses interessants a veure. El títol del programa, *Els camins de la calma*, respon a l'esperit que sigui camí i que sigui contemplat amb calma. Alhora són llocs tranquils, no gaire coneguts, que donen calma a l'esperit, no només en el sentit religiós, sinó a tots els nivells. Per gènesi, un programa que tingui les esglésies com a eix central, difícilment pot ser trepidant. Una església dona sensació de calma i tranquil·litat d'esperit, de meravellar-te, independentment de si ets creient o no.

—Amb els vostres reportatges es fa evident que el cristianisme constitueix el substrat de les arrels culturals de Catalunya?

—Evidentment, formem part d'una cultura cristiana i les esglésies són una de les manifestacions concretes d'aquesta cultura. En molts casos són, a més, manifestacions del poble, reflex d'una història i d'una manera de pensar. La riquesa cultural és molt gran perquè estem parlant de molts segles d'història. El cristianisme ha deixat molt de pòsit a Catalunya.

—Els camins de la calma segueix, dins la graella, La Missa de La 2. És

això un punt a favor per a vosaltres?

—Això condiciona molt. Nosaltres recollim bona part l'audiència fidel de La Missa, però no absolutament, perquè a vegades s'hi afegeix gent. La meua intenció seria que transcendís l'audiència de La Missa. Crec, a més, que l'intentem fer amb prou rigor com perquè pugui ser utilitzat en altres àmbits, com per exemple l'àmbit educatiu. A la televisió se li obren portes que no s'obren a tothom. Som uns privilegiats. Ensenyem-ho, doncs, expliquem-ho mínimament, descobrim país!

—Dels diversos indrets visitats en any i mig de rodatge, quin és el que més us ha impressionat?

—Encara que soni a tòpic, jo personalment, sense que això sigui una desqualificació respecte els altres, em quedo amb l'austeritat del romànic, i en concret, del romànic del Pirineu. Fins i tot em sembla molt més espiritual. També he de dir que m'ho he passat molt bé fent coses que m'han presentat més dificultat, com el programa de Baiasca, un poble perdut amb una església en principi tancada, gairebé oblidada. El que no sap molta gent és que és l'única església que encara té les pintures romàniques *in situ*. Per a mi, investigar i descobrir coses noves ha estat sempre molt engrescador.

Samuel Gutiérrez

El repte de Stephen Hawking

Un dels grans científics actuals, i segurament el que té més coneixements en el camp de l'astrofísica, és Stephen Hawking. La imatge d'aquest savi britànic ens és prou coneguda: pateix una malaltia degenerativa i incurable —l'esclerosi lateral amiotròfica— que el manté confinat de fa anys en una cadira de rodes sense poder parlar i completament paralytitzat. La seva evident feblesa física, però, no li ha impedit mai ser una de les ments més brillants de la ciència contemporània, amb una intel·ligència molt per sobre de la de la gent que des del punt de vista mèdic ens considerem «normals».

La situació de Hawking és irreversible i fins i tot en els darrers anys ha anat perdent la poca mobilitat que encara posseïa. Tot i això ell no ha parlat mai de la possibilitat del suïcidi i la seva incessant activitat científica demostra les ganes que té de continuar vivint.

Els que sempre afirmen que no val la pena viure en aquestes condicions no s'han pronunciat mai sobre el cas de Hawking perquè contradiu els seus postulats i la seva intel·ligència els molesta. De ben segur que si no fos pel seu renom ja l'haurien enterrat, ni que fos simbòlicament. Sempre pensen que darrere d'aquestes situacions tan crítiques només hi pot haver la derrota.

Eduard Brufau

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Per la Pasqua Granada

A cabem de viure un període breu, però molt intens, d'extraordinària atenció als temes eclesials, a nivell popular i a nivell mediàtic. La quantitat d'hores de televisió dedicades als últims dies de vida i la mort de Joan Pau II, d'entrada va sorprendre. Però més encara l'interès entre les persones i al carrer que en van ser, indubtablement, la causa. Després han vingut el conclave i l'inici del pontificat del papa Benet XVI, acompanyats d'una considerable bateria de pronòstics, de profecies i d'interpretacions per a tots els gustos, més o menys arbitraris, més o menys refinats: som a l'època de la *nouvelle cuisine*...

Tot plegat ha tingut lloc molt de pressa, en la primera meitat de la cinquantena pasqual. Escau de fer-ne ara, en arribar la Pasqua Granada, la dels fruits de l'Esperit Sant, una mica de balanç.

L'estil del papa Wojtyla havia estat, des de bon començament, subestimat per molts. I d'aquesta subestima, aquí, a les nostres latituds, ens n'havíem emportat la palma. No seré jo qui negui que una certa pluralitat de gustos resulta catòlicament legítima. Però quan la insatisfacció és sistemàtica, poc objectiva, reduccionista... esdevé empobridora. Conec gent bona i creient que no s'ha beneficiat, gairebé gens, del nou impuls de Joan Pau II a la comunió eclesial, després de la dispersió dels anys setanta... que no ha copsat el missatge del *nou ardor* que és a la base de la *nova evangelització*... que s'ha mirat a distància tota la pedagogia pastoral del Papa al voltant del 2000... que ha interpretat matusserament les seves precisions sobre la teologia de l'alliberament... que desconeix els processos de conversió vinculats a les seves grans trobades internacionals amb els joves... Tot això

i més, vull dir un pontificat, un moment d'Església, transmet gràcia. És com un tren que passa i no torna. Ens el perdem si ens quedem a terra comentant, potser amb raó, els vagons que grinyolen i els que estan mal pintats. A la fi, però, ha sortit una gernació d'homes i dones amb els quals no es comptava. Els tapaven els entesos. Són molt diversos i, alguns, no massa coherents. Però van sintonitzar amb aquella veu i amb aquell rostre que els ajudaven a vèncer la por i a tenir esperança... A l'hora del seu comiat ho han volgut fer avinent.

Arran del conclave i de l'elecció del papa Benet XVI, després d'un primer moment de comentaris negatius, sobretot per part de la nostra premsa més nostra, es van imposant el bon sentit eclesial i l'esperança. Tant de bo la recepció del nou Papa a les diòcesis catalanes sigui ben cordial. No es tracta, certament, de somiar ni d'ignorar els entreteixits humans i les inevitables limitacions. Però no anem tan sobrats com per deixar escapar un altre tren. La necessitem, la gràcia d'aquest nou pontificat, i sabem que l'Esperit Sant ens la vol fer arribar. No seria bo parlar d'obertura i tancar-nos, desitjar una Església més pobra i tenir ànima de ric, parlar de missió i restar en els nostres reductes ideològics. *Veni Sancte Spiritus, lava quod est sordidum, riga quod est aridum, flecte quod est rigidum*...

Ara mateix

Rauxa